

СОКОЛСКЕ НОВИНЕ

Број 44
јун 2025
година XXII

ЛИСТ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ „РУЂЕР БОШКОВИЋ“

Број 44, јун 2025, година XXI

Impresum

Издавач:

Гимназија „Руђер Бошковић“ Београд

Извршни директор: Дијана Штулић

Главна и одговорна уредница:

Катарина Урошевић

Ликовни уредник: Зоран Мишић

Лектор: Катарина Урошевић

Редакција: Александар Василић,
ученик главни и одговорни уредник;

Анђела Вучковић, Тара Манигодић,

Софија Радовановић, Ена Алвировић,

Милена Ђеклић, Моника Васић, Миа

Малишић, Матеја Трифуновић, Јана

Васић, Нађа Весић, Маша Алвировић,

Марија Бозало, Нана Петровић

Рабинович, Реља Карановић, Мила

Амановић, Петар Толимир, Софија

Балаћ, Јана Пашагић, Петра Ступар,

Дамир Омрчен, Марија Кержлин

Трифуновић, Милена Павловић,

Милица Скочајић, Нена Шурлан, Тијана

Срдановић, Василиса Радовић, Азра

Љујић, Ива Спасић, Наталија Радовић,

Нада Милићевић, Стефан Тодоровић

Насловна страна:

Софија-Никол Головина IIа

Дизајн: Print&Screen Studio

Штампа: Скрипта Интернационал,

Мике Аласа 54, Београд

Издаје 2 пута годишње.

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНОСТИ, КУЛТУРА, ЈАВНИ ЧАС, ИНТЕРВЈУ, КРЕАТИВЦИ, ГРАЂАНИН СВЕТА, ЕКОЛОГИЈА, СПОРТ, МАТУРАНТИ, ПСИХОЛОШКИ КУТАК, ПУТОПИСИ, КЛИКЕРИ, ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ, АЛТРУИСТА, ДР КУТАК, МУР КУТАК, БИСЕРИ, ЛИНГВИСТИЧКИ КУТАК, ДРАМСКИ КУТАК, ЗА И ПРОТИВ, РЕЧ УРЕДНИЦЕ И УРЕДНИКА

МИСИЈА ШКОЛЕ

Ruđer Bošković School inspires learners to become honourable, principled, knowledgeable and caring individuals, capable and willing to make considerable contribution to a local and a world-wide community.

Руђер Бошковић школа инспирише ученике да постану часни, принципијелни, образовани и обзирни људи способни и вољни да дају значајан допринос локалној и светској заједници.

РЕКАО ЈЕ МИГЕЛ ДЕ СЕРВАНТЕС...

Сваки човек је дете својих поступака.

Не постоји толико лоша књига која нема барем нешто добро у себи.

До смрти, све је то живот.

Прихвати мој савет и живи још дуго, дуго времена.

Најгора ствар коју човек себи може да уради у овом животу јесте да дозволи да умре.

Нада је рођена у исто време кад и љубав.

Ужитак у богатству не лежи у пуком поседовању или раскошном трошењу, него у мудрој примени.

Лаж убија пријатељство, а истина љубав.

Добро проповеда ко добро живи.

Владимир Мајаковски
Облак у панталонама

(тетраптих)
ПРОЛОГ

Теби, Љиљо

Мисао вашу,
што машта на омекшалом мозгу,
ко лакеј на масној софи, од сала надут,
дражићу дроњцима срца окрвављеним грозно,
сит наругавши се, безочан и љут.
Ја у души немам ниједне седе власи,
ни старачке нежности нема у њој!
Свет сам заглушио снагом свог гласа,
двадесет двогодишњак – идем,
лепотан, свој.
Нежни!
Ви љубав стављате на виолину.
На таламбасе је мећете грубе.
А не можете ко ја изврнути своју кожурину,
тако да још свуда све самих усана буде.
Дођите у кафану да се научите –
у хаљини од батиста права,
пристојна чиновница анђеоске лиге
И која усне спокојно прелистава,
ко куварица странице своје књиге
Ако хоћете,
од мяса бесан ћу да режим
– и ко небо мењајући тонове –
ако хоћете,
бићу непрекрно нежан,
не човек, већ – облак у панталонама

RUĐER BOŠKOVIĆ SCHOOL BECOMES A MEMBER OF THE ACES ASSOCIATION OF IB SCHOOLS

In February, our school became a member of the prestigious ACES (The Association of Central European IB Schools) association of IB schools. The association consists of over 45 member schools and is part of a larger group of international schools in Central and Eastern Europe, CEESA (Central and Eastern European Schools Association). ACES promotes IB education by supporting member schools in professional development and in the exchange of ideas and best practices.

As a new member of the ACES association, we were invited to the annual CEESA conference, which took place in Split from 13th to 15th March. We attended various valuable lectures and workshops, which covered the following topics: *Explore new ways to build thriving classrooms through sessions on Exceptionalities, Belonging, and Wellbeing; Get inspired with impactful Leadership strategies to drive positive change; Discover a fresh approach to Technology and Innovation to facilitate meaningful learning and student success.*

СПЕЦИЈАЛНО ОДЛИКОВАЊЕ ЗА АНДРИЈУ КОСТИЋА

У Матици српској у Новом Саду, уручена су републичка признања „Капетан Миша Анастасијевић“.

На свечаности поводом промоције најбољих актера привредног, друштвеног и јавног живота у Србији, у оквиру акције „Пут ка врху“, појединцима и фирмама које пословањем, понашањем и друштвеном одговорношћу могу да послуже другима за пример, уручена су 28. марта у Новом Саду ова специјална признања.

Андрији Костићу, припало је признање као најбољем младом промотеру и спортисти Србије.

Поносни смо на нашег Андрију!

ЗЛАТО И СРЕБРО ЗА НАШУ АНЋЕЛУ

На Светској олимпијади STEMCO која се одржала онлајн 23. новембра ове године, наша матуранткиња Анђела Вучковић остварила је велики успех. Такмичење је организовано из области биологије, хемије, физике и математике. Наша матуранткиња Анђела Вучковић је освојила злато из биологије и сребро из хемије. Додела награда одржана је у САНУ у уторак 24. децембра. Честитамо Анђели и желимо јој још пуно успеха у будућности!

НАВАК АКАДЕМИЈА – ЖИВОТ ЗА МЛАДЕ ВОЗАЧЕ

Ученици четвртог разреда гимназије посетили су „НАВАК“ возачку академију у среду 22. јануара и прошли обуку под називом „Живот за младе возаче“.

Традиционална сарадња Гимназије „Руђер Бошковић“ и НАВАК-а представља израз жеље да се адолесцентима пружи подршка на њиховом путу одрастања и сазревања.

Кроз програм возачке академије у трајању од пет сати, углавном за управљачем аутомобила, повремено у учионицама и на симулаторима, млади возачи се после овог посебног тренинга васпитавају да разумеју шта њихово понашање на путу доноси и какве последице може да има.

СМОТРА ИСТРАЖИВАЧКИХ РАДОВА

У току претходног викенда, ученик другог разреда наше школе Петар Толимир освојио је прву награду на Државној смотри истраживачких радова ученика средњих школа. Његов рад на тему „Испитивање социјалне интеграције ученика из Русије у српским средњим школама” стручна комисија одабрала је за најбољи рад из области друштвене географије. Због ове награде Петар има могућност да буде члан тима који ће представљати Србију на Интернационалној конференцији младих научника, која ће се одржати у августу ове године. Честитамо му на овом успеху и захваљујемо се наставницима Тину Лукићу и Миленку Миљичу што су му помагали у раду.

ТАКМИЧЕЊЕ У БЕСЕДНИШТВУ

Ученица наше школе Софија Трифуновић освојила је 13. 3. 2025. прво место у категорији старијег узраста на Седмом такмичењу у беседништву, рецитовању и култури говора за децу и младе Меморијал „Љубица Копривица”. Поносни смо на Софиин успех.

КЊИГЕ КОЈЕ ПРИЧАЈУ ПРИЧЕ: ПОСЕТА ГИМНАЗИЈАЛАЦА МУЗЕЈУ КЊИГЕ И ПУТОВАЊА „АДЛИГАТ“

Група гимназијалаца је посетила фасцинантни Музеј књиге и путовања „Адлигат“ у среду, 23. априла. Ова посета није била само едукативна, већ и изузетно забавна и инспиративна за све присутне.

Под стручним вођством, ученици су истражили, како они то кажу „најбољу библиотеку на свету“, која нуди богату колекцију књига и предмета из читавог света. Имали су прилику да виде књиге исписане на необичним материјалима попут папируса, бамбусових штапића, најквалитетније кинеске свиле, па чак и са корицама од људских костију.

Један од врхунаца посете био је увид у писма која су лично написали Никола Тесла и Томас Едисон, што је за ученике био посебан доживљај. Музеј нуди и импресивне збирке књига, те више од 55.000 посвета и аутограма.

Музеј није само домаћин књигама – такође се може похвалити са преко 120 легата, укључујући и спомен собе великана српске књижевности попут Милована Данојлића и Миодрага Павловића. Посетиоци могу уживати у минијатурним књигама Наташе Ршумовић, као и раритетним књижевним издањима 20. века, укључујући прва издања дела као што су „Афродитин врт“ Радета Драинца и „Лирика“ Јована Дучића.

Надамо се да ће Виктор Лазић, почасни председник „Адлигата“, наставити са својим путовањима и донети нам још пуно занимљивих прича и егзотичних предмета.

Ова посета дефинитивно је оставила дубок утисак на ученике, инспиришући их да наставе истраживање и учење кроз богатство светске књижевности и културног наслеђа.

BANKSY У БЕОГРАДУ

Почетком марта гимназијалци су посетили изложбу „Banksy у Београду“, која је приређена у галерији Pop Up. Ово дивно, сунчано мартовско поподне провели смо истражујући свет једног од најпознатијих и најтајанственијих уметника савременог доба.

Уз стручно вођење кустоскиње, ученици су имали прилику да се упознају са Banksyјевим препознатљивим стилем и провокативним порукама које обележавају његов опус. Кроз занимљиву причу и анализу радова, открили смо како street art обликује савремену уметност и друштвену критику 21. века. Ова изложба подстакла је дискусију о улози уметности у јавном простору и њеној моћи да изазове промене, инспиришући ученике да и сами критички промишљају о свету око себе.

МУЗЕЈ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Гимназијалци и њихови наставници су обишли Музеј Југославије 19.12. 2024. Поделили су се у две групе и обишли две локације – изложбу посвећену Александру Ујединитељу и сталну поставку која нас враћа у доба југословенства на којој су професори осетили носталгију за старим, добрим временима. Вратили смо се у школу пуни утисака. Дивне фотографије ће нас подсетити на занимљиву причу наше кустоскиње.

МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ

Ученици гимназије су у четвртак 6.2.2025. ишли у Музеј позоришне уметности на изложбу, „Мира Траиловић: Ново доба српског позоришта“. Час српског језика и књижевности смо провели на овом лепом, ушушканом месту где нам је „предавање“ држала пријатна и образована кустоскиња Александра. Научили смо више о каријери и животу Мира Траиловић. Изложба прати почетке, од лепе, префињене госпођице из fine куће до спикера, преводиоца, редитељке у радију, до позоришних остварења, где се искристалисала као једна од најуспешнијих редитељки у Југославији. Највеће заслуге припале су јој као основачу два позоришта – Атеље 212 и БИТЕФ театар. Такође је један од оснивача међународног позоришног фестивала „БИТЕФ“. Захваљујући фестивалу, успоставила је контакт са многим нашим, али исто и страним уметницима. Многе савремене представе је донела у Србију. Гледаоци представе „Коса“, коју је режирала, рекли су да је боље урађена него на Бродвеју. Многи глумци су причали каква је била као особа, истакли су да је била пуна идеја и ако је била понекад несхваћена од критичара, она је настављала да ради боље и јаче. Дobar редитељ се не плаши да каже глумцу: „Пребићу те“ (Мира Траиловић).

Тара Манигодић IIа и Реља Карановић IIIб

ВЕРСКИ МОЗАИК

Ученици школе Руђер Бошковић су били у посети верском објектима Београда 24. марта 2025. године у склопу идеје Верски мозаик. У циљу упознавања са верском и културном разноликошћу, ученици школе посетили су три значајна верска објекта и упознали се са традицијом исламске, јеврејске и православне вере. Ученици су дочекани веома срдечно и проширили су своје видике о верама, сличностима и разликама међу њима. Ово искуство је помогло ученицима да разумеју да свака вера, ма колико се различита чинила, основне вредности и начела утемељена у тим верама су веома слична.

Моника Васић, Миа Малишић и

Драги читаоци,

Дешавања су у последње време врло динамична, али никад динамичнија од света писане речи. Постоји време за дружење и дијалог, али исто тако треба планирати и време за читање и унутарњи монолог. Скупљала сам последњих месеци и књиге и утиске о прочитаном, а ови наслови су се некако наметнули:

За љубитеље добре крими приче, стиже нешто необично. У издању Лагуне **Последњи случај**, писца Артура Перес-Риверте. Права детективска посланица у част Шерлоку Холмсу. Зашто Шерлок Холмс? У књизи се ради о глумцу који је глумио овај лик преко двадесет година и саживео се са својим ликом. Већ у годинама, заборављен од свих, на једном летовању изненадно невреме ће заробити њега и госте скромног хотела на идиличном острву у близини Крфа. Дешава се самоубиство, а суптилни детаљи указују да је можда у питању убиство. Ту наш глумац ступа на сцену покушавајући да oponaша методе Шерлока Холмса и реши случај.

За љубитеље Ернеста Хемингвеја, његови мемоари су преточени у књизи **Покретни празник**. Књига говори о сећањима сиромашног писца, младог Хемингвеја који је живео у Паризу двадесетих година XX века. Тада, пишући по кафићима, открива страст ка свом будућем позиву. У књизи се не осврће само на себе, већ и на друге писце који су тад боравили у Паризу: на Скота

и Зелду Фицџералд, на Џејмс Џојса. Занимљиви портрети у најлепшем декору на свету.

Књига која завређује пажњу млађе читалачке публике (наших тинејџера) је књига: **Сва светлост коју не видимо**, Ентони Дора. То је задивљујуће лепа прича о слепој француској девојчици и немачком дечаку, чији се путеви срећу у окупираној Француској за време Другог светског рата. Преплићући животе ових двоје људи, аутор покушава да истакне да људи упркос тешким изазовима и злим временима треба да буду добри једни према другима и да је хуманост увек највиши циљ.

За професоре и ученике које воле добру прозу, препорука долази у виду књиге: **Након Бога, Америка**, Румене Бужаровске. У питању је збирка есеја о њеном пропутавању југом Америке. Мајстор је кратке прозе, увек изразито личне и политичке приче. Пружила нам је портрет америчке културе и америчког вођења дијалога

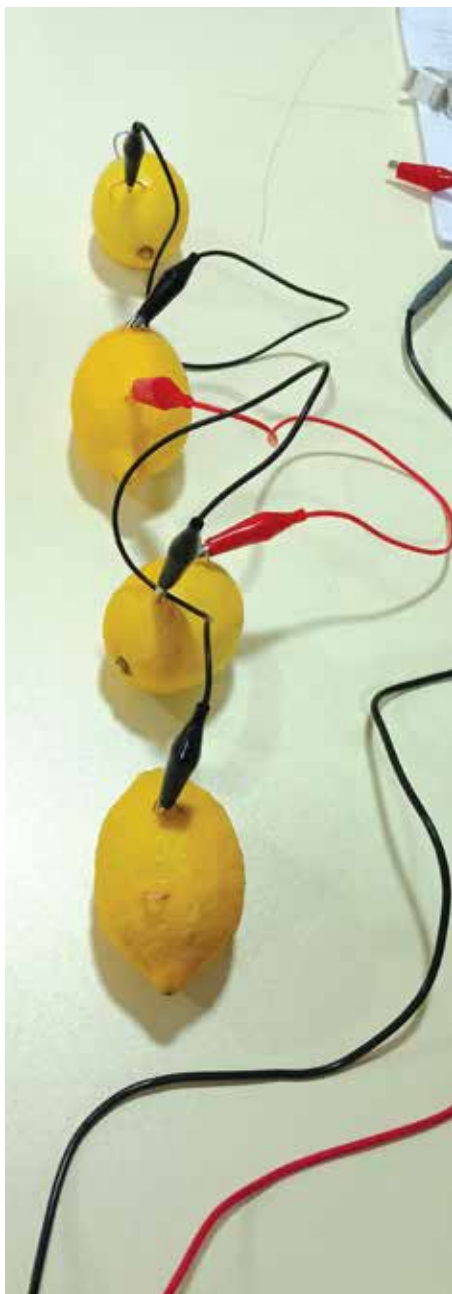
и са језичке и са психолошке и са културолошке стране. Мени се свидело. Прочитајте, па донесите суд.

И за сам крај, дирљива, убедљива, животна, топла књига за свакога а неизоставно штиво које мора да у неком тренутку да прочита ћерка и мајка. Како каже сама ауторка, ћерка пише о мајци, жена о жени, књижевница о истини. У кратком наслову: **Једна жена**, нобеловке Ани Ерно крије се читав један свет. Ћерка, после смрти мајке осећа потребу да напише причу о њој, онако како је се сећа, разумевши је истински тек након што је више нема. Најлепша је последња реченица романа да са смрћу мајке постајемо свесни да губимо последњу везу са светом из ког смо потекли.

Лепи дани су пред нама, лепи сати које треба испунити. Читајте!

Велики поздрав од библиотекарке
Милене

КАДА ТИ ЖИВОТ ДА ЛИМУН, ТИ НАПРАВИ СТРУЈУ!

Ученици другог разреда су почетком априла имали прилику да учествују у занимљивом огледном часу посвећеном производњи струје из лимуна. Кроз ову интерактивну демонстрацију, ученици су сазнали како лимун, уз помоћ електрода, може генерисати електричну енергију. Уз пуно ентузијазма, пратили су сваки корак експеримената и активно се укључивали у процес. Овај експеримент није само проширио њихово знање о основама електротехнике, већ их је подстакао да размишљају о обновљивим изворима енергије на забаван и едукативан начин. Ученици су уживали у учењу и истраживању, што је учинило час незаборавним и инспиративним.

Петар Толимир IIб

СОЛАРНИ ПАНЕЛИ

Ученик другог разреда наше школе Петар Толимир у оквиру свог *Personal project*-а одржао је радионицу о структури и принципу рада соларних панела. Публика је имала прилику да научи које врсте соларних ћелија постоје, по чему се разликују и како функционишу, са посебним акцентом на Грецову соларну ћелију коју је Петар конструисао и тестирао у кућним условима. У радионици су за сада учествовали ученици IIа и IIб, а због додатног интересовања биће одржана још једном, за заинтересоване из других разреда.

ОГЛЕДНИ ЧАС – ЖИВОТИЊСКА ФАРМА

У нашој школи је 4.3. одржан јавни час на коме је друга година бранила радове. На том часу су сви ученици имали прилику да представе своје креативне радове. Тема радова била је књига „Животињска фарма“ Џорџа Орвела, а ученици су приказали своје идеје кроз различите форме, попут: плаката, исечака из новина, говора, цртежа и анимација. Сваки рад је био јединствен на свој начин и пружао нам је дубље разумевање кључних тема романа, као што су моћ, револуција, пропаганда и корупција. Радови су изазвали занимљиве дискусије и дали нам увид у то како се симболика из књиге може применити и пронаћи у правом животу.

Јана Васић Ја

ИНТЕРВЈУ СА БОЈАНОМ ИЛИЋЕМ, ПРОФЕСОРОМ ФИЗИЧКОГ И ПЕСНИКОМ

Како је Ваша љубав према спорту почела – сећате ли се првог тренутка када сте одлучили да ћете живот посветити физичком васпитању?

Од најранијег детињства маштао сам, као и већина деце која проводи време играјући се друштвом у крају у ком живи, да ћу се бавити спортом. Чини ми се као да је било пуно више времена. Посебно у летњим данима, током распуста, остајали смо на игралишту до првих уличних светиљки за које смо замишљали

да су биле наши рефлектори на великим спортским догађајима испуњених трибина. Присећајући се тог детињег доживљаја, чини се да је наша највећа победа била само дружење у разним надматрањима које су за нас биле наше мини олимпијске игре и део нашег здравог одрастања. Већ у основној школи истицао сам се у разним спортовима, како у екипним тако и у појединачним. Али након освојене златне медаље 1990. године у атлетској дисциплини бацање копља, у Загребу, на последњем првенству државе, тадашње велике СФРЈ, и рекорда Србије у пионирској конкуренцији, знао сам да ће моја посвећеност бити усмерена ка спорту, односно, факултету који ће ми обезбедити и могућност бављења педагошким радом у спорту.

Шта Вас је довело баш у школску салу, да радите као наставник физичког, уместо рецимо у професионални клуб или академију?

Бити део одрастања, подршка у процесу рада са децом у оквиру школског система, за мене је привилегија. Са друге стране сматрам да важна васпитна карица у оквиру спортског система не постоји. Или, уколико постоји, плод је потребе појединца, тренера, најуже породице, да спорту да суштину његовог постојања – а то је из мог уверења, очовечење кроз спорт. Организовано бављење спортским активностима, посебно у врхунском спорту није тражење крајње циљне смислености у спортском резултату, већ подршка целокупном његовом људском сазревању на том путу

изградње његове целокупне психофизички здраве личности. Сматрам с тога, да има много више губитника међу победницима него стварних победника. И морам да истакнем да је важније како се носи медаља (ко носи медаљу) него само освајање медаље. На овај начин, дакле, из мог угла гледања, већа је победа бити у спортској сали и пружити подршку младима да боље упознају сопствено биће кроз „спорт, физичко васпитање, живот“ у оквиру школског система, посебно овог нашег Руђер система где смо сви заједно као колектив организовани да будемо подршка деци – њиховом одрастању да дају најбоље од себе. А што се тиче врхунског спорта моја искуства говоре да било ко, ко рада као тренер при клубу, савезу, комитету, а размишља на сличан начин, не сме да живи у илузији да може да се ослони на поменуте инстанце, већ мора да буде свестан да је неопходно да буде ослоњен на себе, своје најуже окружење, како би заштитио спортисту кога тренира и његово људско достојанство.

Ученици Вас виде као енергичног тренера, али ретко знају да пишете поезију – како је настала та друга, „тиша“ страна Ваше личности?

Мој избор као одговор јесу стихови из моје прве збирке песама родољубиве поезије издате 2017. године: Одломци строфе из две песме „Мој лет“ и „Чистој души“ и једна краћа песма „Тишина“

Маша Алвировић IV6

Мој лет

Моје лет су деца,
И њихова лета.
Чистине вихор,
Нек душа цвета.
Због њих се винем,
Тек онда синем...

Због њих узлетим,
Крила ми дају,
Никад да слетим...
Божанство, рају,
Хвала ти Оче,
Што лет ми дају!

Чистој души

Оставите деци дах да надахну,
Тајну части да осете, да послушну,
Жубор воде с литица, висина,
Мир мириса ливадских милина.

Да окусе колач медно-родни,
Златна врела вечна изворишта,
Од плодова од плоднице чисте,
Груде наше, родне вековнице!

Тишина

Жудим да чујем тишину
Не љубим буке лик
У тишини волим цркнут
Не себичног урлик

За душу тражим мир
Од срца радости вик
Да с' ближњим поносно делим
Дечије радости клик

Маша Алвировић IV6

Да ли постоји песма коју сте написали под утицајем неке школске утакмице или часа физичког васпитања? Можете ли је укратко описати?

Постоји песма коју сам написао најмлађима нашег Руђера и анегдота везана за њу. Наиме, њима се песма свидела као и приче које су ишле уз песму „Ако желиш да се осећаш јако“. Родитељима се исто тако свидело што им деца кући преносе да желе да једу све оно што до тада нису волела да једу а везано је здраву исхрану. И то је тако трајало све док мало по мало родитељи нису долазили са разним захтевима. Прво се захвале да сада лепо једу кувана јела, на пример, купус, карфиол, боранију, месо, млечне производе, итд. али да би добро било да, на пример, поменем да једу краставац, парадајз и слично, ето само још то, кажу. А дешавало се да су упућивали посебне молбе, као на пример да им ипак кажем да могу бар једном месечно да оду у ресторан брзе хране. Поједини ученици те генерације су сад поодрасли и стасали у праве лепоте. Виђам их у пролазу и увек ме обрадују својим осмехом. Завршна су година гимназије.

Када стојите пред таблом и објашњавате гимнастичку вежбу, размишљате ли понекад о стиху који би то исто могао да пренесе?

Покрет је стих сам по себи. Бар ја тако видим. Физичка активност

је демонстрација воље, труда, залагања, својеврсан печат тренутних могућности ученика. Важно је да постоји кретња као вид њихове борбе да буду бољи. То је низ њихових малих победа које у њима буди осећај да су нешто добро урадили за себе, и наравно да буди осећај радости. А где је радост, ту је и песма...

Како сте постали део стручног тима Параолимпијског комитета Србије?

Описаћу околности кроз један мали времеплов. Жеља једног слабовидог момка, сад већ давне 2004. године да га тренирам била је моје прво искуство. Тада већ увелико национални тренер при Српском атлетском савезу са бројним успешним атлетичарима имао сам прилику да се прикључим новог члана што се у за њега показало као добра одлука. Низ са новим искуством, и морам рећи новом авантуром, у раду са пара атлетичарима наставио сам 2010. године (до данас) са слепим момком кога сам тренирао девет година. Иако годинама сугеришем на сарадњу и постојање стручног тима он нажалост у оквиру Параолимпијског комитета и пара атлетике не постоји. То ме није спречило да изнова улазим у „авантуру“ и своје стручно знање поделим са још троје атлетичара, особа са инвалидитетом: још једним слабовидним момком, момком са церебралном парализом (из Црне Горе), као и особом која, у пара спорту, припада инвалидитету ампутације руке. Због захтева и

одговорности, специфичности који носи рад са особама са инвалидитетом, последњих година, своје време, што се тиче рада у атлетици, сам посветио искључиво само њима. Са поносом морам да истакнем да сам са својим пара атлетичарима освојио тринаест медаља различитог сјаја у условима несистемске и спорадичне помоћи. А да сам у последњих шест година рада са Сашком (Соколов) Јоксић, храбром и сјајном девојком (сад женом) и ускоро будућом мајком освојио девет медаља, четири на пара европским, и пет на пара светским првенствима. А оно што је посебно важно да се истакне јесте да само у последње две године 2023. из Париза и 2024. из Кобеа Србији доносимо, пет медаља из три различите дисциплине, а да нема улагања у тренажни рад, опоравак и такмичарску опрему.

Које су главне разлике у приступу тренингу спортиста са инвалидитетом у поређењу са школским програмом за наше ученике?

Ако видимо решење, а не проблем, нема разлике.

Можете ли поделити тренутак са параолимпијског тренинга који Вас је посебно инспирисао, било као тренера или песника?

Много је примера и са тренинга и са такмичења. Посебно су ми урезани они са такмичења. Освајање бронзане медаље слепог момка

Душка Сретеновића при самом крају његове спортске каријере, који је пре тога био спречаван да иде на пара светска и пара олимпијска такмичења, иако је имао не само норму, већ често и резултат за медаљу на истим. Те 2018. те у Берлину његова бронза, освојена у последњој серији у изузетно јакој конкуренцији измамила је сузе свих наших чланова репрезентације. Исто тако су ми посебно емотивни сви Сашкини наступи, а о томе ћемо након Лос Анђелеса и 2028. године.

Како балансираате распоред између школских обавеза, индивидуалних персоналних тренинга и припрема репрезентације?

Као и сви што морају у данашње време да балансирају и траже начина уклопе обавезе у модерној трци са временом. Морам да истакнем велику помоћ школе која ми је увек излазила у сусрет везано за репрезентативне обавезе и то да управо тиме школа даје велики допринос нашим спортским постигнућима.

11. Ко су Вам омиљени песници?

Има их више: Владислав Петковић Дис, Милутин Бојић, Мирослав Мика Антић, Алекса Шантић, Десанка Максимовић, Добрица Ерић.

Војиславу Илићу сам посветио песме:

Из дубине душе мира

*Мотив дара
ко удара!?
Ко удара
и шта тражи,
дело твоје
срце тражи!
Ко удара
и шта тражи,
време види,
време суди,
У вечности:
Или буди ил
Не буди!*

*Ко удара тако позно...
Даровима вечне славе,
Из дубине душе мира,
Па нас греју откуцаји,
Светогорског манастира!*

*Ко то живи, обасјава,
Да се Божје име слави,
Да је вечност избор роду,
Дар од срца, свом огњишту:
Часно, храбро, за слободу...!*

*У дару су многи јаки,
даровима својим врлим,
Слатким, сласним, често гласним,
Да сви чују, да их виде,
Подмећу се, увлаче се,
Задивљују, заслепљују,
Гурају се, намећу се...*

Ко поштује светлост рода,

*Ко захвалан ступа стамен,
Кад приноси дело добра,
Свог одсјаја, дела сјаја,
Скромно вредно, брани своје,
Тад нам греје срце чедно,
Оно вечно, свето, медно!*

*Ко удара тако позно...
Даровима вечне славе,
Из дубине душе мира,
Па нас греју откуцаји,
Светогорског манастира!*

*Ко то живи, обасјава,
Да се Божје име слави,
Да је вечност избор роду,
Дар од срца, свом огњишту,
Часно, вредно, за слободу!*

*Ко дарује добрим делом,
Од удара род свој брани,
Да нас греје шта је чедно,
Шта је вечно, и шта свето,
Српски роде тим се храни!*

Десанки Максимовић

Свитац милине искара детиња

Од стаза безброј и триста
Само на једној душа блиста
Само једна потпуног сјаја
Одсјаје шири на путу без краја

У свету озбиљних, одраслих, важних
Успешних, моћних, претежно лажних
Само се сновима дечијим снажи
Само искрена победа важи

Истрајно срце милује снове
Верује, грли одсјаје нове
Осмехом збраја, осмехом бори
Да свитац искре детињи гори

Међаве страшне, удари, комете
На лицу резбаре своје еполете
Ти чиновни бразда обележе образ
А само у кротком, дечији одраз

Ма има ли лепшег судњега дана
Кад сутон кришом покрива душу
Човечије рухо у сенку се свило
А лице још зари све дечије, мило

И поглед живахан, поточић бистри
У очима овоземаљске снове још хвата
Даљинама плови и упорно лови
Душом да додирне звездана јата

Маша Алвировић IVБ

**Шта бисте препоручили нашим
читаоцима који имају таленат и за
спорт и за уметност, али
осећају притисак да се одреде
само за једно?**

Да чувају и једну и другу област, буду вредни, посвећени и да одлуку препусте времену и правом тренутку. Куда их води њихов дар и вид тамо нек се препусте, али да никад не запоставе и забораве у чему су још добри. Бити успешан у једној области подразумева максималну посвећеност у њој али је важно имати комплетност ширине и дубине личности. Што је личност комплетнија то је већа могућност да се успех понесе на прави начин, а тиме и већа могућност да се други угледају на такву особу, следећи пример.

Ако бисте морали да изаберете један стих који описује осећај када ученик први пут савлада нову вештину, како би гласио?

Свако своју борбу води,
Са покретом ка слободи!

Следеће су Параолимпијске игре у Лос Анђелесу 2028. – какви су Ваши циљеви са репрезентацијом?

Моји циљеви тренутно су искључиво везани пара атлетичарку Сашку Јоксић. Након још једне али сад најважније животне медаље за њу и њеног супруга коју очекујемо ускоро, а то је долазак на свет њиховог детета, крећемо у нови циклус борбе са свим сад већ познатим искушењима. Наравно да очекујемо достојан наступ на такмичењу са којег још увек нисмо донели медаљу. Пожелите нам срећу!

Разговор водио Александар Василић
III6

*Тајна љубави Њеног вела
из мира „све“ ме зове*

*Буди ме,
Буди,
Лепота из тмине...*

*Из мира „Све“ ме зове
Да руке пружим у висине...*

*„Тама је“, шапну,
„заштитни плашт стварања мог“,
Збуњен, у чуду, гледах у њене усне,
У лице светице милине.*

И покри ме плаштом...

*И видех светлост, и видех боје,
У бескрају таме очију њених дубине...*

*Буди ме,
Гледам, у тихој ноћи,*

*У одзраке њених мисли,
Опијен плесом наслућујем
покрете њених руку силине...
Загледан у пространство вечних
рађања,
нових живота, нове маглине...*

*И утонем у загрљају бесконачно сненом
-
На литургији, у Храму небеском,
Носи ме талас песме херувима...*

*Осетим титраје, варница живота,
сноп баршунасте светлине, млечне!
Јединство Љубави, Божанске, вечне!*

*Она, Једином Творцу, чиста, мила,
Води ме у нова ишчекивања, радости!*

*У смирају тмине, пружа, сва њена
вела...
Хармонију лета и силуэта,*

Шаренило небула, из дубине ока,
У дубине разних облика,
Њених немира,
Од брижности исконских врела!

И којекаквих, шара,
Простре у надаху,
Све баште,
Њених, моћних игара...

Да, она слика, ваја,
Благородним прстима,
Дарована рађањем,
Сноване нити спаја,
За лепше одсјаје јединства...
Стапања, трајања...

....

Обично задивљен сликом,
Ретко осетим ток...

А ја,
Ко зрнце делића искре,
Захвалан дару живота,
Што сам у плашт ушушкан,
и што постојим...

Дајем себи за право
да осетим сушт рађања,
Плам тог блиставог вела,
Да осетим измешан укус
боја живота, светлости тока:
Укус светог вина,
Откуцаје њеног крвотока...

И кад ме потпуно опије
миром спасења,
Бистре свести,
Целим својим бићем осећам,
Силину милине,
Хармонију силине,

Неиздрживе ударе, бол,
Са јekom у даљине, у-дару близине
У непоновљиве покрете даривања...

Будан одснимам...

Њене голе, чисте покрете,
Експлозију,
Таласе екстаза,
Мир...

Радост...

Стапања у вечности пређу,
Додирујем!
И сав се стопим, у милину,
рађања међу,
ширим у међупространства
и обићем разна царства...

Из јаве, у сан ме уведе...

Из сна, у јаву узнесе...

Будим се,
Будим,
Лепотом из тмине...

Тама је, сватих,
Подлога где њена благодат побеђује...

И као да такох ту тајну љубави вечне,
Осетих нежност
Универзум прожимања!

Прожимања све присутног,
Благодат давања, рађања...

Јединства!
Екстазе звездарења, те њене игре и боје...

Додирних њене прсте,
А чини ми се у трену,
и она моје...

И чух Реч.

Склад речи, Творца.

Громких, тихих, хладних и врелих...

И утрнем од помисли на даровног Оца,

И носи ме хор

громких гласа...

Силина живота,

Милина таласа...

У благодат раја,

У благодат спаса!

Бојан Илић, професор физичког
васпитања и песник

Маша Алвиновић IV6

ШКОЛА КОЈА НЕГУЈЕ ТАЛЕНТЕ: РУЂЕР БОШКОВИЋ И ЊЕГОВИ ЗВЕЗДАНИ УЧЕНИЦИ

Образовни систем „Руђер Бошковић“ од самог настајања гради културу подршке младим талентима, те смо сведочили да је, поред бројним успешним спортистима, ова школа дом и за ученике чији се дар манифестује кроз разне уметничке форме. Већ у првом разреду гимназије, на часовима књижевности, ученици се сусрећу са основним питањима: *Шта је уметност? Шта је књижевност? Како је критички сагледати?* – постављајући темељ за дубљу анализу и разумевање уметности у свим њеним димензијама. Међутим, када се у таквом контексту појави млади ум који не само да разуме теорију, већ је и инстинктивно проживљава, тада се зна – пред нама је изузетан таленат. Управо то се десило када је Софија Трифуновић, говорећи о драми и Аристотеловој катарзи, својим свежим и аутентичним погледом открила како уметност доживљава осећајем, а не само умом. Имамо прилику да са Софиом, која се показала како на даскама које живот значе, тако у седмој уметности, разговарамо не само о књижевности и драми, већ и о прожимању уметности кроз живот, али и живота кроз уметност. Њена прича није само о уметничкој интерпретацији – већ о страсти, препознавању себе и сназним младости која ствара.

СОФИЈА ТРИФУНОВИЋ

Када си и како открила љубав према глуми и сећаш ли се своје прве улоге и како си се тада осећала?

Не могу да се сетим тренутка када нисам ишла на глуму, као да је одувек била део мене. Та љубав није почела у једном дану, већ је расла са мношћом. Моја прва улога је била мала, али ми је оставила огроман утисак. Сећам се осећаја узбуђења и тишине пред излазак на сцену, а онда светла, аплауз, и онај осећај да сам баш ту где треба да будем. Од тада, сцена је мој други дом. Глумила сам Мазу, била сам мала и слатка, свега четири године. И играла сам са својом најбољом другарицом коју од тада познајем, ево, већ 11 година. Била сам најмлађи полазник драмског студија и увек су сви били бар годину, две или три старији мене.

У којим представама/пројектима си до сада учествовала?

Глумила сам у десет вечерњих представа. Неке од њих укључују „Аутобиографију“ Бранислава Нушића и „Оне су хтеле нешто сасвим друго“ по тексту Милене Депола. Такође, недавно сам учествовала у пројекту „Моћ речи, моћ заједнице“. У питању је промотивни спот који сам снимала за форум пацијената Србије. Такође, освојила сам прву награду на градском такмичењу у беседништву, рецитовању и култури говора за децу и младе Меморијал „Љубица Копривица“. Тренутно сам завршила снимање филма „Хајдук у Београду“, које је трајало од почетка децембра до почетка маја.

Како изгледа једна проба или припрема за улогу у твом драмском студију?

Проба у мом драмском студију може да буде веома забавна, али и јако напорна. Увек почиње загревањем, кроз физичке и гласовне вежбе.

Уколико спремамо драмски комад, онда радимо на сценама. Припрема за улогу укључује рад на карактеру, анализу текста и често импровизације како бисмо пробудили разумевање лика.

Колико траје?

Много, зато што сваки пут када дођеш на пробу, откријеш нешто ново о том лику и добијеш идеје како да га разрадиш, што често можемо видети у разлици између првог и неког каснијег играња.

Да ли има нека улога коју си посебно волела да играш – и зашто баш ту?

Улогу Весне коју сам управо завршила је можда и омиљена улога коју сам до сада играла. Не само због тога што сам доживела некакво ново искуство снимајући пред камером, али због тога што сам већ од малих ногу волела нарочито лик Весне. А мојој мами је она била омиљени лик из детињства као и цео роман. Добити прилику да оживим овај лик ми је због тога дало посебан значај.

С обзиром на интимни значај који има овај лик за тебе, каква очекивања мислиш да има твоја породица?

Надам се да ће моја мајка, када буде видела филм, сваки пут кад буде замишљала Весну, замишљати своју ћерку, тј. мене. Лик је веома сличан мени и начину на који се ја водим кроз живот. Мислим да је мама увек помало мене видела у Весни и да је зато волела њу као јунакињу, а да сам ја успела да интерпретирам лик приближно ономе што је она замишљала.

Пошто си глумила у представи „Аутобиографија“, како је то прећи из улоге нараторке, очију пуних суза, у баба Мару, која прориче судбину и узвикује „ксс“, да би на сцени била Нушићева професорка немачког језика која копа „помоћне глаголе“ и пише „кечеве“?

Аутобиографија је један врло захтеван комад. Процес спремања је био дуг и напоран. Играти толико улога је као да сваки пут прелазиш у нови свет. Промена енергије, гласа, тела, све се дешава у тренутку. Изазовно је, али и забавно играти три толико различите улоге у оквиру истог комада.

Која ти је била најкомплекснија и најизазовнија?

Морам да признам – баба Марта, јер сам за њу морала посебно да креирам ход, држање и став и требало је да пренесе ту неку чудну енергију публици и сујеверје коме се Нушић подсмева.

Откуд потез копања „помоћних глагола“?

Заправо, немачки је била додата сцена, а идеја је била моја. Другарица и ја смо биле најмање, а најредовније у драмском студију, па како су годинама старији полазници одлазили на факулете, а ми млађи добијали прилику, ја сам то видела као своју шансу да на креативан начин допринесем самој представи. Сцена је била досадна и ја сам креирала лик строге наставнице, која морала да буде у својој строгаћи и на неки начин смешна, али и креативна.

Шта си до сада научила кроз глуму – не само о сцени, већ и о себи?

Глума ме је научила стрпљењу, дубини и пажњи. Кроз рад на ликовима, научиш да гледаш свет туђим очима – да разумеш осећања, изборе и болове других људи. Учећи да будеш неко други, заправо упознајеш себе. Откриваш како реагујеш у различитим ситуацијама, шта те покреће, шта те рањава,

шта те чини јачом. Такође, глума те учи дисциплини, сарадњи и прилагођавању - вредностима које су важне и у животу ван сцене. Она те обликује као особу: чини те сензибилнијом, отворенијом, и сигурнијом у свој унутрашњи глас.

Шта ти је најзабавније у глуми, а како реагујеш када добијеш критику - да ли ти помаже да будеш боља?

Када добијем критику, увек је схватим као прилику за напредак. Не гледам је као напад, већ као алат који ми помаже да будем боља у следећој проби или извођењу. Сваку конструктивну примедбу узмем озбиљно и анализирам како могу да је применим. Са сваким саветом, без обзира колико мали био, осећам да растем и као глумица и као особа.

У глуми, као и у животу, увек има простора за побољшање и управо ми критика то омогућава.

А забавно је?

Све! Просто волим да се изразим на другачије начине и да откријем себе и пробудим оно чега нисам била свесна, а глума ми то омогућава. Попут неког истраживања, истражујем саму себе.

Да ли се икада јавила трема пре извођења? Како се носиш с њом?

Трема је наравно увек била присутна, много више када сам била млађа, али с временом је почела да нестаје. Данас, чак иако се појави пре представе, чим изађем на сцену, све нестане. Улазимо у лик, у причу, и заборавим на све што је ван позорнице. Временом сам научила да

верујем себи и раду који сам уложила и зато ми трема више није препрека, већ само знак да ми је стало.

Да можеш да бираш било коју улогу - у позоришту, филму или серији - коју би волела да одиграш?

Волела бих да одиграм Софи из „Мама Мие“. Та улога ми је посебно драга јер сам по том лику и добила име. Софи је ведра, пуна енергије, емоција и жеље да пронађе своје место у свету. Њена прича је мешавина музике, љубави и породичних тајни, а ја обожавам тај спој смеха и суза. Волела бих да је интерпретирам на свој начин, јер осећам да бих могла да је приближим публици на искрен и аутентичан начин.

Пошто Софи имамо прилике да видимо у различитим досадашњим интерпретацијама, шта би јој ти додала, какву златну прашину?

Морала бих детаљно да се позабавим тиме. Знам да би она за мене била нешто ново, јер када глумим, имам осећај да ствари радим несвесно и то тече, а тај начин моје интерпретације долази однекуд, а још увек нисам сигурна одакле.

Глума као професија - да ли не?

Апсолутно да. То није само позив, већ начин живота. Мени је глума простор у ком могу да изразим све оно што се речима не може рећи. Посебно ми је снимање филма „Хајдук у Београду“ отворио нове видике и доживљај свега.

Коначно, у септембру те очекује премијера филма рађеног по култном роману Градимира Стојковића „Хајдук у Београду“. У једном интервјуу, редитељ филма је изјавио како је желео аутентичне ликове и да му је било веома тешко да оживи ликове које сам писац није желео ни физички да опише. Како Софија из 2025. године улази у улогу Весне из 1985? Како доживљаваш Хајдука, Разредну и Роберту?

Да бих ушла у лик Весне, морала сам да разумем дух тог времена, музику, начин говора, вредности. Оживљавати лик Весне Ђукић за мене је било посебно искуство. Трудила сам се да Весну прикажем онако како сам је и доживела док сам читала књигу: добра, мила, неискварена, али и помало наивна. Хајдук је неко ко је на прву изгледа као обичан несташан дечак, али врло брзо схвата да је он много више од тога - искрен, храбар и другачији од свих. Његова потреба за правдом и слободом Весни буди поштовање и дивљење. Разредна је правична, строга кад треба, али искрено добра. Труди се да разуме ученике и увек делује као неко коме је заиста стало. Са Хајдуком има посебан однос пун поштовања. Роберта је у суштини дволична. Зна шта хоће и како да до тога дође, чак и ако мора да глуми. Увек има неки скривени план и не можеш јој баш веровати.

Можеш ли их данас пронаћи међу нама?

Времена су данас другачија. Људи се повлаче у себе, крију се, не показују се искрено, што мене стресира и

фрустрира. Људи попут ликова из ових романа има и данас, али су се околности значајно промениле. Имам утисак да су људи 80-их искрени и отворени и није их страх да кажу шта мисле. Анализирајући тај период и припремајући се за филм, схватила сам да је то било лудо време, људи су имали огромну жељу да се прикажу на различите начине и да буду своји. Данас деца прате трендове покушавајући да се прилагоде и уклопе, чиме се губи аутентичност.

Порука свима који потајно маштају да стану на даске које живот значе?

Ако осетиш да ти срце убрзано куца или да постоји неки осећај који је тешко објаснити јер не знаш ни сам шта је, док гледаш представу – то је знак. Немој се плашити да пробаш. Глума није само сцена и аплауз, она је пут ка откривању себе и својих способности.

Разговор водио,
Стефан Тодоровић, наставник
српског језика и књижевности

Sofia-Nikol Golovina 2a

ANIMAL NEWS

06 march, 2025

By Alena & Roman

The Farm Thrives Under the Leadership of Napoleon and Snowball!

With Mr. Jones overthrown, the farm has entered a new era of prosperity under the wise leadership of Napoleon and Snowball.

All the animals work for the common good, and the harvests have reached record levels, with wheat and hay production reportedly at an all-time high, thanks to the hard work of all the comrades. "We have proven that we can govern ourselves better than men!" Snowball declared in his speech.

Windmill Completed, But at What Cost?

The animals are proud but tired after many years of work.

After years of tireless effort, the long-awaited windmill has been rebuilt, symbolizing the farm's strength and determination. However, some animals whisper that their workload has doubled, and benefits remain unseen. "We do it for the future," says Napoleon, promising a golden age ahead.

Аљона Мељњикова IVБ и Роман Ридингер IIа

ANIMAL NEWS

06 march, 2025

By Alena & Roman

The Seven Commandments, Revised for Simplicity

"All Animals Are Equal, But Some Are More Equal Than Others"

In an attempt to simplify the farm's rules, the Seven Commandments have been reduced to a single principle. The pigs assure all their comrades that this change reflects the farm's evolution and constant progress. Skeptics are reminded that questioning the leadership is an act of disloyalty.

Pigs and Humans – Friends or Enemies?

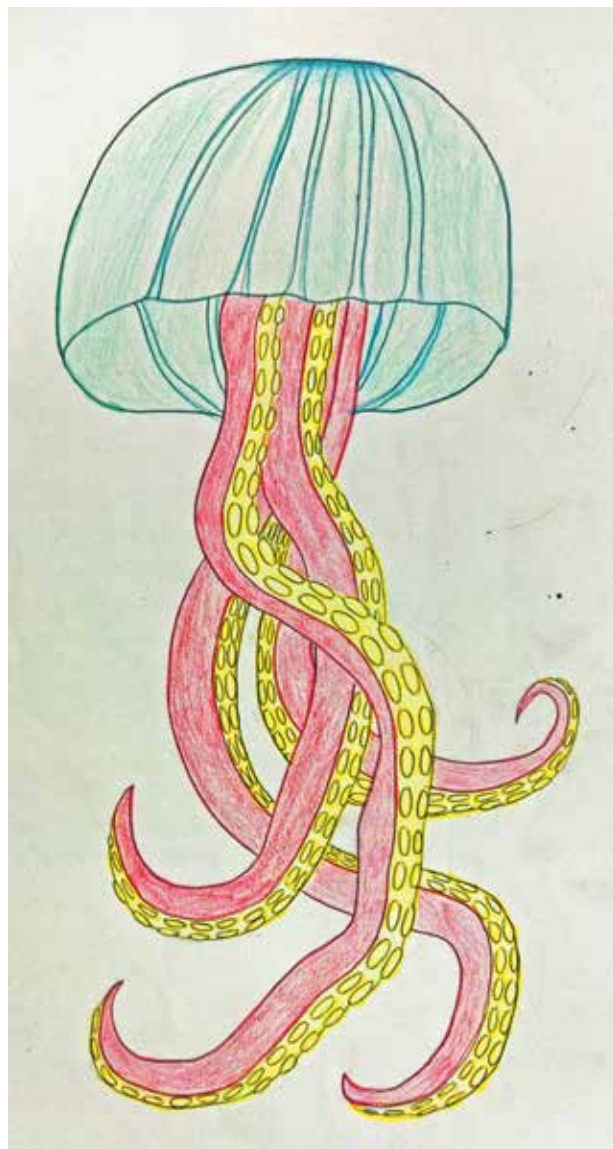
An unexpected meeting raises questions

A historic moment occurred last night when Napoleon and the other pigs hosted a banquet with their former neighbours. Held inside a farmhouse, the event was filled with laughter and toasts, signalling a new relationship. However, some animals peering through the window were puzzled – could they still tell pigs from people?

Аљона Мељњикова IVБ и Роман Ридингер IIа

Анђела Вучковић IV6 (5)

Марта Вратоњић Ia

ОДНОС ВЛАСТИ И ПОЈЕДИНЦА У „АНТИГОНИ“

Једно од најпознатијих дела античке књижевности је Софоклова драма Антигона. Она представља сукоб између власти и појединца. Прича је увек актуелна јер поставља универзална питања о правди, закону, моралу. Кроз лик Антигоне и лик Креонта представљен је сукоб између оног што је прописано законом и оно у шта појединац верује. Друштвене норме стављају владара у позицију свемоћне личности (сличне богу) што није добро у случају када је он самовољан, сујетан, егоистичан. Антигона је морална особа која поштује принципе људскости, као и божије законе који прописују обавезе према породици и њихову вишу вредност од људских. За њу морални принцип и љубав према породици стоји изнад страха од смрти и казне. У борби за правду она покажује да је бунтовница, одлучна, храбра и ментално снажна. Не могу да је поколебају ни сестрина опрезност нити љубав вереника. Не боји се последица.

Она поседује изврсну доследност према брату. Он два брата не разликује по томе на чијој су страни били у рату већ су обојица важни и драги. Прекршила је наредбу краља да Полиник не сме бити сахрањен и тиме се директно супротставила правилима земаљском и остала верна божијим законима. Она је емотивна, али промишља о поступцима. Једино жали што се неће остварити као

мајка и супруга. Она је пример како појединачна снага може променити ток историје. Њени поступци се не воде себичним интересима тако да има подршку гласа народа. Она поседује осећај за правду.

Насупрот Антигони Креонт је представник власти и симбол самовоље, аутократе и ауторитарности. Он не слуша никога – ни пророка Тиресију, ни народ (хор), ни сина, већ само свој его. Чињеница да је неко урадио нешто мимо његовог сазнања и одобрења, да се директно супротставио његовој наредби, доводи га до беса. Показује се као тврдоглав. Упоран је да истера своје принципе до краја. Нису му битн жртве већ само углед код народа, који се најалост урушава овим поступцима. Не сагледава реално границе моћи. Прелази их и тако изазива судбину коју је доживео. Одлука да казни Полиника, прогласи га издајником и забрани његову сахрану проистиче из његове жеље да покаже снагу и одржи ауторите. То иритира грађане Тебе јер они знају да Полиник није издајник већ се само борио са своје право које је рођењем добио. Он није човек који слуша савете. Предомислио се, али је било касно. Трагичан крај се већ десио. Губитак сина Хемона и супруге Еуридике доводи до емотивног слома. Остаје сам као што је предвиђено и тиме се доказује да владар без народа није ништа.

Сукоб појединца и владара није сукоб само два лика већ сукоб два начина размишљања. Антигона верује у универзалне и моралне силе које су изнад свих људских регулатива. Креонт

се крије иза моћи владара и заступа мишљење да је државни закон најјачи. „Држава то сам ја“, мисли Креонт и тако оправдава сопствене непромишљене поступке и уздиже себе на висине на којима смртник не може нејажњено да стоји. Кроз овај сукоб Софокле нам да је људска сложеност има највећу моћ.

Порука ове драме је да вођа мора да послуша свој народ, да га води потребном чврстином у правом смеру, али мора да буде праведан. Као да нас Софокле упозорава на опасност недостатка емпатије како код појединца, тако и код власти. Владар треба да буде флексибилан, да реагује у складу са ситуацијом, и да буде вођен људским принципом. Појединац мора да зна да је владар владар, да поштује хијерархију, али и да буде храбар и бунтован ако се владар не уклапа у слику особе која својим делима и одлукама служи народу. Хармонија у друштву може да постоји само ако власт и појединац нађу заједнички језик и поштују једни друге на начин достојан човека.

Шта из сукоба можемо да научимо – питамо се на крају ове драме. Свака акција има своје последице. Из III Њутновог закона можемо да разумемо да свака акција има своју једнаку реакцију и оставља неизбрисив траг. У природи постоји равнотежа, људска права и морални закони су темељ здравог друштва. Они морају бити у равнотежи са законом владара. Сукоби су неизбежни, али кроз компромис и разумевање можемо створити једну заједницу која потује све људе и законе.

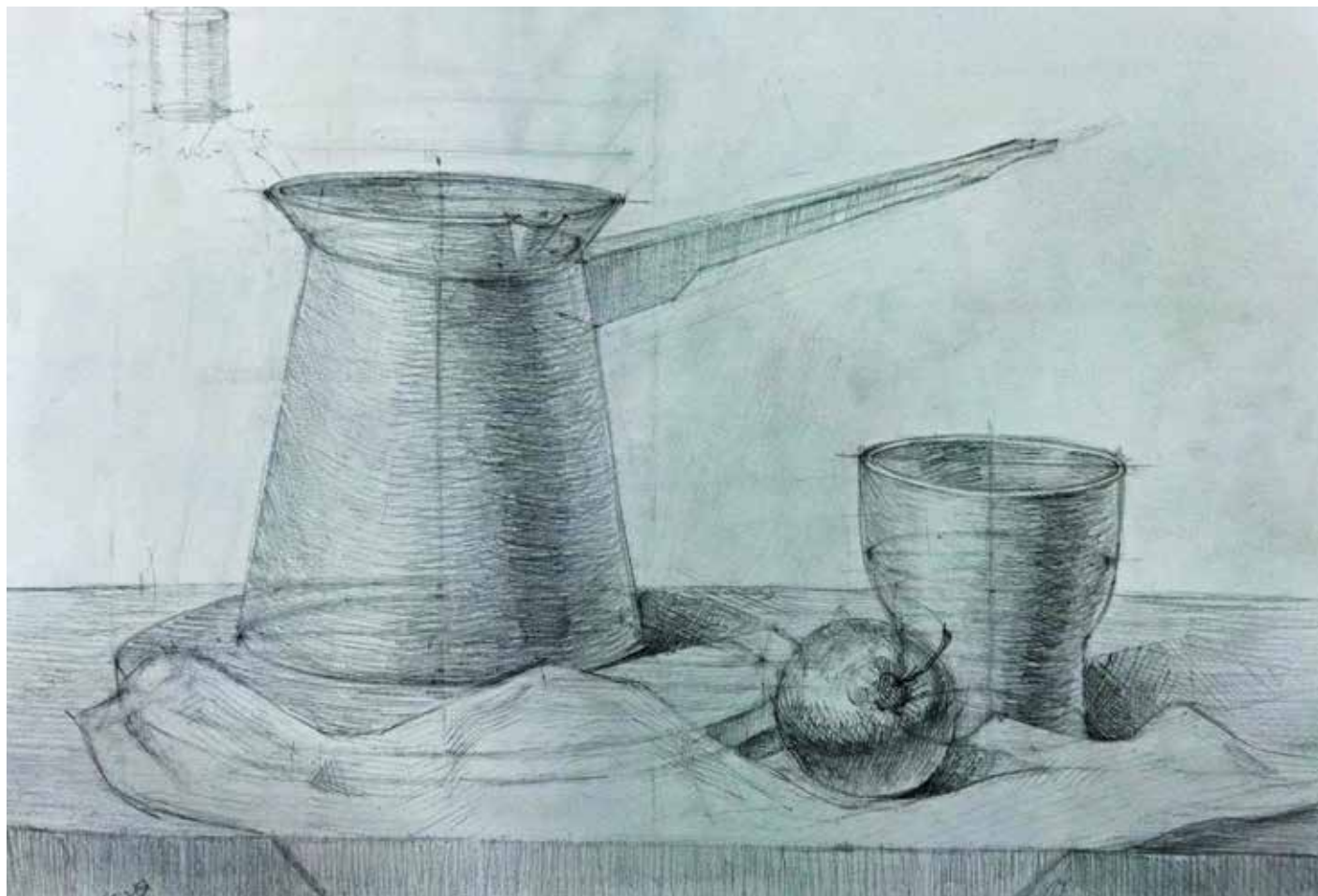
Матеја Бојић 16

София Никол Головина IIa

Борис Урошевић IIб

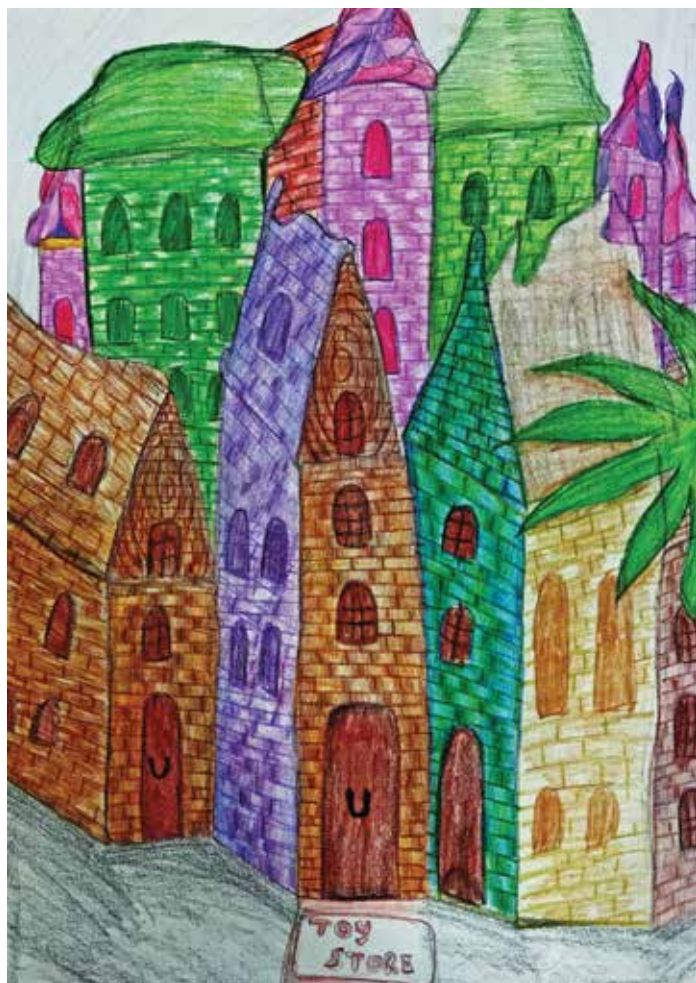
София Никол Головина IIa

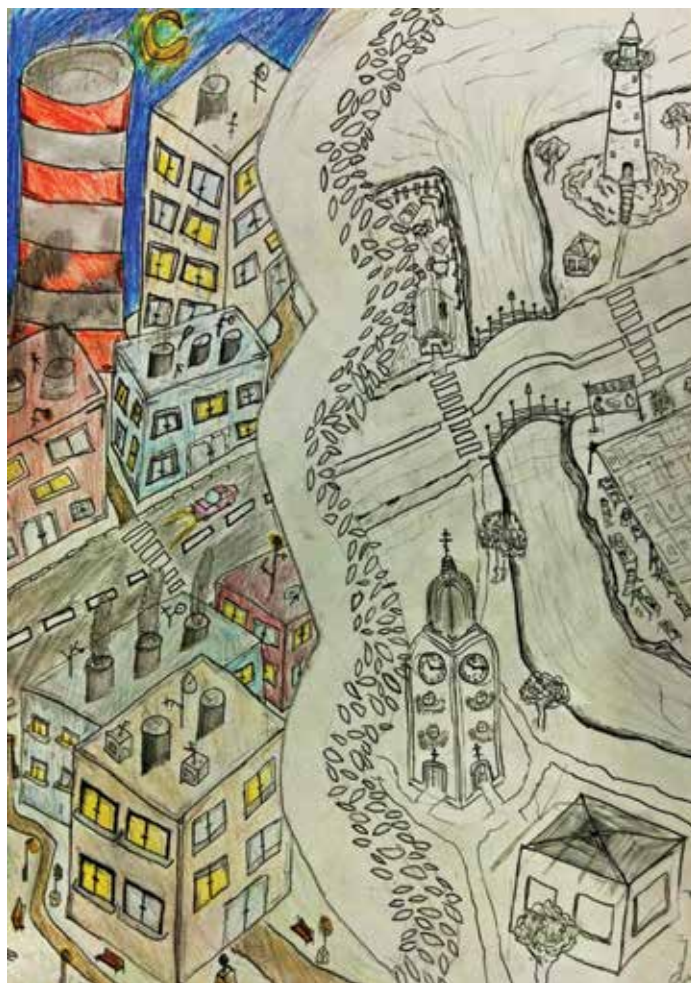
Yeva Ghazaryan Ila

Бук Аһумоевһ I16

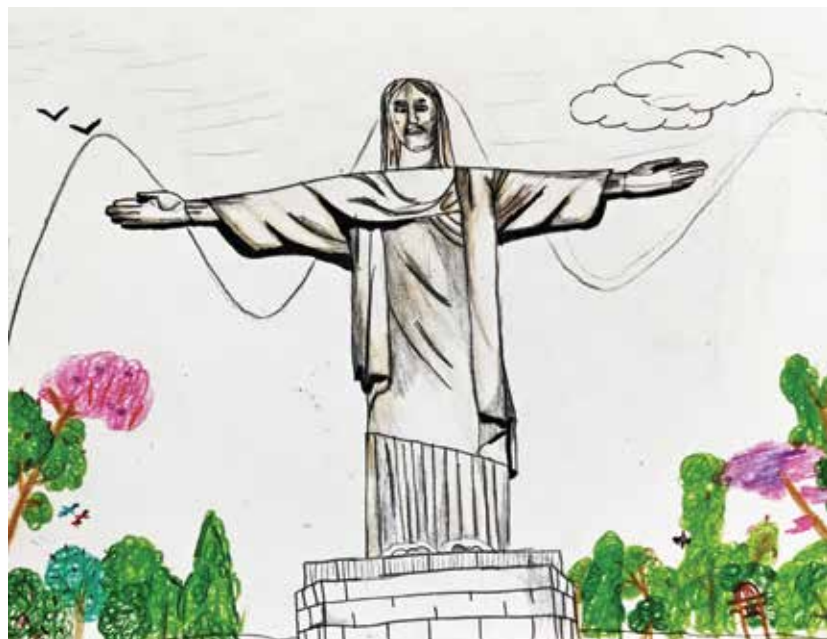
Андреа Вујанац 11а

Ђорђе Омрчен 1б

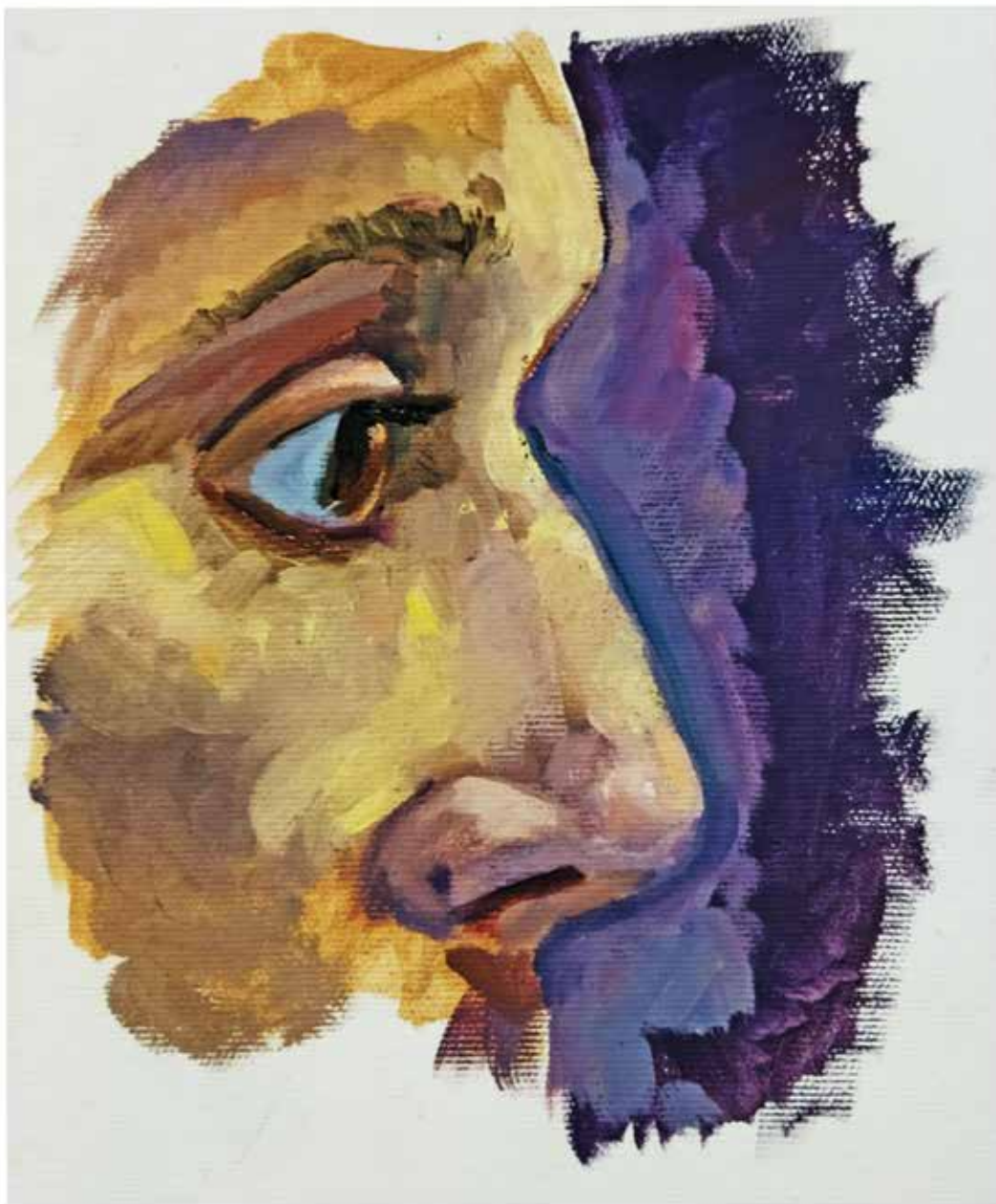
Борђе Омрчен 16

Андреј Дардић 11а

Андреја Вујанац 11а

Sofia-Nikol Golovina Ila

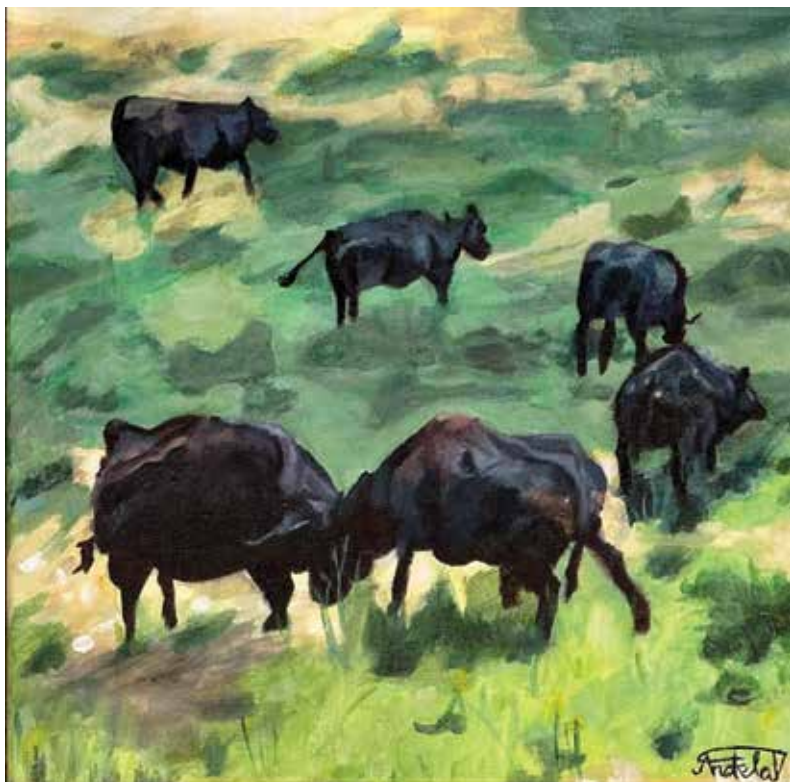
Богдан Милановић I16

Андреј Дардић I1a

Diogo Madeira Sapha I1a

Анђела Вучковић IV6

Lei Feixu IIa

Sofia-Nikol Golovina IIa

Yang Xinyue IIa

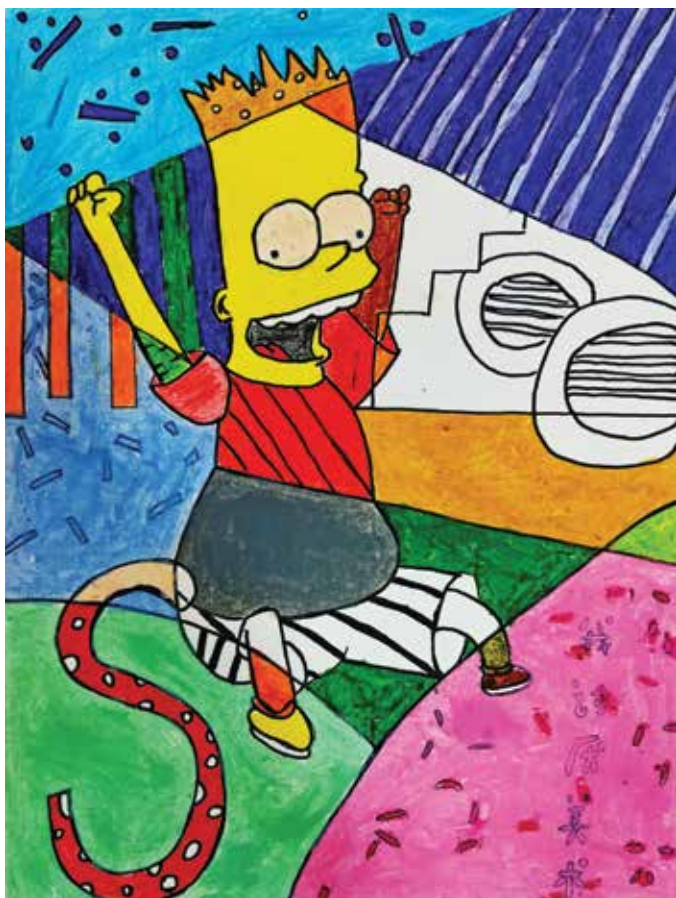
Анђела Вучковић IVб

Анђела Вучковић IVб

Анђела Вучковић IVб

Yuxin Zhang 11a

Лена Малићевић 1a

Богдан Милановић 116

Матеја Трифуновић 1а

Yeva Ghazaryan и Андреа В. За

ADRESS TO ALL ANIMALS FOLLOWING JONES'S EXPULSION

Comrades, citizens of the Mannor Farm, after running several times around the entire perimeter of our farm I am now positive that Jones and his agents of oppression have retreated from our precious land and found refuge in a neighboring town. With every last two-footed entity running at the face of our attack, this farm is now truly freed from human grasp and belongs only to us animals. Do not fear, my friends, for the farm always has been and always will be our prized possession since we are the only ones that truly worked and contributed to it's success. In the words of the Old Major, who has ignited the flame of rebellion in our hearts, humans were only there to take what is rightfully ours

and govern us with whip and chain. But now we are finally free to enjoy the spoils of our labor without evil overlords taking them from us. Long live the Animal Farm! But keep in mind, dearest comrades, that this day marks not only the end of our oppression but also the beginning of a free Animal Republic that we must all contribute to. In this new world, there will be no whips to force us to work yet we will work harder than ever. There will be no stables cow pens to separate us, yet we must all know our place among others. There will be no lords and leaders, yet each animal will lead our farm towards success with whatever she is capable of. Us pigs, who already know how to read and write will contribute by governing and thinking. The horses used to pulling carts will rebuild the farm with their immense strength, and the messenger pigeons will spread word of our revolution by carrying messages far and wide. Each of us will do what we do best and every voice will

be heard, for our efforts will no longer finance the regime oppressing us, but tend to us and our growing needs. We will work only for ourselves, and therefore work harder and more successfully than ever before. And when Jones and his band of thieves return to take back all that we have liberated today, we will fight them harder than ever and repel each of their numerous attacks until there is not a single farm in all of England suffering under human control.

While Jones and his people can only tremble upon seeing what this glorious place will become, I must warn you of an even greater danger that won't come from the outside, but rather from the inside of this very farm. I ask of you, comrades, that no matter how hard our situation gets, all of you remain equal in the face of our struggle and cherish the love for each other that helped each of us unite and fight as one. You have to realize, my friends, that even if it walks on four legs and looks like one of us, any animal with aspirations to rule and enslave us is no better than the humans whose chains we just broke free from. I implore you to preserve your animal character and in no way try to mimic those who did us harm, for this will slowly turn you into the very thing you fought against. Each and every pig of this farm is already working on a set of commandments meant to help us remain the victorious force I am addressing today and make our farm, the Animal Farm, the greatest place in all of England. For now, my animal friends, leave all worries aside and enjoy the double serving of oats we have set aside for you today. Bask in the glory of the first of many battles won under the flag of our republic. Long live the Animal Farm!

Петар Толимир Ib

FIESTAS EN ESPAÑA

LAS FALLAS DE VALENCIA

Una de las fiestas más conocidas de España más allá de sus fronteras: **Las Fallas de Valencia**. Celebradas en la ciudad de Valencia durante marzo, Las Fallas son conocidas por sus **enormes esculturas de cartón piedra y madera** llamadas *ninots*.

Durante los cinco días que dura esta festividad, la ciudad de Valencia se llena de coloridos **desfiles, música y fuegos artificiales**. La culminación de las Fallas es la cremà, donde las esculturas se queman en una espectacular exhibición de llamas. **Aunque solo uno de todos los ninots consigue salvarse** de las llamas, por votación popular, y pasa a exhibirse en el Museo Local de Falles con los *ninots indultados* de años anteriores. Si te gustan los fuegos artificiales y la pólvora, estas son tus fiestas.

SEMANA SANTA

A lo largo y ancho de España, la **Semana Santa** es celebrada con gran solemnidad y devoción. Se trata de una fiesta nacional que se celebra por todo el país. Aunque las ciudades de **Sevilla, Málaga y Valladolid** son las más conocidas por sus impresionantes procesiones que conmemoran la Pasión de Cristo. Las calles se llenan de espectadores que observan los **pasos religiosos** y participan en las tradiciones seculares. Dependiendo de en qué ciudad te encuentres, podrás vivir la Semana Santa de una forma u otra.

LA FERIA DE ABRIL

Otra tradicional fiesta que tiene lugar en el sur es la **Feria de Abril**. Sevilla cobra otro sentido durante el mes de abril con esta feria. Una celebración que combina lo tradicional y lo festivo

durante una semana llena de luces, color y buena música. Los sevillanos, y aquellos que vienen de fuera, se visten con **trajes flamencos**, **bailan** sevillanas y **disfrutan de casetas decoradas** con luces de colores y música. La feria es un escaparate de la cultura andaluza, con caballos, música flamenca y gastronomía local.

LA NOCHE DE SAN JUAN

La llegada del solsticio de verano se celebra en toda España con la **Noche de San Juan** el 23 de junio. En especial, en las zonas con playa la gente **se reúne alrededor de una hoguera** para dar la bienvenida al verano. Es tradición **saltar sobre las llamas**, mojarse los pies en el mar y disfrutar de la compañía de amigos y familiares. Además, puedes escribir un deseo o propósito en un papel, quemarlo en la hoguera y saltarla para que se cumpla. Tradiciones culturales que han permanecido durante años en el país.

LOS SANFERMINES

Inmortalizada por Ernest Hemingway en su obra 'Fiesta', el día de San Fermín atrae a valientes corredores y a muchos espectadores. **Los Sanfermines** comienzan con el **chupinazo** y se celebra siempre el **6 de julio**, una de las fiestas más famosas de toda España, dentro y fuera del país. Durante nueve días, las calles de

Pamplona se llenan de **encierros de toros** que recorren las estrechas calles de la ciudad. Disfruta durante días de música, danzas y actividades para todas las edades.

LA TOMATINA DE BUÑOL

¿Qué pasa cuando mezclas en una pequeña ciudad toneladas de tomates maduros? El resultado es la cada vez

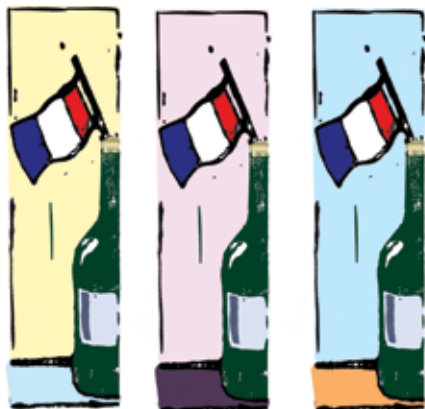
más conocida **Tomatina en Buñol**.

Esta fiesta tiene lugar en agosto y calles de Buñol se convierten en una **auténtica batalla de alimentos**, más en concreto, de tomates.

Una batalla grande y muy conocida en todo el mundo, donde los participantes se lanzan tomates unos a otros. Esta 'guerra' amistosa convierte las **calles en un océano rojo y jugoso** durante una hora entera.

Estas son solo **10 fiestas muy famosas** en España, pero existen celebraciones por todo el país que tienen lugar durante todo el año. Así, encontramos también la Feria de Málaga, la Fiesta de moros y cristianos, los Carnavales de Tenerife o el Día de Todos los Santos. Las calles se llenan de música, baile y eventos durante todo el año en diferentes ciudades y pueblos.

Маша Алвиновић IVБ

LE TEMPS

Dans la journée
Le soleil brille.
Dans la nuit,
Les étoiles pétillent.
Tout le temps,
C'est tranquille.

Dans le ciel bleu,
Je regarde fixement.
Regarde le temps s'échapper,
comme ça change du jour à la nuit.

Ена Алвиновић IIБ

Маша Алвиновић IVБ

Ена Алвиновић IVБ

La princesse Grace

La princesse Grace (Grace Kelly), célèbre actrice américaine devenue princesse. Elle a quitté Hollywood pour épouser le prince Rainier III de Monaco en 1956.

Qu'est-ce qui rend Monaco célèbre ?

Le casino de Monte-Carlo
Légendaire et plein de glamour

Le Grand Prix de Formule 1 de Monaco
Une course à travers les rues de la ville

Un style de vie luxueux
Super yachts, voitures de luxe, célébrités

Pas d'impôt sur le revenu
Un paradis pour les milliardaires

La Langue

Le français est la langue officielle mais on parle aussi le monégasque (dialecte local), l'italien et l'anglais

Monaco culture

Monaco est un centre culturel, il est connu pour le ballet, l'opéra, l'art et des événements célèbres comme

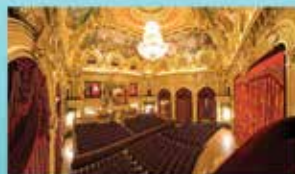
le Festival de Télévision de Monte-Carlo

le Monaco Yacht Show

Le Monnaie ballet et l'opéra monaco

La cuisine à Monaco

Les mélanges de cuisine française et italienne

Barbagiuan

hachée farce

Socca

galette de pois chiches

Stocafi

morue séchée avec sauce tomate

Il y a beaucoup des restaurants raffinés et de nombreux écores Michelo

Nature

Monaco a le plus grand Parc National méditerranéen avec des parcs de la région méditerranéenne et des paysages fantastiques

Monaco attractions

Jardin exotique

avec des plantes rares et une vue spectaculaire

Musée océanographique

dirigé autrefois par Jacques Cousteau (celebre explorateur marin, océanographe, réalisateur et inventeur français)

Plage du Larvotto

pittoresque et très propre

Faits amusants et insolites sur Monaco

1. Il y a plus de résidents par habitant au monde tout au long du pays.
2. Les résidents doivent avoir une autorisation spéciale pour entrer au casino.
3. Il y a plus de touriste que d'habitants à chaque année.
4. Monaco est le pays le plus densément peuplé au monde.
5. Des films de James Bond ont été tournés à Monaco.

Conclusion

- J'aime Monaco parce que c'est un petit pays avec une grande influence, plein d'histoire et de vie.
- Monaco est un pays unique grâce à son mélange de royauté, luxe, culture française et événements internationaux.

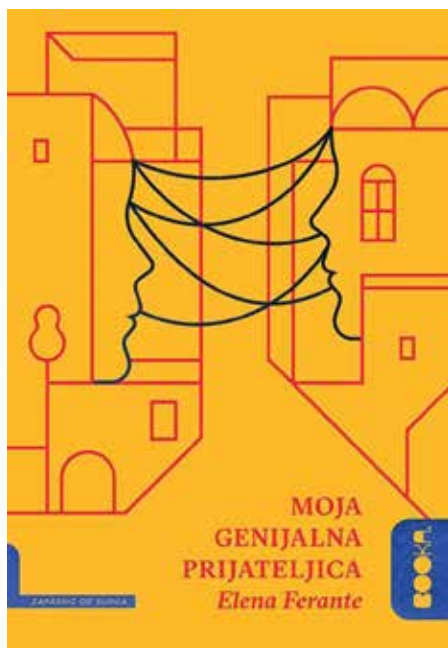

Quiz

1. Quelle est la langue officielle de Monaco ?
Options :
A. Italien
B. Arabe
C. Français
D. Romagnol
2. Quel est le plus grand pays francophone d'Europe ?
Options :
A. France
B. Espagne
C. Portugal
D. Belgique
3. Quel événement célèbre-t-on chaque année dans les rues de Monaco ?
Options :
A. La Fête de la France
B. Le Grand Prix de Monaco
C. La Fête de la Musique
D. Le Défilé du 14 juillet

C'est tout! Merci

Tu as des questions?

L'AMICA GENIALE

Se siete alla ricerca di una lettura intensa, coinvolgente e profondamente umana, *L'amica geniale* è il romanzo perfetto per voi. Con una scrittura inimmaginabile, Elena Ferrante ci porta nel cuore di Napoli degli anni '50, raccontando l'amicizia complessa tra due bambine, Lila e Lenù, che crescono tra sogni, rivalità e amori.

Questa non è soltanto una storia di due ragazze: è un ritratto vivido di un'intera società in trasformazione, delle difficoltà dell'essere donna e vivere in una società patriarcale, e del potere della cultura e dell'istruzione. Ferrante costruisce personaggi indimenticabili con una complessità emozionale. Se

siete interessati a leggere il romanzo, ecco un estratto dal mio extended essay che analizza le tecniche che l'autrice utilizza per creare una rappresentazione convincente della vita quotidiana in un rione povero negli anni cinquanta a Napoli.

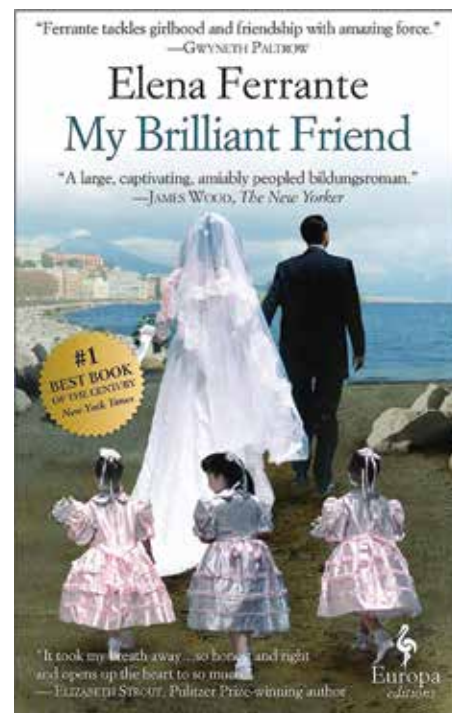
L'insufficienza della pace è visibile nel tema della violenza che è mostrata attraverso le esperienze di Elena. Specificamente, quando lei e sua amica fanno un giro nel rione, i fratelli Solara appaiono e iniziano a molestare le due ragazze facendo dei commenti di connotazione sessuale. Nonostante le ragazze lo ignorino questi commenti, uno dei fratelli Solara fa un ulteriore passo avanti e attacca Elena fisicamente perché vuole che venga con loro contro il suo consenso: "La macchina si fermò. Le dita di Marcello intorno al polso mi aggricciarono la pelle, tirai via il braccio per il ribrezzo. Il braccialetto si spezzò, cadde tra il marciapiede e l'auto" (2011, Capitolo 13, p. 110). Questo rappresenta la posizione delle donne nella società del rione e negli anni '50, poiché si può vedere che per gli uomini, Elena, Lila, ma anche le altre donne nel rione sono oggettivate, e che non hanno il suo proprio diritto e voce. Con questa storia raccontata da Elena, l'autrice vuole approfondire la presenza di disuguaglianze di genere e avvicinare la vita quotidiana in un rione a Napoli negli anni '50 al lettore e così fare un rapporto tra gli aspetti diversi della loro vita e le esperienze che il lettore potrebbe avere.

È importante, inoltre, dire che la violenza del tipo sessuale non è la unica violenza presente nel rione. Infatti,

ad un certo punto, le dinamiche del rione cambiano leggermente quando la violenza inizia a diffondersi in tutto il rione e tra gli altri personaggi. Mentre descrive le dinamiche relazionali tra Lila e la sua famiglia, assista a un affrontamento tra Lila e suo padre, Fernando: "Fernando si affacciò continuando a strillare minacce orribili contro la figlia. L'aveva lanciata come una cosa" (2011, Capitolo 17, p. 62).

L'aggressione di suo padre raffigura le dinamiche familiari, dove le figlie sono trascurate dalla famiglia, sottovalutate e persino ferite in modo fisico e mentale.

Hađa Vesih IIIb

LACONIS RESPONSUM ЛАКОНСКИ ОДГОВОР

Cuidam dicenti: „Maximus est hostium numerus“

Laco respondit: „Eo maior erit gloria nostra.“

Некој особи која је говорила: „Веома је велики број непријатеља.“

Лаконац (Спартанац) је одговорио: „То ће бити наша победа.“

ВОЗЛЕ БЕЛОЙ КОЛОННЫ

Вера Полозкова

возле белой колонны в чёрном концертном зале:
мы присели с мамой, куда нам тётеньки указали.
(мама выдала мне пиджак и смахнула с него шерстинки
и сказала: какие кеды? надень ботинки.)
выходили люди, поблескивали очками
и водили смычками, а после цокали каблучками.
а потом вышла девушка,
поклонилась и без улыбки заиграла на скрипке.
заиграла на узкой скрипке.
так она играла, что я все забыл и замер.
так она играла, как будто я сдал экзамен,
долетел до орбиты и вижу спину земного шара.
так она играла, что публика не дышала.
будто до разгадки тайны осталась самая малость.
сердце ходуном ходило и долго не унималось.
и был строг ее профиль, и тонко было запястье.
и я видел, как сквозь нее проступало счастье.
и мы вышли на воздух, и мама меня спросила:
— по мороженому?
— нет-нет, — я сказал.
спасибо.

ОБРАЗ ПОЛЕТА В КАРТИНЕ МАРКА ШАГАЛА «НАД ГОРОДОМ»

В картине Марка Шагала «Над городом» Марк и Белла изображены парящими над Витебском. На первый план выходит метафора полета как символа любви, преодолевающей границы обыденности. Парение героев над узнаваемым городским пейзажем, с фигурой мужчины и козой — подчеркивает контраст между земным и возвышенным, между повседневностью и внутренней свободой. Однако трактовка образа полета этим не исчерпывается. Он также может быть прочитан как символ времени, в потоке которого герои теряют контроль, оставаясь подверженными внешним — в том числе историческим — обстоятельствам. Полет у Шагала связан и с воспоминаниями, снами, мечтами, а также с состоянием внутренней отрешенности — неучастия, наблюдения, созерцания. Город Витебск играет в композиции не просто роль фона, но становится самостоятельным участником действия. Его образ, как и сами фигуры героев,

многозначен и трансформируется в зависимости от интерпретации полета. Таким образом, город включен в эмоционально-смысловую ткань картины наравне с центральными персонажами. Интересно, что говорить о фигурах Марка и Беллы как о «двух» отдельных персонажах не совсем точно: художник изображает их как единое целое, словно две половины, нашедшие друг друга. Это особенно значимо с учетом биографического контекста. Белла Розенфельд — муза Шагала, вдохновлявшая большинство его женских образов. Несмотря на то, что в жизни художник состоял в других браках, именно Белла оставалась его главной любовью и источником творческого вдохновения. Их знакомство произошло в 1909 году, а ко времени завершения картины «Над городом» они уже были женаты и воспитывали ребёнка. Работа над картиной велась в годы революции, которую Шагал описывал как время, наполненное «динамическим порывом». Именно этот порыв — как художественный, так и исторический — и становится движущей силой полета героев не только в данной картине, но и в других его произведениях, таких как «Прогулка».

Нада Миличевич

СВЕТСКИ ДАН ПЛАНЕТЕ ЗЕМЉЕ

Светски Дан планете Земље, 22. април, обележен је радионицом са ученицима првог разреда. Ученици су погледали два кратка видеа из серијала Мајка природа. Наратори су познати глумци (Џулија Робертс, Харисон Форд, Едвард Нортон, Пенелопа Круз, Роберт Редфорд) и видео садржаји привлаче пажњу и наводе гледаоце на размишљање.

Ученике смо поделили у групе и свака је добила задатак који се састојао из истраживачког дела, сумирања података и изношење закључака и на крају презентације.

Радионицу смо назвали: Humans and The Earth - Synchronisation request (Људи и планета Земља – захтев за усаглашавање), а задате теме су:

1. Шта смо урадили од периода индустријализације до данас?
2. Ефекти краткотрајног затварања људи током пандемије Корона вируса
3. Шта смо научили да бисмо убудуће применили?
4. Начини подизања свести код људи

Ученици су били изузетно ефикасни, сарађивали су унутар групе и веома брзо дошли до циља. Сви верујемо да живот у 21. веку подразумева притисак на планету. Ми уназад не можемо, нити треба да идемо. Повратак живота какав је био у периоду од настанка човека до

индустријализације је немогућ, осим у неком катастрофалном сценарију, када би људска врста била приморана да живи без струје, модерне технологије (у сваком смислу), превоза, у крајњем случају хедонизма на који смо навикли.

Решење је у проналажењу компромиса, смањивању и елиминисању непотребног загађења. Садња дрвећа и биљака које упијају угљен-диоксид, а дају кисеоник, хладе земљу, чувају од ерозије итд. Надамо се да је реализација ових решења близу и да ћемо успети да се синхронизујемо са планетом како то природа налаже.

Марија Кержлин Трифуновић

ЕКОЛОШКА ИНИЦИЈАТИВА ГИМНАЗИЈАЛАЦА

Ученици трећег разреда Гимназије „Руђер Бошковић“, Александар Василић и Нађа Весић, успешно су привели крају своју еколошку иницијативу започету прошле године. Пре неколико дана стигле су флашице за воду од фирме Воден које ће заменити пластичне чаше и које ће ученици користити на апаратима за воду у школи. Иницијатива је покренута са циљем смањења пластичног отпада и подизања еколошке свести међу ученицима. Након детаљне анализе и планирања, пројекат је реализован уз подршку школе. Флашице ће бити подељене свим ученицима и наставницима до наредног полугодишта.

Александар Василић IIIБ

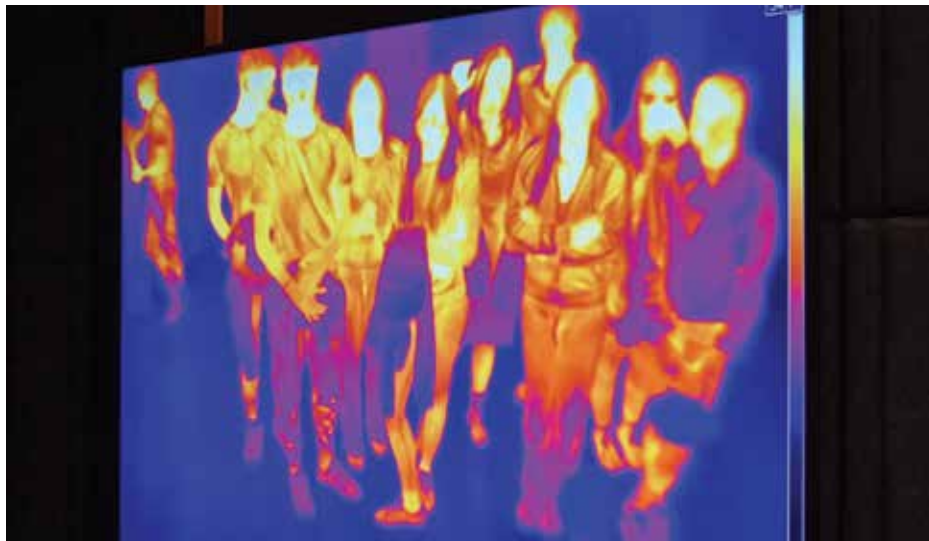
ПАЛАТА НАУКЕ КРОЗ ВИЗУРУ ГИМНАЗИЈАЛАЦА

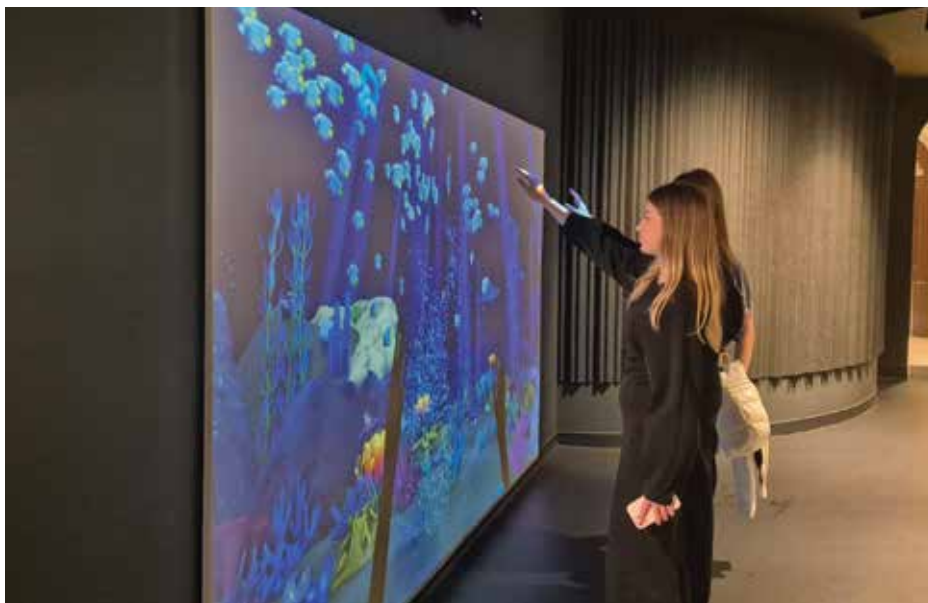
Група ученика Гимназије је 6. фебруара посетила Палату науке. На углу две прометне улице, Кнеза Милоша и Краља Милана, налази се велелепно здање некадашње Југословенско-подунавке банке, саграђене пре једног века, 1924. године. Иако спољашњост зграде оставља посматрача без текста, унутрашњост га лишава даха. Стил средњеевропског академизма је савршено уклопљен са модернистичким, чак футуристичким поставкама из света науке.

Венера која говори, у централном холу, даје основне информације о Палати. Изнад ње, огромни глобус, Земља која ротира, у следећем тренутку је Сатурн, а после неког времена видимо и Месец. Стална поставка са мноштвом експоната, приказала је неке феномене о човеку, Земљи, свемиру. Поред дивних и веома професионалних водича, имали смо прилику да чујемо информације специјалних водича, Михајла Пупина, Милутина Миланковића и Николе Тесле. Непревазиђени VR нас је водио кроз музеје, а роботи су приближили оно што смо виђали на филмовима.

Не знам шта бих посебно издвојила, у ствари, не бих ништа, само посаветовала да свако ко није посетио Палату науке, то уради док је гостујућа поставка о ајкулама актуелна. После тога, још једна, па наредна, па следећа посета. Видећете да Палата науке оставља траг.

Марија Кержлин Трифуновић

ЏУДО

Ученица наше школе, Лана Симоновић Ia је освојила III место на Градском такмичењу у џудоу и пласирала се на Републичко такмичење. Ово такмичење се одржало у Спортском центру „Шумице“.

29. МЕЂУНАРОДНИ МЕМОРИЈАЛНИ ТУРНИР „ВЛАДАН ПЕТРОВИЋ“ 2025 II ДАН

Такмичење се је одржало 27.4.2025. у Београду у Спортској хали „Александар Николић“. Наша ученица првог разряда Лана је освојила треће место у категорији 52кг за кадете.

БРОНЗА ЗА НАШЕ ХОКЕЈАШЕ

Дејан Миловановић, ученик прве године гимназије, освојио је бронзану медаљу са репрезентацијом Србије на Светском јуниорском првенству у хокеју.

Репрезентација Србије у хокеју на леду је наступила на 2025 ИИHF Светском јуниорском првенству дивизија II, група Б које се одржало у Леденој дворани „Пионир“ у периоду од 18. до 25.1.2025. године.

Све честитке нашем Дејану и свим момцима наше репрезентације на фантастичном успеху!

КОВИЛОВО - УСКРШЊИ ТУРНИР

Ученица трећег разреда наше школе Ивона Вукмировић је 26.4.2025. у Ковилову на утакмици 110 cm освојила I место. Поносни смо на нашу Ивону.

ДАН ЗА ОРИЈЕНТИРИНГ

Гимназијалци и основци су се 14.5. такмичили у оријентирингу под будним оком Дејана и Маје из АОК Кошутњака. Неки ученици су се први пут опробали у овом величанственом спорту. Било је баш забавно. Да ли можете да препознате победника?

КУП ГРАДА БЕОГРАДА

Последњи у низу, 24. куп града Београда у бадминтону, донео је нове успехе и медаље за нашег ученика – Омрчен Ђорђа (1Б). У конкуренцији мушких парова до 15 година, Ђоле је у пару са клупским другом, Василијем Поповићем освојио 2. место и сребрну медаљу. У појединачној конкуренцији, Ђорђе се први пут окушао у старијој категорији и успео да освоји треће место и бронзану медаљу! Такмичење је било изузетно захтевно, јер је играње дозвољено и репрезентативцима. Честитамо Ђолету и желимо пуно успеха и на неколико међународних турнира који ускоро следе.

Д.О.

НАШЕМ ЂОРЂУ 3 МЕДАЉЕ СА ДРЖАВНОГ ПРВЕНСТВА!

Државно првенство у бадминтону за јуниоре одржано је 10. и 11. маја 2025. године у Националном бадминтон центру у Београду. Са овог, најпрестижнијег националног турнира у бадминтону, наш ученик Ђорђе Омрчен (15) вратио се богатији за 3 бронзане медаље. Освојио их је у све три конкуренције у старијој категорији У19 (играчи до 19 година старости) – у појединачној конкуренцији, у конкуренцији мушких парова (са Марком Петковићем) и мешовитих парова (са Теодором Латас). Колико је било напорно такмичење, сведочи и чињеница да је само другог такмичарског дана, Ђорђе провео на терену 4 и по сата играјући укупно 11 мечева.

**Тина
Ловрић**

**Александар
Урошевић**

**Јасмина
Даутовски**

**Јана
Васић**

**Анастасија
Рајковић**

**Марко
Кокир**

**Наталија
Златић**

**Директорка школе
Александра Ивановски**

**Максим
Ђого**

**Матеја
Јоцић**

**Михајло
Белић**

**Давид
Тончев**

**Стефан
Томић**

**Никола
Благојевић**

**Одељењски старешина
Миленко Миљић**

**Вања
Антић**

**Маша
Алвировић**

**Анђела
Вучковић**

**Урош
Голубовић**

**Елена
Ђајић**

**Андреј
Иванић**

**Хара
Љапис**

**Вања
Јојић**

**Софија
Ракић**

**Огњен
Срзентић**

**Матеа
Симић**

**Анастасија
Тушевљак**

**Михаило
Митровић**

**Директорка школе
Александра Ивановски**

**Дора
Будеч**

**Коста
Трифунровић**

**Никола
Станковић**

**Јован
Радојковић**

**Хана
Икодиновић**

**Софија
Тодоровић**

**Јелизавета
Мојсејева**

**Александра
Копилова**

**Аљона
Мељникова**

**Марија
Бозало**

**Мирослав
Ступар**

**Олга
Бабенко**

**Одељењски старешина
Сузана Анановић**

**Аљона
Филатова**

МАТУРАНТИ

Алвировић Маша – Маша је ренесансна уметница, свестрана – глуми, црта, фотографише, кува, пише, организује, увек са дивном енергијом коју шири око себе. Памтићемо је по улози харизматичне вештице у представи *Into the woods*, ведре и ентузијастичне другарице у представи *Mamma Mia*, урнебесно смешне и неспретне секретарице у *Grease*. Њене фотографије хватају душу тренутка, а слике изгледају као да су „побегле“ из неке чувене галерије. Спрема нам дивне и укусне послатице. Маша има најбољи CAS дневник икада.

Антић Вања – Вања, водитељ и глумац, често је испратио својом изванредном дикцијом различите школске догађаје. Памтићемо га по улози принца у представи *Into the woods*. Велики поштовалац свих рокова, не почиње дан без кафе из аутомата. Вања је заљубљеник у аутомобиле и прави познавалац техничких детаља. Његов смисао за хумор и кратке реченице пуне духа увек су освежавали атмосферу.

Бабенко Олга – Олга је вредна ученица, дискретна, са увек пажљивим посматрањем света око себе и нежним осмехом. Њена посвећеност је била тиха снага одељења. Темелјна у раду, са врсним манирима, увек је приступала обавезама одговорно и са дозом елеганције. Памтићемо је

по дугим, промишљеним есејима, лепом рукопису и способности да тишином каже много. Љубав према антропологији и књижевности додатно је обогатила њен школски пут, а њена интелигентна запажања често су отварала нове перспективе у разговорима.

Белић Михајло – Михајло је увек спреман на разговор с професорима и воли да дели своје знање. У четвртој години заволео је филозофију, која му је отворила нове видике, па је управо из ње одлучио да ради и свој матурски рад. Енергичан и увек позитиван, уноси живост у учионицу и покретач је доброг расположења. Његова искреност, ведар дух и жеља за разумевањем света око себе остаће упамћени.

Благојевић Никола – Николина енергија и његов певачки ентузијазам освајали су све око себе. Увек насмејан и спреман да улепша атмосферу, уносио је ведрину и топлину у сваку прилику. Придружио нам се у четвртој години и донео нову динамику у учионицу, као да је одувек био део нашег разреда. Посвећен школи, одговоран и колегијалан, брзо је стекао поштовање и симпатије. Његов глас, ведрина и искрена срдачност остаће у лепом сећању.

Бозало Марија – Марија је попут тихе воде која брег рони – ненаметљива, а изузетно паметна и способна. Својим трудом, одговорношћу и присутношћу оставила је снажан и трајан утисак. Иако је са љубављу учила хемију, живот ју је одвео ка економији, где ће своје аналитичке способности несумњиво још више развити. Будућа студенткиња универзитета Бокони у Милану, Марија својим избором показује храброст, амбицију и спремност да мисли шире.

Будеч Дора – Дора је оличење организованости и смирености. Њена фокусираност и одговорност били су стуб ослонца у сваком тимском раду. Отменог држања и изванредног укуса, сигурно и достојанствено корачала је кроз средњошколски живот. Памтићемо је као водитељку и глумицу – улоге Данце Чворовић, Златокосе и Анђе из Сумњивог лица откриле су њену уметничку страну и шарм. А ако икад посумњате у њену посвећеност, знајте само ово – она ради домаћи и кад не мора.

Даутовски Јасмина – Јасмина је увек насмејана и комуникативна, са посебним шармом који је освајао већ на први поздрав. Памтићемо је по улози Даре у Госпођи министарки, али и по томе што је сваког дана, са осмехом, љубазно поздрављала сваког члана наше школе. Ширила је добру атмосферу и остављала утисак добре особе где год да се појави. Сања да буде глумица – и ми у то верујемо. А да је посвећена, показује и чињеница да никада није изостала из школе.

Филатова Аљона – Аљона је нежна и посвећена, помало мистериозна – као лик из бајке који је заиста дошао међу нас. Њена доброта и уметничка природа чине је јединственом појавом у нашем одељењу. Придружила нам се у четвртој години, али је за кратко време оставила дубок утисак. Немачки је савладала у импресивно кратком року, што говори о њеној упорности, вредноћи и посвећености.

Голубовић Урош – Урош је мајстор добре атмосфере – радознао, проницљив и увек спреман да речју или досетком обогати сваку дискусију. Његова духовитост никад није била површна – увек праћена мудрошћу и искреном жељом да разуме свет. Памтићемо га као спортисту, оријентирца оштрог ума и брзих ногу, као фудбалера који је подједнако вешт и с лоптом и са идејом. Иза спољашњости пуне енергије и ведрине, крије се топао, пажљив и нежан младић. Један од ретких који је имао храбрости (и знања!) да матурски ради из математике – и тиме нас све импресионирао.

Икодиновић Хана – Хана је саосећајна и искрена, особа која својом отвореношћу и спремношћу да подели мисли постаје јединствена. Хана осваја својом аутентичношћу. Њена смиреност и снага доносе равнотежу у сваком окружењу. Храбро и искрено признаје грешке. Путује у Мадрид да студира дизајн – баш тамо где креативност и алтруизам иду руку под руку

Иванић Андреј – Андреј је шармантан, духовит и увек господствен - прави џентлмен који зна када да насмеје, а када да пружи подршку. Његова интелигенција, харизма и зрелост оставили су велики утисак. Одговоран, озбиљан и увек пристојан, Андреј је спортиста по темпераменту. Одлучио се за академски пут. Љубав према знању води га у Италију, где ће студирати на престижном универзитету Католика у Милану.

Јоцић Матеја – Матеја је увек насмејан. Његова ведрина и спремност да унесе добру енергију чине га вољеним међу вршњацима и драгим свима који су имали прилику да га упознају. Његов осмех је препознатљив, као и љубав према прженицама, кошарци и географији. Без велике буке, великог срца, Матеја је увек био ту – да се нашали, помогне или једноставно улепша дан.

Јојић Вања – Вања је мислилац, филозоф и аналитичар у једној особи. Њена способност да ствари сагледа из различитих углова чини разговоре с њом дубоким и незаборавним. Као „одељенски адвокат“, увек је знала да аргументује, али и да разуме. Особа са изразитим интегритетом, Вања је доследна својим вредностима и увек стоји иза онога што говори. Њена наредна дестинација је Geneva Business School у Мадриду, где ће, без сумње, наставити да блиста - овога пута на међународној сцени.

Кокир Марко – Марко је посвећен ученик, увек спреман да се ухвати укоштац са новим изазовима. Његова смиреност, фокус и одмереност доприносе успешној сарадњи у свакој ситуацији. Као председник парламента, својим примером је показивао шта значе одговорност и култура дијалога. Васпитан, шармантан, опуштен и увек добро расположен — Марко је особа која зрачи добротом. Воли да једе, али још више воли да се смеје и шири позитивну енергију. Истински добар човек, и друг на кога се увек можете ослонити.

Коруљова Александра – Александра је нежна, предана и посвећена свему што ради. Њена дисциплина, грациозност и унутрашња снага доносиле су посебну ноту сваком задатку и сваком разговору. Испод мирне површине крије се оштар ум, суптилан хумор и будућа неуронаучница која не одустаје док не дође до суштине. Александра је пример истрајности, озбиљности и ненаметљивог, али моћног присуства.

Љапис Хара – Хара је бритког ума и увек спремна да зачини час промишљеним коментаром. Њена спонтаност, интелигенција и оштроумност чине је јединственом у сваком друштву. Отворена и искрена, без устручавања изговара оно што мисли – увек с разлогом. Добро организована и темељна, Хара је особа на коју се можете ослонити, како у учењу, тако и у свакодневним ситуацијама.

Ловрић Тина – Тина је сјајна организаторка и особа која храбро прелази све препреке. Њена истрајност и одлучност су пример свима. Као судија на одбојкашким мечевима увек је правична и сигурна у своје одлуке. Главна за атмосферу на екскурзијама, Тина увек зна како да унесе осмех и добру енергију у сваки тренутак.

Мелникова Аљона – Аљона је ботаничарка у срцу и креативна душа, заљубљена у природу, науку и све што цвета. Њена разиграност, знатижеља и ширина знања исијавали су у сваком разговору, чинећи је инспиративном саговорницом. Прави најбоље палачинке (блинчике), а понекад је цело одељење живело од њених ретких руских слаткиша. Воли цвеће, али и сама зрачи као најлепши цвет у башти. Аљона је пример лепог понашања, пажљива, културна и увек спремна да улепша дан.

Митровић Михаило – Михаило је мудрац и дипломата, човек културе, знања и истинског разумевања. Његов таленат за језике и суптилно изражавање учинили су га изузетним у комуникацији и увек пријатним саговорником. На неким часовима био је симултани преводилац, а на културном оријентирингу - изузетан водич који је водио групу крећући се стопама својих омиљених историјских личности. Михаило је добар друг, присутан, пажљив и увек спреман да помогне.

Moiseeva Elizaveta – Лиса је тиха снага одељења - мудра, одговорна и увек прибрана. Њена посвећеност физици и економији показала је свестраност, озбиљност и љубав према знању. Математичарка прецизног ума и научница у настајању, увек је радећи темељно и без велике буке остављала снажан утисак. Њена стабилност и смиреност били су ослонац разреду, а њена интелигенција инспирација.

Радојковић Јован – Јован је свестран и радознао ученик, увек спреман да постави право питање у правом тренутку - онај који слуша са разумевањем и говори са смислом. Његова духовитост, искреност и природна љубазност чиниле су га омиљеним у друштву. Након кратког одсуства, с великом радошћу смо га дочекали назад у нашем одељењу. Темељан у раду, са душом антрополога и пером књижевника, Јован је човек од стила.

Рајковић Анастасија – Анастасија је страствена новинарка и друштвена особа, увек у потрази за добром причом и још бољим саговорником. Њена позитивна енергија није се могла игнорисати - уносила је живост, осмехе и покретала атмосферу где год да се појавила. Та енергија је била заразна: бодрила је друге, доносила оптимизам и била права подршка у изазовним тренуцима. Памтићемо је по одличним чланцима у Соколским новинама, али и по искрености, топлини и способности да у свакој ситуацији пронађе нешто вредно пажње.

Ракић Софија – Софија је одлична тенисерка, умиљата и тиха по природи, снажног духа. Посвећена је свему што ради, својим трудом и истрајношћу оставља снажан утисак и у учioniци и на спортским теренима. Њен таленат је блистао ненаметљиво, али сигурно. Скромна, вредна и поуздана, Софија сања велике снове и корача ка њима сигурним корацима - будућа докторка, која ће уз знање донети и топлину у сваки разговор са пацијентима.

Симић Матеа – Матеа је господин у сваком смислу те речи – тих, одмерен, увек пун поштовања и достојанства. Његово држање, култура и начин опхођења остављају утисак зрелости и поузданости. Никада није правио буку око себе, али се његово присуство осећало. Са интересовањем за економију и предузетништво, Матеа је бизнисмен у настајању – тих, али сигуран у кораку.

Срзентић Огњен – Огњен је озбиљан кошаркаш и будућа НБА звезда, високог раста и још већег духа. Његова ведрина, спортски ентузијазам и скромност освајају су све - миран, добронамеран и увек расположен за сарадњу. Требало је стићи све - и напорне тренинге и школске обавезе - али Огњен је то радио са лакоћом и одговорношћу. Није волео да се истиче, али је увек био ту - поуздан и присутан. Толико је висок да нам је понекад потребна столица да га погледамо у очи, али његова доброта је увек на дохват руке.

Станковић Николас – Николас је добар и забаван друг, увек спреман за шалу која ће измамити осмех и у најозбиљнијем тренутку. Његов смисао за хумор, али и способност да осети атмосферу и буде ненаметљив, чинили су га пријатним и драгоценим делом разреда. Тих, али присутан, увек је знао шта да каже - или кад је боље да ћути. Верујемо да ће као будући студент бизниса у Амстердаму остварити велике ствари, јер уз осмех и меру, Николас корача сигурно напред.

Ступар Мирослав – Мирослав је добар брат, забаван и пажљив, увек ту да насмеје, али и да пружи подршку када затреба. Његова искреност и оригинални коментари обележили су многе часове и унели дух спонтаности у учионицу. Момак једне Вање, познат по свом опуштеном ставу — на часове је стизао својим темпом, али увек расположен и спреман за сарадњу. Његова наредна дестинација је Geneva Business School у Мадриду, где ће својим шармом и смирености сигурно оставити траг.

Тодоровић Софија – Софија има осмех који осветљава просторију и дух који се памти. Њен заразан смех, шарм и бритке опаске освајали су све око ње - њени коментари често су били најбољи део дана. Памтићемо је по сјајној улози Црвенкапе у представи Into the Woods, коју је одиграла са пуно енергије и талента. Иако нам се придружила тек у трећој години, брзо је постала важан део разреда - као да је одувек била ту са широким кругом пријатеља..

Томић Стефан – Стефан има велико срце. Његова топлина, искреност и ведар дух чинили су да се сви поред њега осећају прихваћено и добродошло. Придружио нам се у четвртој години, али се уклопио тако природно да је деловало као да је одувек био са нама. Искрен у комуникацији, отворен за разговор и увек спреман да пружи подршку - Стефан је оставио утисак човека на ког се можеш ослонити.

Тончев Давид – Давид је политичар у души, заљубљеник у историју и велики говорник, чије речи увек носе тежину и шарм. Његова енергија, смисао за хумор и способност да води разговор оставили су дубок траг у учионици. Непосредан, паметан и увек свој, Давид плени присуством и ставом. Воли Сурдулицу и Беч, подједнако страствено, што га чини јединственим спојем традиције и космополитизма.

Трифуновић Коста – Коста је човек бројки и осмеха - сјајан математичар и пријатељ. Његова ведрина, опуштеност и духовитост доносиле су лакоћу и добро расположење у сваку ситуацију. Увек спреман за шалу, али и за озбиљан разговор, Коста је умео да буде подршка и друштво какво се памти. Још један од наших озбиљних кошаркаша, који је исто тако сигуран под обручем као и у решавању задатака.

Тушевљак Анастасија – Анастасија је организована, брижна и увек спремна за акцију - било да се ради о матурском раду или неком другом школском изазову. Њена озбиљност, одговорност и смиреност чиниле су је гласом разума у свакој ситуацији. Памтићемо је као заговорницу здраве хране и природних сокова, али и као пажљиву особу која увек мисли на добробит других. Поуздана, сабрана и искрена, Анастасија је ослонац и пријатељ у правом смислу те речи.

Урошевић Александар – Александар је духовит и бритак, увек спреман да насмеје цео разред, често и кад нико не очекује. Његова способност да каже оно што мисли – директно, али с шармом – уносила је живост у сваку учионицу. Као велики плишани меда, био је свима драг: не можеш да га не волиш, чак и кад ти прекине час са добром опаском. Александар је оригиналан, забаван и увек свој.

Васић Јана – Јана је духовита, бритког језика и оштрог ума - неко ко увек има коментар који погоди у центар. Њена способност да изненади промишљеним запажањем чинила је сваки разговор с њом посебним и често незаборавним. Изузетно вредна и доследна, показала је да не само да разуме, већ и живи филозофију Диплома програма. Психолошкиња, криминолошкиња, мајстор за анализу - све у једној особи са својим непогрешивим системом учења. Хеј Лондон – стижем, каже Јана, и верујемо да ће тамо освојити све, баш као што је и нас.

Вучковић Анђела – Анђела је уметничка душа, заљубљена у књижевност и креативно изражавање. Њен осмех, фризура и енергија обележили су сваку екскурзију и дан у школи. Памтићемо је по последњој хуманитарној изложби, али и свему што је претходило том догађају, као посвећену новинарку, CAS активисткињу (учествовала у сваком догађају од прављења сапуна на хемији до подршке свима којима је помоћ потребна. Победила на важним такмичењима, академски успех дугује својој интелигенцији, озбиљном раду и учењу, упијању сваког савета и коришћењу сваког слободног тренутка за нова сазнања.

Златић Наталија – Наталија је ведро и радознала, а њена страст према анимама, видео-играма и Јапану чини је потпуно аутентичном. Увек своја, отворена и оригинална, доносила је свежину у свако друштво и разговор. Њени цртежи красили су изложбе и рубрику „Креативци“ у „Соколским новинама“, остављајући утисак уметнице са јасним стилем. Слуша све - од метала до цеј попа - и успева да у свему пронађе нешто што је инспирише. Не воли рокове, али кад нешто уради, уради с мером и смислом. Дobar је ученик који одлично размишља и разбија стереотипе.

Ђајић Елена – Елена је вредна и истрајна, особа која не одустаје лако и која свему приступа с озбиљношћу и посвећеношћу. Одличан ђак, увек доследна својим циљевима и

вредностима које чврсто носи у себи. Њен осмех - ретка, али драгоцен појава - појављивао се у правим тренуцима и освајао све око себе. Само посебни успевају да га измаме, што га чини још значајнијим. Снажна, стабилна и поуздана, Елена је оставила траг који се не заборавља.

Ђого Максим – Максим је прави друг - топао, искрен и увек спреман да буде ту кад је потребно. Иако нас

је у једном тренутку напустио, вратио се с осмехом, и као да никада није ни одлазио. Пратили смо га како сазрева, постаје сигурнији у себе, јачи у ставу и одлучнији у ономе што жели. Било је право задовољство посматрати тај раст и видети како из једног повученог дечака полако израња зрела, стабилна личност. Дobar ученик, поуздан друг и особа која је својим повратком донела нешто посебно - мирну, али важну присутност.

БИТИ РОДИТЕЉ АДОЛЕСЦЕНАТА: ИСТРАЖИВАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ НАЧИНА ВАСПИТАЊА

Адолесценција представља прелаз детета из детињства у одрасло доба, она почиње око дванаесте године живота и траје све до раних двадесетих. Овај период обухвата физичке, емоционалне, социјалне као и психолошке промене. У том времену, млади развијају свој идентитет и карактер постајући све самосталнији. Однос са родитељима постаје све сложенији, захтевајући више разумевања и комуникације, због чега родитељство тада тражи равнотежу између контроле и слободе. Отворен приступ, слушање без осуђивања и разумевање потребе детета постају кључни фактори ка добром односу. Начин на који родитељи приступају деци значајно утиче на њихов емоционални развој, док здрава породична веза помаже сигурнијем сазревању.

Наши циљеви истраживања били су да се испита како родитељи доживљавају период адолесценције своје деце, са којим се изазовима суочавају, који су најбољи начини комуникације и како они разумеју промене кроз које њихова деца пролазе.

Значај истраживања се јасно може видети кроз добијен дубљи увид у родитељску перспективу током

адолесценције. Уочиле смо најчешће проблеме као и успешне стратегије у родитељству. Истраживање је показало колико је важна искрена и квалитетна комуникација са децом и колико њен недостатак може довести до конфликта и проблемима са менталним здрављем и породичном везом. Закључиле смо да отворена комуникација и емпатија играју најважнију улогу у изградњу поверења и блискости између родитеља и детета.

Процес истраживања спроведен је у школи током априла 2025. године. Учествовале су четири наставнице, различите старости, које су поделиле своја искуства. Интервјуи су трајали по 5 до 10 минута, а свакој учесници су била постављена иста, унапред припремљена, питања. Резултати и закључци прикупљени

кроз истраживање показали су да адолесценција доноси осетљиве промене у односу родитеља и њиховог детета. Деца вуку ка слободи, док родитељи покушавају да нађу баланс између контроле и подршке. Неспоразуми су чести, највише због разлика у потребама и очекивањима. Отворена комуникација значајно смањује конфликте и побољшава односе.

Ауторитативни стил родитељства, који комбинује топлину са јасним границама, показао се као најефикаснији. С друге стране, мањак стрпљења код родитеља ствара тензију. Важно је слушати дете, без осуђивања, и разумети њихове потребе како би се развила јака веза и олакшао процес сазревања.

Милена Ђеклић, Василиса Радовић и
Луна Зимоњић ИБ

ПУТ МАТУРАНАТА ПОСЛЕ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ – ЊИХОВА ОСЕЋАЊА, ЖЕЉЕ, МОТИВАЦИЈЕ И МИШЉЕЊА О БУДУЋИМ ПРОФЕСИЈАМА

Током часова психологије ми смо наш труд усмериле ка пажљивом одабиру теме који ће да прати наше истраживање, и одлучиле смо да као тему узмемо будуће професије. Циљ нашег истраживања био је да уочимо „Како лична интересовања и мотивација утичу на избор будуће професије код адолесцената?“ Током нашег истраживања, наш фокус је био усмерен ка три главна фактора који утичу на нашу тему, а то су лична интересовања, мотивација и психолошки фактори у које спадају унутрашња мотивација, самопоуздање и подршка околине.

Ми смо наше истраживање одржале у марту 2025. године, у нашој школи. Учесници нашег истраживања су били матуранти наше школе (њих осам), којима смо ми јако захвалне зато што су нам помогли да завршимо наш задатак. У договору са њима, матуранти су били интервјуисани, а њихове одговоре смо касније користиле као анализу истраживања.

Да бисмо успешно спровеле наше истраживање ми смо себи поставиле три главна истраживачка питања којим смо се водиле.

Прво питање је било фокусирано на матурантова интересовања, жељу и њихов утицај на одабир будуће професије.

Друго питање је имало задатак да истражи шта је то што матурантима даје мотивацију и гура их ка циљу, и да ли је неко из њиховог живота имао утицај на то.

И треће питање се засновано на осећањима матураната о њиховој будућности.

Главна три питања смо поделиле у следећих пет који су служили матурантима током интервјуа:

„Да ли знате тренутно чиме би волели да се бавите у будућности?“

„Ко или шта је имао утицај на ваш одабир?“

„Да ли је ваш одабир повезан са вашим приватним хобијима и интересовањима?“

„Какав је осећај када размишљате о будућности?“

„Шта вас мотивише и демотивише на том вашем путу?“

Наше податке смо анализирали и сврстали у две групе, квантитативне и квалитативне податке.

Квантитативни подаци су подаци који се могу пребројати, ми смо изабрале два питања која су по нашем мишљењу имала најзанимљивије одговоре.

Прво питање, „Да ли знате тренутно чиме би волели да се бавите у будућности?“ је имало 6 одговора који су означавали „знам чиме ћу се бавити“, један одговор који је означавало „не знам чиме ћу се бавити“, и један одговор који је гласио „нисам сигуран“.

Према нашем закључку, већина матураната је већ тада имала визију чиме ће се бавити, и којим путем се крећу.

Друго питање, „Ко или шта је имао утицај на ваш одабир?“ је прошло тако што је 8,3% учесника одговорило са „друштво“, 32,2% је одговорило са „родитељи“ и 58,1% је одговорило са „лична жеља“.

Анализирајући те одговоре ми смо закључиле да је код матураната највећи утицај на будућу професију заправо њихова лична жеља.

Квалитативни подаци су они подаци који се анализирају процењујући њихово дубље значење, ми смо одабрале три питања и три најзанимљивија цитата.

Прво питање „Да ли је ваш одабир повезан са вашим приватним хобијима и интересовањима?“ пропратиле смо анализирајући следеће речи:

„Моји хобији нису повезани, али моја интересовања јесу.“ – интересовања играју много важнију улогу када су у питању будуће професије.

Другом питању „Какав је осећај када размишљате о будућности?“, следио је следећи цитат: „Јако стресан јер не знам шта ме чека у будућности.“

– страх од нечега потпуно новог је сасвим нормална реакција код човека, и углавном није пријатна и изазива тај осећај нелагодности. Треће питање „Шта вас мотивише и демотивише на том вашем путу?“, анализирали смо користећи следећи цитат: „Мотивише ме то што завршавам средњу школу и што ћу да возим кабриолет цело лето, а

демотивише ме незнање о будућности и шта ће све да се деси.”– јако је важно наћи нешто што мотивише човека и у буди у њему позитивне мисли како би избалансирао страх од нечега потпуно непознатог.

На крају нашег истраживања дошле смо до три закључка:

- Интересовања и жеље имају велики утицај на одабир будућних професија код матураната.

- Сваког матуранта мотивише нешто посебно, али најважније је да их то гура ка циљу.

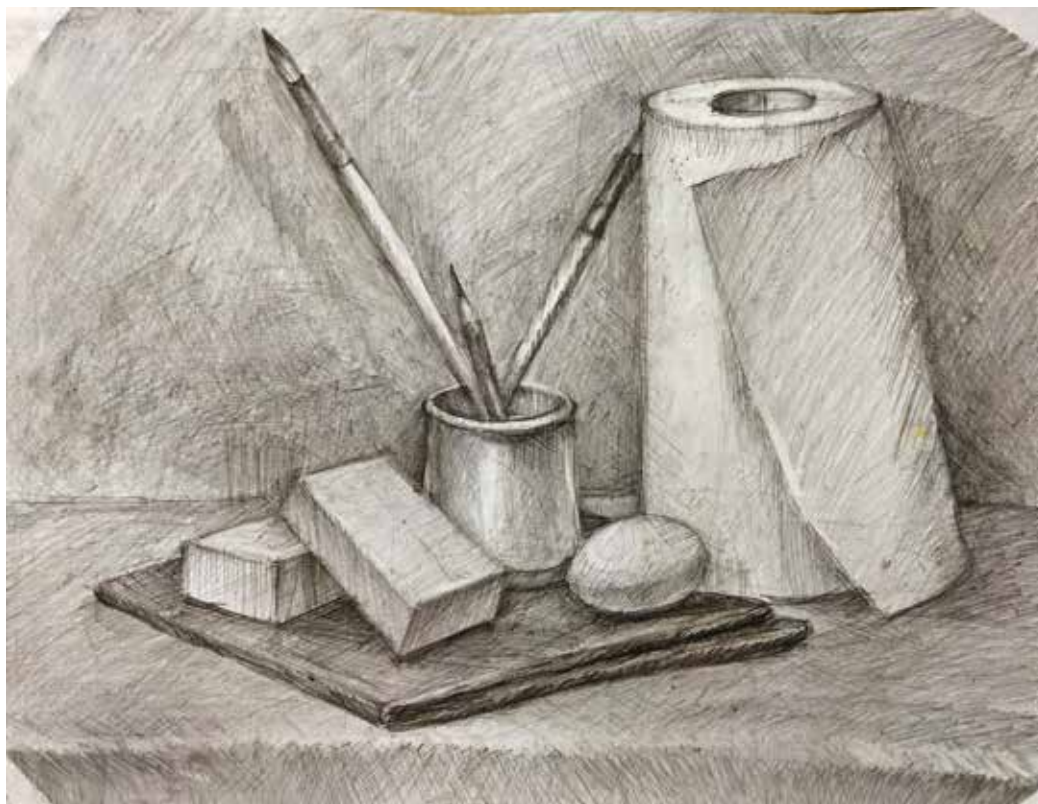
- Осећања која се понављају су углавном страх и стрес због незнања о будућности.

Андреа Вујанац, Софија Радовановић
и Лена Јовановић II а

АКАДЕМСКИ СТРЕС ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У овом раду су били тестирани дечаци и девојчице из средње школе 15-16 година. Циљ истраживања је било да се испита како се деца носе са академским стресом и да ли га уопште имају. Из истраживања сам закључила да се деца или не показујући (у себи) носе са стресом или причају са другарима и родитељима. Јако ми је драго што је истраживање успешно пошло и што су сви учествовали.

Тара Манигодић IIа

Sofia-Nikol Golovina IIa

ПУТОПИС ИЗ ИЗРАЕЛА - ПУТОВАЊЕ КРОЗ ВРЕМЕ, ВЕРУ И СВЕТЛОСТ

Кажу да постоје места која нас промене изнутра, због дубине коју у себи носе. За мене, Израел је управо то. Земља која је мала по мапи, али огромна по значају. У току недељу дана обишла сам градове и пејзаже који као да припадају различитим световима: Тел Авив, Јерусалим, Витлејем, Цезареју, Мртво море, и још много места која су ме на свој начин дотакла и опленила.

Тел Авив – град у којем живи садашњост

Свој пут започела сам у Тел Авиву, модерном и живописном граду уз обалу Средоземног мора. Тел Авив делује као типична европска метропола, али већ након неколико сати се осети његов посебан ритам. Посебно ми се допала Јафа – стари део града, пун уметничких атељеа, камених улица и балкона са цвећем. Један од најживописнијих тренутака био је одлазак на Carmel маркет. Дуго нисам била на том месту, а кад сам се вратила било је исто као што ми је остало у сећању. Продавци су дозивали, нудио се фалафел, зачини су мирисали снажно, а људи су ужурбано пролазили – као мозаик израелског живота.

Јерусалим – град светлости, тишине и молитве

Након градске буке Тел Авива, Јерусалим је био потпуно другачији свет. Када сам се вратила након неколико година у Стари Град, осетила сам посебну тежину тишине. Као да сваки камен носи хиљаде година историје и молитви. Посетила сам Зид плача, стајала поред људи који су плакали, молили се, остављали поруке између пукотина. Била сам у Цркви Светог гроба, месту Христовог распећа и васкрсења, а само неколико корака даље видела сам златну куполу на стени како се пресијава на сунцу. На јерусалимском маркету, доживела сам град из другог угла – шарен, жив, пун енергије и укуса. Ту се купује све: од маслиновог уља, сувенира, до традиционалних слаткиша и зачина. Ходала сам између тезги, упијала звуке, мирисе и лица која нису страна чак ни кад их видиш први пут.

Витлејем – тишина светлости

У Витлејему сам доживела тренутке који су ме потпуно смирили. Иако је познат по својој историјској и верској важности, оно што ме је највише дирнуло била је природа око њега, нежна, тиха и готово заборављена од света. Брда су била обасјана сунцем, ветар је био благ, а све је мирисало на маслине и суву траву.

И баш тамо, далеко од градске гужве, видела сам овце како пасу. Пришла сам им полако, мазила сам их, осећајући колико је то једноставно, а тако посебно. Био је то један од оних тренутака који те подсети колико је природа нежна, а живот једноставан.

Цезареја – прича из времена Римљана

Пут ме затим водио у Цезареју, град који је некада био центар римске провинције. Гледајући остатке амфитеатра, античких стубова и мозаика тик уз море, осетила сам се као у неком историјском филму. Ветар са Средоземног мора и звук таласа чинили су савршен контраст прошлости и садашњости.

Мртво море – место између неба и Земље

На крају, Мртво море. Најнеобичније место које сам икада посетила. Вратила сам се назад после тринаест година, вода у којој не можеш да потонеш, ваздух пун соли, пејзаж без иједног дрвета. Лежала сам на води и гледала у небо, размишљајући о свему што сам доживела. Тамо, на најнижој тачки на Земљи, осећала сам се најближе небу. Мазила сам лице лековитим блатом, смејала се осећају тежине и лакоће истовремено, и схватила колико су природа и тело повезани.

Израел није земља коју можеш разумети из књига и слика, већ она коју мораш доживети душом. У сваком њеном кутку крије се прича – о вери, борби, нади и љубави. Између модерних солитера Тел Авива, древних зидова Јерусалима и тишине Мртвог мора, пронашла сам много више него што сам очекивала.

Израел је место пуно успомена, познатих мириса, језика и лица. Сваки пут кад се вратим, откријем нешто ново, али се увек осећам као код куће. То је земља контраста, али и баланса – између старог и новог, духовног и свакодневног, мог и универзалног. И баш зато, Израел у мени заузима посебно место које никада не престаје да расте.

Нана Петровић Рабинович IIIБ

ВИЈЕТНАМ КРОЗ ТРИ ГРАДА – ХАНОЈ, ХОИ АН И ХО ШИ МИН

Почетком ове године ишао сам са породицом на пут у Вијетнам. Ишли смо у три града. Прво смо ишли у Ханој на северу, па онда у Хои Ан у центру земљи и Хо Ши Мин, или Сајгон на југу.

Ханој

Ханој је главни град Вијетнама и по мом мишљењу је био најживахнији град у земљи. Од раног јутра бруји и вришти од великог броја људи на улици. За разлику од Срба, Вијетнамци већином живе напољу на улицама, тамо раде, једу и друже се. Скутери јуре на све стране, а пешаци, чини се, уопште не обраћају пажњу и храбро прелазе улице као да саобраћаја нема, што би мој тата рекао „као ослободиоци“. Свака улица је пијаца и сваки ћошак је кухиња, свуда по улицама налазе се штандови са локалном храном. Улице миришу на свеже поврће и зачине, као што су коријандер, лимунска трава, чили папричице, бели лук, њихов рибли сос и соја сос. У свим ресторанима су кухиње у малим просторијама које гледају на улицу, а људи једу напољу на улици на малим пластичним хоклицима. Једно од најпознатијих јела је говеђа супа Фо бо, за нас је било тешко савладати како да једемо резанце и говедину из супе штапићима, али некако смо се снашли.

У самом центру града налази се Хаон Кием језеро. Око језера се све креће као успорен снимак упоређењу са остатком града. Име значи „језеро враћеног мача“ и потиче од легенде о корњачи. Корњача је вијетнамском генералу дала мач у борби против Кине, мач који помогао да се победе Кинези. Око језера може се свуда видети француска колонијална архитектура из времена када је Индокина била колонија Француске, зграде су се сада помало распале, али и даље се види траг Француза. Наравно ту је и познати „Train street“, уска улица у центру града у којој се налазе пруга, када воз пролази људи се залепе за фасаде кућа и чекају да прође. Уздуж целе улице се налазе кафићи у којима можете да пијете јаку и укусну вијетнамску кафу, уз крем од жуманаца и шећера, који су направили у тренутку када није било довољно млека. Традиционално је и пију са кондензованим слатким млеком, које додаје на интензитет кафе. Поред језера налази се позориште водених лутки где можете гледати луткарску представу о четири свете животиње, змају, једнорогу, фениксу и корњачи.

Један дан смо такође ишли на излет у познати Ха Лонг залив, препун стотинама стена које извиру из воде. Легенда каже да се ту некад налазио реп змаја који је бранио Вијетнам од непријатељских бродова. На броду смо јели свежу рибу и вијетнамске ролнице са поврћем.

Хои Ан

Овај град је потпуно другачији, и доста мирнији од Ханоја, налази се на реци и некада је била важна лука, како Француза, тако и Кинеза, Вијетнамаца и Јапанаца. Град је испуњен разним храмовима и старим местима где су се скупљали трговци који су се заклињали у лојалност и поверљивост. Један од најлепших туристичких атракција је Јапанску мост, стари дрвени, елегантни мост прекривен папирним лампионима, на самом мосту се налази и мали храм. Нажалост за време целог боравка у Хои Ану је пљуштала киша, али то нас није спречило да се шетамо по калдрмисаним улицама и уживамо у лепоти лампиона и прелепим жутим кућама које су остале још од времена када су Кинези владали Хои Аном.

Овде смо пробали локално јело као лао, пиринчане нудле са свињетином и зачинима. Такође смо јели ражњиће од млевених шримпова на шећерној трсци, и познат бан ми, који комбинује укусе Француске и Вијетнама, багет у ком се налазе паштета и свеже вијетнамско поврће и зачини.

На реци у близини смо се пловили у малим дрвеним чамцима које се праве од бамбуса, округлог и корастог је облика. Река је била пуна малих чамчића у којима су се возили туристи са свих страна света. Из чамца смо покушавали да хватамо мале крабе на околном дрвећу, жене које су возиле чамце су носиле купасте шешире од бамбуса као заштиту од сунца.

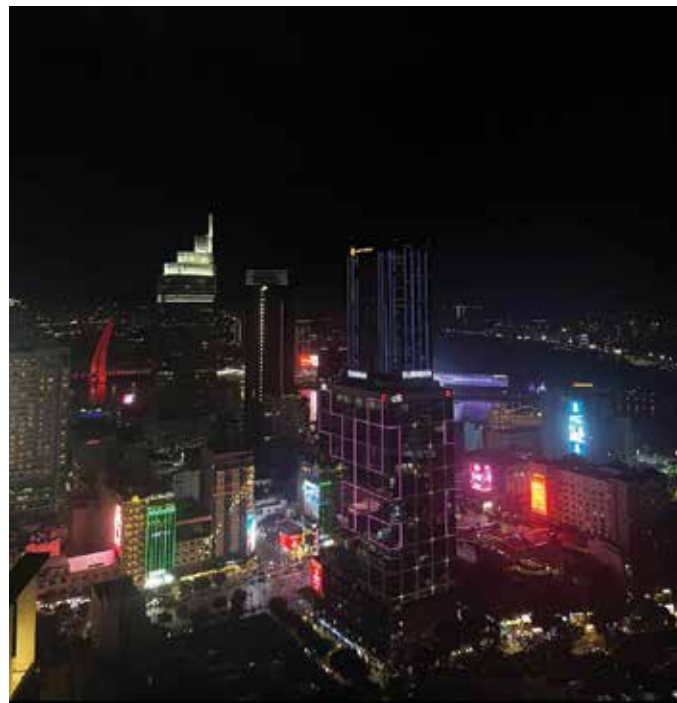
Хо Ши Мин

Познатији као Сајгон, то је старо име града које локалци и даље користе, то је и име реке у граду. Ново име је град добио по успомени на бившег председника Вијетнама, који је и даље симбол независности. Град је много модернији, урбанији од прошла два које смо посетили. Пун је експата и многих модерним солитера и небодера. Више подсећа на градове као Бангкок или Куала Лумпур. Овде се налази позната улица „Book street“, кратка пешачка улица пуна књижара, кафића и малих галерија. Тамо смо купили магнете и разгледнице за пријатеље као успомена на ово путовање. Чувен је по згради у централном булевару града, у којој је сваки стан претворен у разне кафиће где се пије боба чај и вијетнамска кафа. Сваки спрат има различиту атмосферу и из сваког кафића се чује различита музика.

Ово је град за оне који воле хаос, небодере, урбанију атмосферу, јака светла и брзину. И даље се осећа она топлота Вијетнамаца, њихова љубазност и дружељубивост са свима даје један посебан шарм граду. У граду има и велика зграда где се можете брзим лифтом попети скоро на сам врх да видети колико је заправо огроман град, када гледате људе тако са висине све изгледа мало. Ако желите да посетите мало старији део града, то можете учинити тако што ћете ићи у главну пошту и старе храмове по граду.

Између ова три града има много контраста, и драго ми је што сам имао прилику да све посетим и видим колико је лепа и живахна земља. Има још много делова земље које нисмо стигли да обиђемо, али за то ће бити и друга прилика. Сваки град има своју душу и свој ритам, увек ћу памтити Вијетнам и донекле га носити са собом свуда.

Реља Карановић IIIБ

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ БРОЈ 44

1. Ко је добитник НИН-ове награде за 2024. годину?
2. Шта су саване?
3. Шта су степе?
4. Шта су тундре?
5. Како се зове справа за мерење темепературе?
6. Помоћу чега се мери ваздушни притисак?
7. У који магични свет се улази кроз ормар?
8. Како се зове балетска сукњица?
9. Како се зове једина српска уметница која је радила насловнице за модни часопис „Vogue“?

10. Ахилова пета је симбол за ...
11. Ко је насликао слику која се зове Герника?

12. Који је историјски догађај приказао чувени уметник на слици Герника?
13. Према народним причама онај ко зна немушти језик, он разуме... језик животиња.
14. Шта је триатлон?
15. Шта значи скраћеница БЕМУС?
16. Наталијина рамонда цвет који је добио име по краљици Наталији, симбол је празника ...

17. Лого Зоолошког врта у Београд на којем се додирује рука човека и мајмуна, дизајниран је на основу слике...

БЕО ZOO VRT

VRT DOBRE NADE

18. Сажет и јасан одговор се још назива...
19. Који наслов спаја Рембранта и Данила Киша?
20. Ко је аутор слике Девојка са бисерном минђушом?

21. Ко је аутор слике Госпођице из Авињона?
22. Шта је џет лег?
23. У којој земљи се налази Истраживачки центар Церн?
24. Која два фудбалера су понела титулу најбољих фудбалера 20. века?
25. Ко је аутор романа Есторил?
26. Атомски број на основу кога су поређани елементи у периодном систему, представља...
27. Како се зове справа која мери инсолацију?

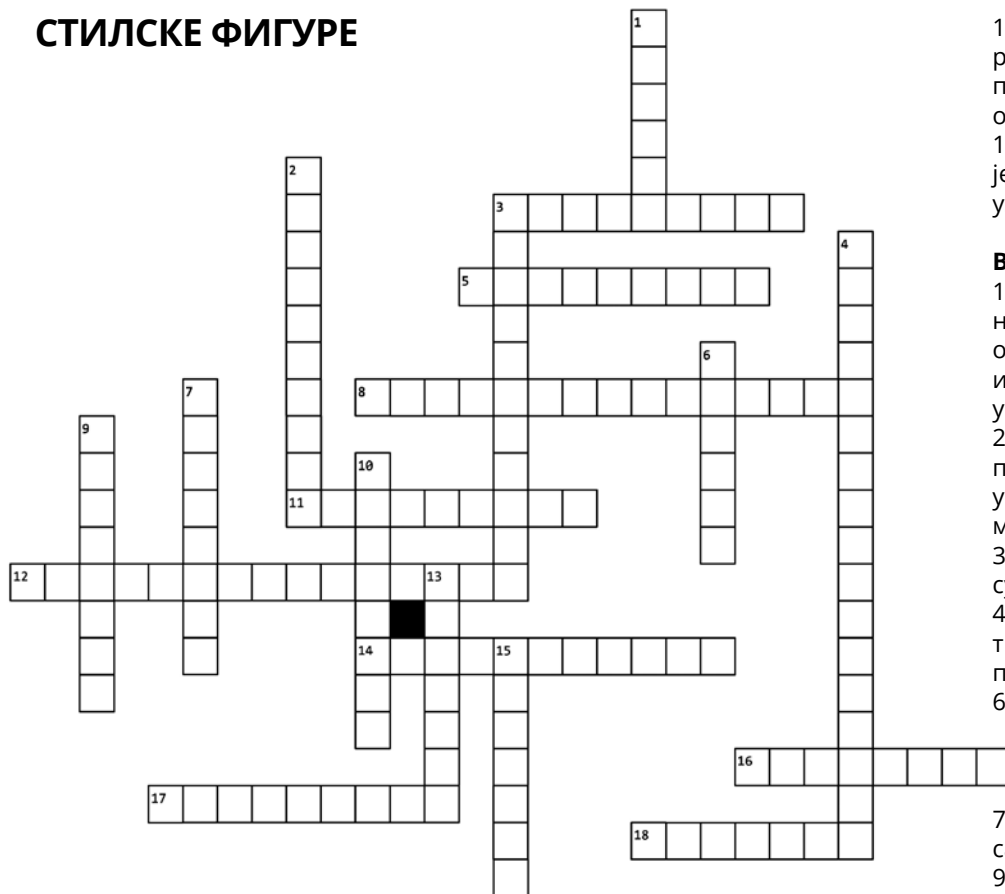
28. Препознај писца: Био је знаменити српски књижевник који је оставио траг у уметности и као талентовани сликар (Девојка у плавом). У сва три књижевна рода био је готово подједнакоуспешан, па је у српској књижевности XIX века заслужено место добио песмама (Отаџбина, Вече), приповеткама (Комадић швајцарског сира, Сирота Банаћанка) и драмама (Јелисавета, кнегиња црногорска, Станоје Главаш).

29. Које је боје полудраги камен жад?
30. Шта значи ђаконија?

Припремила Катарина Урошевић

СТИЛСКЕ ФИГУРЕ

Хоризонтално

3. Директно обраћање личностима, предметима или појавама о којима се пише.
5. Средство којим се нека појава, особина или догађај у књижевном делу преувеличано приказује.
8. Питање на које се не очекује одговор и среће се у поезији.
11. Средство које представља проширену метафору на целу поетску слику у песми или прозном делу –

настаје низањем метафора.

12. Фигура којом се неживим и непостојећим стварима, појавама дају особине и својства живих бића.
14. Преношење и опонашање гласова и звукова из природе.
16. Средство којим се неко својство, стање или деловање стилски истиче и појачава довођењем у везу, повезивањем с неким другим познатим својством коришћењем речи „као, налик, попут“.

17. Средство којим се постепено ређају слике, догађаји, осећања или поступци личности по јачини или опадању јачине.

18. Понављање последњих речи, једне или више њих на крају узастопних стихова.

Вертикално

1. Фигура којом се на сликовит начин ближе одређује и конкретно означава главни појам и истичу нека изузетна својства предмета или бића: украсни придев.

2. Фигура речи која се заснива на пренесеном значењу на основу неке унутрашње, логичке везе, слична метафори.

3. Стилски поступак понављања истих сугласника или групе сугласника.

4. Врста поређења које се састоји од три дела: питање, одричан одговор и потврдан одговор.

6. Стигура помоћу које се апстрактни појам или појава замењују неким материјалним предметом који добија одређено значење.

7. Нагомилавање и понављање истог самогласника унутар стиха.

9. Средство којим се истиче супротност између два догађаја, лика или појма – поређење по супротности.

10. Средство преношења значења на основу сличности, назива се још и скраћено поређење.

13. Стилска фигура којом се речима даје супротан смисао од оног које имају у основном значењу; прикривено исмевање.

15. Понављање исте речи на почетку више узастопних стихова.

Припремио Стефан Тодоровић

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

1. Да ли сте знали да је Бангкок најпосећенији град на свету?

Са 22,78 милиона међународних посетилаца, Бангкок је четврту годину заредом проглашен најпосећенијим градом на свету победивши Париз, Лондон, Дубаи и Сингапур.

2. Да ли сте знали да се рађамо са само два природна страха: страхом од пада и страхом од гласних звукова?

Сви остали страхови и фобије се уче или стичу касније у животу.

3. Да ли сте знали да игре помажу хирурзима да постигну боље резултате?

Према студији из 2007. године, хирурзи који играју одређене видео игре најмање 3 сата недељно постигли су 27% брже резултате са 37% мање грешака током операције.

4. Да ли сте зна ли да пуж може да спава три године?

Поред шокантног броја зуба, ова мала створења имају још неке запањујуће трикове у рукаву. Дремка за пужа може трајати од неколико сати до 3 године.

5. Да ли сте знали да је тоалет папир у Француској је углавном ружичаст?

Оно што се обично налази у нашим домовима као јарко бела боја за Французе је живописна ружичаста. Ружичасти тоалет папир се често налази у купатилима и кухињама у Француској.

6. Да ли сте знали да је први роман на свету завршен усред реченице?

„Прича о Генџију”, коју је написао Мурасаки Шикибу у 11. веку, најстарији је роман на свету. На крају књиге, прича се нагло прекида усред реченице. Неки преводиоци верују да је дело завршено и да је требало да се тако заврши, али други кажу да неколико страница још увек није пронађено.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

7. Да ли сте знали да људи готово не могу да кијају у сну?

Док спавају, људи су склонији кијању јер слузокоже отеку када леже. Међутим, мозак искључује неурорецепторе који стимулишу наш рефлекс кијања. На тај начин, само веома јаки стимулуси могу да пробуде особу да кија.

8. Да ли сте знали да на Бахамима постоји острво на којем живе само свиње?

„Pig Beach” је острво које углавном насељавају дивље свиње. Не постоји потврђен разлог зашто су се ове свиње тамо нашле, али неки спекулишу да су потекле из бродолома.

9. Аустралија има јарко ружичасто језеро.

Језеро Хилијер је ружичасто језеро на западној обали Аустралије. До данас, разлози за његову ружичасту боју остају теорија.

10. Да ли сте знали да су медузе скоро изазвале нуклеарну експлозију 2013. године?

Током изузетно топлог лета 2013. године, неколико нуклеарних електрана широм света било је приморано да се затвори због медуза. Нагли пораст броја медуза зачепио је филтере који су хладиле реакторе, што је довело до гашења електрана ради хитног одржавања и предузимања безбедносних мера.

11. Да ли сте знали да се „кимono” директно преводи као „ствар која се носи”?

Јапанци су познати по својој тачности и прецизном начину живота, али такође имају и посебан приступ језику. Ки значи „носити”, док моно значи „ствар”.

12. Да ли сте знали да људи не могу да осете укус хране без плувачке?

Не бисте осетили укус хране без плувачке. Ваша плувачка разграђује храну, омогућавајући рецепторима на вашем језику да детектују молекуле хране.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

13. Да ли сте знали да пингвини могу да скоче и до 2,7 метара у ваздух?

Пингвини обавијају своја тела мехурићима ваздуха из крила и користе то да се подигну на површину.

14. Да ли сте знали да током Другог светског рата, награде Оскар су биле направљене од обојеног гипса?

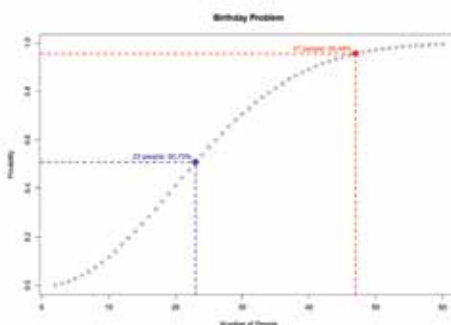
Престижне награде Оскар су биле направљене од обојеног гипса три године због несташнице метала током Другог светског рата. После рата, Академија је понудила да гипсане фигуре замени позлаћеним металним.

15. Да ли сте знали да делфини имају имена једни за друге?

Према часопису National Geographic, делфини користе јединствен звиждук да би разликовали различите чланове у својим јатима.

16. Да ли сте знали да ако окупите групу од 23 особе, постоји 50% шансе да ће две особе делити исти рођендан?

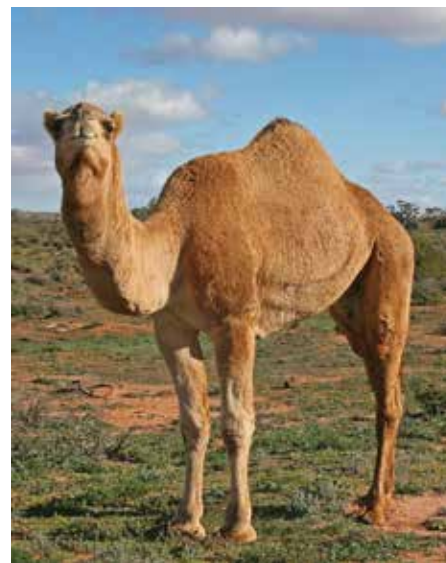
У соби од 75 људи постоји 99,9% шансе да ће најмање две особе делити исти рођендан.

17. Да ли сте знали да ваш нос и уши никада не престају да расту, па стално постају већи од рођења?

Ваша стопала и руке, с друге стране, престају са растом.

18. Да ли сте знали да деве имају три капка да се заштите од пустиње песка?

Деве имају различите начине прилагођавања њиховом окружењу. Имају трећи капак који им помаже да заштите очи од пухања песка. Такође, два реда дугих трепавица штите очи.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

19. Да ли сте знали да лептири осећају укус ногама?

Лептири се ослањају на своје ноге да би осетили укус хране, јер имају сензоре на њима који им помажу да пронађу храну за своје гусенице. Зато стану на лист како би „пробали“ његов укус.

20. Да ли сте знали да као и отисци прстију, отисак језика је код свакога различит.

Да ли сте знали да свако има јединствен отисак језика, као и отиске прстију? Наши језици такође имају јединствене карактеристике које нас разликују. Истраживач Дејвид Жанг је објавио да врх језика има јединствену физиолошку текстуру и геометријски облик који би потенцијално могли да се користе у сврхе идентификације.

Приредио Александар Василић IIIБ

АЗИЛ ЗА ПСЕ

У понедељак 31.3.2025. ученици Гимназије „Руђер Бошковић“ су посетили азил за псе „Центар за стерилизацију са прихватилиштем Ресник Раковица“ и донели донације у форми хране, након што су зарадили новац путем продаје књига и колача на пролећном хуманитарном сајму. Имали су прилику да науче више о животу паса у прихватилишту. У колико желите да удомите пса, препоручујемо да прво посетите овај азил. Имаћете малог слатког пса и такође ћете учинити добро дело.

Реља Карановић III б и Тара Манигодић IIа

СВЕТСКИ ДАН ОСОБА СА АУТИЗМОМ

Наши ученици трећег разреда гимназије су у среду 2. априла 2025. ишли у Дневни боравак „Чукарица“ како би са људима у боравку облежили Светски дан особа са аутизмом. Имали су прилику да разговарају са људима у боравку и виде како они тамо могу међусобно да се социјализују,

друже и какве активности све имају. Учествовали су у креативној радионици, играли стони-тенис и разговарали са људима у боравку. Плава боја означава светски дан особа са аутизмом зато што она представља толеранцију, смиреност и прихватање, а као друштво треба да будемо толерантни, смирени и да прихватамо особе са аутизмом.

Реља Карановић IIIб

ДАН РОЗЕ МАЈИЦА

Дан ружичастих мајица обележава се као симбол борбе против вршњачког насиља. Иницијатива је почела 2007. године у Канади када су ученици обукли розе мајицу да покажу подршку вршњачкој жртви. Овај гест солидарности помогао је дечак да се ослободи осећања посрамљености и изолације. Ученици и наставници наше школе су учествовали у овом догађају 26.2.

Софија Радовановић IIб

CAS ПРОЈЕКАТ, ХЕМИЈА У СЛУЖБИ ЗАЈЕДНИЦЕ: САПУНИ

У оквиру програма CAS (Creativity, Activity, Service), ученице четврте године диплома програма, Анђела Вучковић, Марија Бозало и Александра Копулова, направиле су сапуне који су изложени и продавани на новогодишњем сајму 18.12. Сав приход од продаје је у потпуности дониран у хуманитарне сврхе и усмерен ка локалним организацијама које помажу онима којима је помоћ најпотребнија.

Кроз овај пројект, ученице су примениле своје знање из хемије анализирајући сапонификацију, процес у којем базна супстанца, попут натријум хидроксида (NaOH), реагује

са триглицеридима, мастима или уљима, што доводи до раскидања естарских веза и ослобађања соли масних киселина (сапуна) и глицерола. Овај практични аспект омогућио је ученицама да боље разумеју хемијске реакције, док су истовремено имале прилику да се упознају са целокупним процесом израде сапуна, од хемије до дизајнирања финалног производа.

На овај начин ученице су научиле како да интегришу науку, уметност и заједнички рад у циљу остваривања позитивног утицаја на заједницу. Куповином сапуна доприносимо хуманитарном циљу и помажемо ученицама да кроз креативност и заједништво допринесу бољем друштву, подстичући солидарност у празничним данима.

НОВОГОДИШЊИ ХУМАНИТАРНИ БАЗАР

У среду, 18. децембра 2024. године, у Образовном систему „Руђер Бошковић“ организован је Новогодишњи базар. Том приликом, поред ученика наше школе, угостили смо и драге пријатеље из Дневног боравка Чукарица, који су са нама излагали своје радове. Базар је био право место за размену креативних идеја и добровољних донација, а атмосфера је била изузетно пријатна и позитивна. Сви су се добро забавили, а ово искуство је оставило лепе успомене и снажну жељу за даљом сарадњом.
Вест из ђачког угла

Алекса Радујко и Мила Кнежевић, III разред

ХУМАНИТАРНИ САЈАМ

У четвртак, 27. марта 2025. године, у нашој школи одржан је хуманитарни сајам. Као део фестивала, ученици и наставници продавали су домаћу храну и књиге како би прикупили новац за добар циљ.

Догађај је био веома успешан, а многи људи су упутили донације. Захваљујући њиховој љубазности, прикупили смо 50.000 динара. Овај новац биће употребљен за куповину хране и других потроштина за животиње, које се налазе у локалном азилу.

Сајам је имао топлу и пријатељску атмосферу. Посетиоци су уживали у укусним домаћим грицкалицама, пронашли интересантне књиге и, што је најважније, помогли животињама у невољи.

Веома смо захвални свима који су учествовали и подржали овај догађај. Заједно смо показали да мале акције могу значити велике гестове!

Yeva и Софија Ila

ХУМАНИТАРНА ИЗЛОЖБА

У уторак, 11. фебруара 2025. године, у Галерији 73, одржана је хуманитарна изложба ликовних радова наших талентованих ученика Анђеле Вучковић, Маше Алвировић, Аљоне Мељњикове, Андреје Митића и Наталије Златић. Изложбу су, својим музичким наступом, улепшали Симон Дангубић, Тара Манигодић, Матија Трифуновић, Лана Лазовић и професорка Весна Божовић. Сав новац од продатих радова смо донирали удружењу ХИСБАС. Хвала свим дивним ученицима, професорима, родитељима и пријатељима, који су присуствовали овом догађају и помогли нам да постигнемо свој циљ, а то је да кроз уметност подстичемо емпатију и помогнемо онима којима је то потребно.

ПРОЛЕЋНИ ХУМАНИТАРНИ САЈАМ И ХУМАНИТАРНИ ТУРНИР

У оквиру обележавања недеље сећања и заједништва у уторак 28.4. ученици наше школе су осмислили CAS и SaA акцију којом ће помоћи на свој начин. Организовали су кошаркашки и одбојкашки турнир. Победници турнирних су Огњен, Никола, Јакопо и Богдан.

У дугом делу дворишта ученице и ученици су продавали колаче које су сами направили. Продавале су се књиге за све узрасте. Најзанимљивији је био француски штанд који је осим колача имао и ручно осликане обележиваче за књиге.

Музику су пуштале ученице. Било је лепо, пријатно и сунчано поподне. Све је помало допринело дивној атмосфери и осећају међусобне повезаности.

ЗВУЦИ СРЦА

У оквиру CAS активности наши ученици су 10.4. отишли у кафић „Звуци срца“. Хуманитарна организација Дечје срце настала је 2001. године са циљем да пружи подршку особама са сметњама у развоју и њиховим породицама. 730 хиљада особа у Србији чине особе са инвалидитетом.

Статистички подаци показују да је само 13% њих радно ангажовано и да велики број живу у сиромаштву. Међу најугроженијима су особе са сметњама у развоју.

Кафић „Звуци срца“ обезбеђује послове људима са инвалидитетом и сметњама у развоју, они раде као шанкери, конобари, продавци и у радионицама. Можете их подржати тако што ћете отићи у кафић и продавницу, новцем који дате подржавате радно ангажовање младих са сметњама у развоју.

Нана Петровић Рабинович и Реља Карановић IIIБ

CAS ДНЕВНИК ЈЕДНЕ ГИМНАЗИЈАЛКЕ

Маша Алвировић IV6

ACTING IN A PLAY FOR CHARITY

Over the course of two months, our school drama club embarked on an exciting journey, bringing *Into the Woods* to life on stage. This required countless rehearsals, careful stage planning, and seamless collaboration between cast and crew. With dedication and teamwork, we not only put on a fantastic performance but also raised funds for an important cause. The proceeds from ticket sales went to school Miloje Pavlović, a school for children with special needs, to help them purchase and train a therapy dog. Since therapy dogs require specialized and expensive training, we were thrilled to contribute to making this initiative possible.

From the beginning, learning the lines, choreography, and contributing to scenography was both fun and challenging. The script was complex, requiring precise timing and emotional depth, and the musical numbers added an extra layer of difficulty. However, the entire cast and crew supported one another, making the process incredibly rewarding. Over time, our rehearsals became more refined, and the energy among us grew stronger as we saw the play taking shape. The play went very well. The performance was met with

enthusiastic applause, and hearing positive feedback from our teachers, peers, and parents made all our efforts feel truly meaningful. Beyond the joy of performing, knowing that our work had a direct impact on a charitable cause made the experience even more special.

Reflecting on this experience, I feel incredibly proud of our drama club and what we accomplished together. This project challenged my ability to memorize lines, work under pressure, and collaborate effectively. Most importantly, it demonstrated how creative efforts can bring people together for a meaningful cause. Moving forward, I am excited to continue participating in drama and using performance as a way to support initiatives that matter. I hope to take part in more projects that combine art and social good, as this experience has shown me how powerful that combination can be.

PAINTING THE SCHOOL'S WINDOWS FOR HOLIDAY SEASON

During the winter holidays, I had the opportunity to be part of a group that helped decorate our school by painting the windows with winter motifs. It was a fun and creative activity that added a lot of festive spirit to our school, and I really enjoyed being a part of it.

We spent several days working on the designs, planning out how we would create scenes of snowflakes, winter trees, and holiday symbols. Some of the things I painted included Christmas trees, reindeer, and forests covered in snow. The winter trees were tall and vibrant, decorated with snow and twinkling lights, while the reindeer added a touch of magic, with their antlers reaching up to the stars. The forests looked peaceful, with snowy branches and little touches of nature.

What made this activity interesting was that I didn't have full afternoons to work on it. Instead, I painted during breaks in the school day, like 10-minute breaks between classes or during the 40-minute lunch break. Even though the time was limited, I used it as best as I could to keep adding to the designs and making progress little by little. It felt really rewarding to come back to a painting every day and slowly see it come to life. As we worked, the whole school started to feel more festive, and it was great to see how the windows transformed into beautiful winter

scenes. Students and teachers would stop to look and comment on the art, and it made all the effort feel worth it.

This activity wasn't just about decoration. It showed how even small moments in the day, like short breaks, can be used to do something creative and meaningful. It was also a great way to work with others and do something that added to the school's holiday spirit. Overall, painting the windows for the winter holidays was a fun and memorable experience. It let me express creativity, brought people together, and turned regular school days into something a little more magical.

HUMANITARIAN SPORTS EVENT

I participated in a meaningful event at our school called “Humanost na delu u dečijem odelu”, a traditional humanitarian initiative that we proudly organize every year. One of the main highlights of the event was Paralympic Day, which promotes inclusion and raises awareness about the experiences and strengths of people with disabilities.

My role during the event was to be the photographer, with the goal of capturing the atmosphere and spirit of the day. I focused on documenting key moments, from the vibrant charity sale of handmade crafts made by students, to the emotional performances and competitive sports matches. Taking photos gave me a unique perspective, allowing me to observe how much effort, heart, and creativity everyone contributed. I was especially moved by the performances, including the younger PYP students singing songs for the opening of the event.

One of the most powerful parts of the day was the basketball matches between students and Paralympic athletes. Watching their determination, positivity, and sportsmanship was truly inspiring. Through my camera lens, I saw not just competition, but connection, between people, experiences, and shared values.

LEARNING TO MAKE LINOCUT ARTWORKS AND SELLING THEM TO RAISE MONEY FOR CHARITY

Over the three weeks from beginning of May until 4th of June, we embarked on an exciting new journey, learning to create linocut prints, a technique I had attempted before. Three of us from my grade, with the guidance of our arts teacher, met in the art classroom during our breaks between classes. Our goal was to create nature-inspired artworks featuring motifs such as animals, shells and plants. We started with the basics: designing and carving the linoleum blocks. This was very fun since we haven't tried anything similar before. Carving out the linoleum blocks took a week and a half, during which we created many designs. The next involved a lot of trial and error. Initially, we tried using acrylic paint to make the prints, but it didn't give us the result we hoped for. We attempted to make the paint thicker and thinner with the hopes of getting a good print. After several failed attempts, we invested in proper linocut printmaking ink, which finally allowed us to achieve the results we envisioned. This phase taught us a lot about patience and problem-solving.

Once we had successful prints, we moved on to mounting them. Over two days, we carefully glued each print onto sturdier paper and added simple frames to make the artworks look more polished and professional. Time was our biggest challenge. Since we only had an hour each day to work on the project, we were constantly trying to finish everything on schedule.

The festival featured various student-led stands, selling everything from baked goods to second-hand books, with all proceeds going to charity. With the great success and our new skills, we made linocuts inspired by France for a separate event as well.

The success of our project was both a rewarding experience and a learning opportunity. Next time, we'll prepare even more pieces to meet the demand. I felt incredibly proud of our team's effort and collaboration, especially considering how tight our schedule was. I also learned a lot about creative problem-solving, especially when we had to troubleshoot printing techniques. The teamwork aspect of this project was key to our success, and seeing the positive impact our art had on charity was incredibly motivating

РАДИОНИЦА - РОДНО (НЕ)ОСЕТЉИВ ЈЕЗИК

Ученици трећег разреда су у склопу повезивања језика и предмета Theory of Knowledge 2. 4. присуствовали радионици које су осмислиле професорке српског и руског, подстакнуте иницијативом професора ТОК-а. Ученици су радили у паровима, резултати су невероватни, наши ученици су осмислили родно осетљиве називе на руском, енглеском и српском језику.

РОДНО (НЕ)ОСЕТЉИВ ЈЕЗИК

Огледни час Gender neutral language (Language A link to TOK) одржан је 26.3. Професор ТОК-а Иван Шурлан, Катарина Урошевић, Дарко Милетић и Нада Милићевић и ученице и ученици трећег разреда су се окупили како би дискутовали на тему родно осетљивог језика. Ученици су повезивали своја знања на тему нераскидивости језика и мишљења, те су стечена знања препознавали и на примерима других страних језика.

ШЕТЊА КРОЗ ДОРЋОЛ ТРАГОМ СВЕТЛАНЕ ВЕЛМАР ЈАНКОВИЋ

У петак, 9. маја 2025. године, ученици наше школе имали су прилику да учествују у занимљивој настави – шетњи кроз Дорћол, инспирисаној делима и животом познате српске књижевнице Светлане Велмар Јанковић.

Полазак је био са Трга републике, а затим смо прошли кроз неколико значајних улица: Француску,

Господар Јованову, Доситејеву, Господар Јевремову, Змаја од Ноћаја, Краља Петра и Риге од Фере. На свакој од ових локација сазнали смо нешто ново – о историјским личностима, знаменитим грађевинама, и наравно, о томе како су ти простори повезани са причама и темама које се јављају у књижевности Светлане Велмар Јанковић.

Током шетње смо слушали занимљиве приче о људима који су живели у тим улицама – попут Николе Пашића, Јована Скерлића, Доситеја Обрадовића и Стевана Мокрањца.

Обишли смо и важна места као што су Народно позориште, Бајракли џамија, Музеј Вука и Доситеја, и још много тога.

Ова шетња је била одличан начин да боље упознамо наш град и повежемо оно што учимо у школи са стварним местима и догађајима.

Нана Петровић Рабинович и Реља Карановић IIIБ

СЛИКА ПАРИСКОГ ДРУШТВА У 19. ВЕКУ

Париз је почетком 19. века био град великих разлика. На једној страни налазили су се богаташи који су живели раскошно, возили се кочијама, носили скупе хаљине и одела. Њихов живот испуњавали су балови, свечаности, а највише сукоби око новца и положаја. Најважнију улогу играли су углед и име, због којих су права осећања и емоције потискивали.

Са друге стране, сиромашни су живели у јако тешким условима. Као и што видимо кроз књигу, становали су у трошним, хладним становима. Радили су тешке послове за малу плату. Њихову свакодневницу сачињавала је борба за преживљавање. Нису имали прилику да се изборе за положај јер је друштво било неправедно и корумпирано. Бракови су често били склапани из интереса, а искрене емоције биле су потиснуте жељом за моћи и положајем. Људи су насамаривали себи блиске људе за лични успон и успех. Губе достојанство покушавајући да себе уздигну. Роман Чича Горио приказује јасну слику оваквог друштва. Пансион госпође Вокер нам је приказан као један мали свет у ком живе људи различитих класа из различитих слојева. Ту живе студенти без новца, трговци и усамљене удовице. Иако су сви под истим кровом, разлике међу њима су велике, у понашању, у

начину размишљања и у надама које имају за будућност. У пансиону сви животи су пуни успона и падова, љубави и издаја, патња и жеље за бољим животом. Пансион нам показује како друштвене разлике нису питање новца, већ и поноса, части и покушаја да се сачува достојанство и углед у тешким условима, у корумпираном свету са мањком искрености и поштења. Кроз детаљне описе Париза у овој књизи видимо како је тај период био суров и неправедан. Кроз причу о Чича Горију и осталим људима који су становали у пансиону, сазнајемо колико је тешко опстати у времену у ком се новац и успех више вредновао од части и љубави.

Василиса Радовић IIБ

ЛИКОВИ ИЗ РОМАНА ЧИЧА ГОРИО - ТРАНСКРИПЦИЈА РЕЧИ СА ФРАНЦУСКОГ

1. Jean-Joachim Goriot: Чича Горио
2. Eugene de Rastignac: Ежен де Растињак
3. Delphine de Nucingen: Делфина де Нисенжен
4. Anastasie de Rastaud: Анастасија де Ресто
5. Vautrin (Jacques Collin): Вотрен (Жак Колин)
6. Madame Vauquer: Госпођа Вокер
7. Victorine Taillefer: Викторина Тајфер
8. Madame Couture: Госпођа Кутир
9. Mademoiselle Michonneau: Госпођа Мишоно
10. Monsieur Poiret: Господин Поаро
11. Bianchon: Бјаншон
12. Sylvie: Силви
13. Christophe: Кристо

Милена Ђеклић IIБ

ДЕБАТНИ КЛУБ

Наши ученици су вредно почели са новом активношћу у школи. У питању је дебата. На часовима они уче начине дебатовања и међу собом се такмиче. Њихови наставници су студенти Економског факултета, који такође учествују у дебатовању. Надамо се да ће се опробати на такмичењима и да ће показати моћ добро осмишљене и изговорене речи.

Желимо им сву срећу и хвала наставницима за прилику да научимо нове вештине!

Тара Манигодић IIа

PERSONAL PROJECT EXHIBITION 2025

МYP ученици прве и друге године су у среду, 12.3.2025. године, одржали свој Personal project exhibition. Personal project је индивидуални истраживачки пројекат који представља кулминацију ученичког рада и развоја током МYP програма. Кроз овај пројекат, ученици су имали прилику да самостално истраже теме које их лично интересују, примене стечена знања и вештине, и развију дубље разумевање процеса истраживања. Изложба је била прилика да се представе различити креативни радови, од научних експеримената и уметничких дела до друштвено корисних пројеката. Поносни смо на труд, креативност и посвећеност коју су наши ученици показали током реализације својих пројеката и радујемо се њиховим будућим достигнућима!

Фотографије: Александар Василић III6

MYP first and second-year students held their Personal Project exhibition on Wednesday, March 12, 2025. The Personal Project is an individual research project representing the culmination of students' work and development throughout the MYP program. Through this project, students could independently explore topics that interest them, apply their acquired knowledge and skills, and develop a deeper understanding of the research process. The exhibition was a chance to showcase various creative works, from scientific experiments and artistic pieces to community service projects. We are proud of the effort, creativity, and dedication our students demonstrated throughout the implementation of their projects and look forward to their future achievements!

Photography: Aleksandar Vasilic III6

ИНТЕРВЈУ СА ШЕКСПИРОМ

Разговор водила: Адриана Дедић, 16

Литература је неизоставна област у животу која нам помаже да развијемо вокабулар и истовремено искажемо наша унутрашња стања, емоције и мисли путем речи и понекад говора. Самим тим нам изучавање међународне литературе омогућава да осетимо и разумемо свет на прегршт различитих начина. Као и дан данас, енглеска литература је сматрана једном од најзначајнијих књижевности вековима уназад; баш из тог разлога смо одабрали да данас интервјуишемо једног од главних представника ње за сва времена – Вилијама Шекспира. Вилијам је рођен 23. Априла 1564.

године (у Стратфорду) и за овако кратак период је успео да створи безброј дела која су људе широм Енглеске оборила са ногу. Образовао се у свом родном граду, а касније се развијао у Лондону, где је и открио своју страст за глуму и позориште. Током своје каријере је написао 38 позоришних драма и чак 154 сонета; тиме је успешно достигао титулу песника, драмског писца, па чак и глумца. Чак иако се сва његова дела сматрају драгоценим, нека која могу да се издвоје су „Хамлет“, „Ромео и Јулија“, „Краљ Лир“, „Јулије Цезар“ и „Магбет“. Својим званичним завршетком каријере, Шекспир нам омогућава да рефлексивно сагледамо његов пут до успеха и славе, што смо и постигли овим интервјуом.

1) На почетку Ваше каријере, бавили сте се искључиво поезијом. Међутим, Ваше нагло интересовање за писање, режирање и извођење драма је оставило народ збуњеним. Шта Вас је навело да кренете тим путем?

У поезији сам увек видео нешто лепо и дан данас ми је остала топла у срцу, али када сам открио за позориште, у мени је процветало осећање савршенства – осетио сам да је то оно што сам и покушавао да нађем. Сама идеја да се моји стихови изговарају са страшћу и публици директно преносе поруку и емоцију ми је пробудила лептириће у стомаку. Самим тим су ми и прва драмска дела била изведена скоро директно из поезије. Временом су моја дела постајала комплекснија и често сам се налазио у ситуацијама где сам незадовољан

по питању завршног рада; то ме је навело на идеју да сам режирам своје драме – ко мене може боље да разуме осим мене лично!

2) С обзиром на Вашу ентузијастична очекивања од самог себе по питању позоришта која су се испунила за кратко време, добили сте разне критике са свих страна, нарочито од Роберта Грина, такође познатог драматурга. Да ли је то икако утицало на Вас и на Ваш пут ка успеху?

Како сам одлучио да се бавим овим послом, знао сам да је то мач са две оштрице по том питању. У свакој маси људи ће се наћи барем једна особа која тврдоглаво завија против твојих креација. Наравно, свакога срце заболи у таквим тренуцима, али је баш тад најбитније да се остане снажан, јер, како би се другачије птић развио у орла? Трудио сам се да на ситуацију гледам ведрије и тиме сам изазвао још већу страст да наставим и успем. Живот без ризика не би био живот!

3) Након Вашег школовања сте оставили Ваш родни град за собом, као и своју породицу у њему. Међутим, након свих тих година сте им се опет вратили. Да ли су све те године које сте провели одвојено утицале на ваш однос и комуникацију?

Стратфорд је увек био град моје душе и увек ће бити. У њему сам доживео своје шарено детињство и по томе га и највише памтим. Међутим, при

крају завршетка школе, знао сам да, уколико желим да пратим своју страст, не могу остати овде, барем не на неко време. Тако сам и одлучио да одем за Лондон. Моји родитељи као успешни и срећни људи су ме подржавали у мојој идеји и веровали да је то најбољи пут за мене. Тако сам и отишао, али није био тренутак да нисам мислио на њих. Сваки пут када будем обавештен о неком празнику у скорије време, кренем да планирам пут назад за Стратфорд да бих га провео са породицом. Такође сам годинама скупљао новца и купио им другу највећу кућу у целом граду! Породица ће ми увек бити на првом месту.

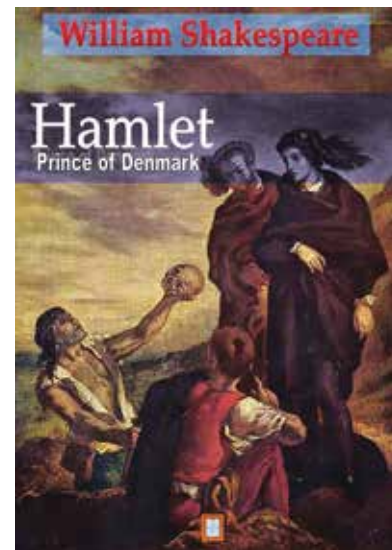
4) Тврдите да су прве песме које сте написали „Венера и Адонис“ и „Отмица Лукреције“ (написана око 1593. и 1594. године, кад и већина његових осталих сонета). Какве су теме покривала та два дела? Да ли су кључне идеје тих дела у сродству са Вашим уопштеним идејама које се константно повлаче кроз Ваше радове? Које су то идеје?

„Венера и Адонис“ и „Отмица Лукреције“ јесу моја прва дела и врло су важна. Оне су биле намењене и посвећене мом покровитељу, грофу од Саутемптона. Оба дела се баве врло тешким темама и могу се назвати сличним, а и потпуно различитим. „Венера и Адонис“ описује несрећну љубав између бога Адониса и богиње Венере. Њихове емоције су представљене у потпуном контрасту: док Венера гори од страсти и љубави према Адонису, он остаје хладан

и равнодушан, што их на крају песме доводи до смрти. Са друге стране, „Отмица Лукреције“ се бави мрачнијом темом: Тарквиније из страсти и жеље насилно одузима Лукрецији невиност, показујући како је горка женска судбина. Ова два дела оба објашњавају човекова понашања приликом љубави, и како се чинити нешто импулсивно може завршити трагично.

5) Ваша каријера се све укупно дели на три дела, која су распоређена по врсти дела које сте писали. Који период сматрате најкључнијим? Упоредите их и наведите Ваше кључне циљеве за сваки појединачно.

Чак иако сваки период има своје јединствене карактеристике које га праве другачијим, морам признати да постоји део моје каријере у току ког сам писао дела на која сам најпоноснији. Сматрам да сам, док сам се искључиво бавио трагедијама, створио драгоцену дела. Трагедије као што су „Хамлет“, „Јулије Цезар“, „Отело“ и „Краљ Лир“ су оставиле највећи утицај на публику, с обзиром да се у њима приказује човек и његове мане, или такозвана 'мрачна страна'. Са друге стране, своја друга два дела моје каријере поштујем и волим скоро једнако као и онај. На почетку сам се прихватио историјских догађаја („Краљ Џон“, „Краљ Ричард 2.“...) и комедије („Сан летње ноћи“...) Док сам се при крају свог укупног пословања највише интересовао за трагикомедије као што су „Зимска прича“ и „Буре“.

6) „Бити или не бити – питање је сад“ (Хамлет, Чин 3, сцена 1) само је један од разних Ваших цитата који су оставили Ваше читаоце веома збуњене, али исто толико и радознале. Која је кључна идеја у овој реченици? Зашто сте је написали и у ком контексту?

У овом делу драме, Хамлет, с обзиром да је мислилац, дубоко разматра све опције које има, закључујући да се он за прво пита да ли је вредно наставити живети и борити се против свих патњи, или предати се свету мртвих. Међутим, ова реченица је много више од само цитата. То је тема коју сваки човек барем једном преваљивао у глави – да ли наставити даље или предати се спокоју и миру смрти. Ту долазимо до страха од тога шта нас чека после смрти, и тај страх нас треба даље. Ову реченицу сам убацио да би публика схватила како

је размишљати о тако нечему у реду, и како је то универзално питање међу свих нас.

7) Наведите једну ствар коју сте постигли током своје каријере коју Ви лично сматрате најважнијом. Опишите зашто и како је то оставило утицај на Вас.

Моја каријера је имала разне успехе, али такође и разне падове. Већина људи би помислили да ми је најдражи део каријере када сам написао своје најбоље дело, али није тако. Један од мојих снова од кад сам открио позориште је дса оснујем сам своје, али сам слабо веровао да то може да постане стварност. Међутим, уз помоћ мојих колега и пријатеља сам изградио позориште на обали Темзе, звано „Глоуб“. Тај чаробан делић мог живота се десио пре већ 13 година, иако ја имам осећај као да је све то било јуче. Све у свему, то је нешто чега се прво сети када ми неко помене м,ој успех у каријери.

8) Чак иако већина Ваших дела спада у трагедију, у скоро сваком се може наћи дашак комедије. Зашто хумору дајете на важности? Да ли тиме покушавате да људима проследите неку поруку?

Једна ствар у коју сам увек веровао је да се у свакој тами може пронаћи светло. Тиме моја дела осликавају озбиљне ситуације које се људима догађају. Хумор у мојим делима служи да се допринесе контраст, правећи тугу још снажнијом. Када се по која шала провуче кроз јако тежак моменат у драми, публици буде

лакше. Међутим, хумор није ту једино из тог разлога. Он такође указује на мане као што су лицемерје.

9) Нажалост, врло је тешко увек удовољити публици. Једна од високо критикованих тачки је начин на који представљате женске ликове у Вашим делима (одбојне, снажне, интелигентне, непослушне). Да ли постоји разлог зашто сте то урадили? Шта сте тиме хтели да кажете?

Ја лично сматрам да је начин на који свет гледа и третира жене потпуно погрешан. Чак иако се у свакодневном животу понашају мирно и пасивно, то не значи да оне нису у способности да буду скроз другачије. Моја идеја је била да народу проширим начин на који виде женски род, и да није људски агресивно се понашати према њима и понашати се према њима као да су предмети.

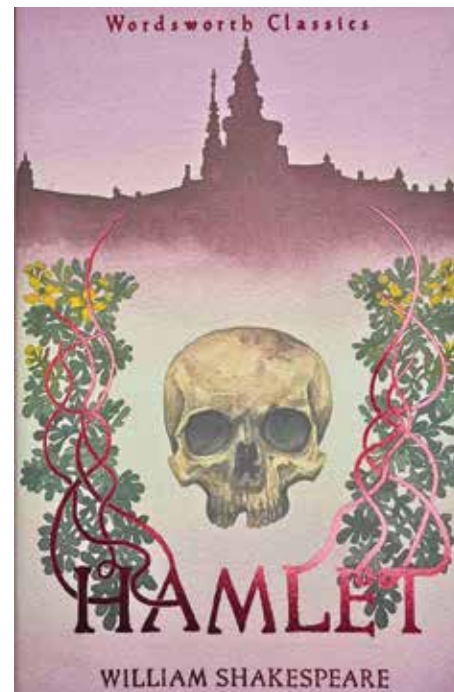
10) Ако бисте морали да издвојите једно од Ваших дела да буде прочитано од стране свих људи на Земљи, које би то било? Какву поруку желите да оставите свету?

Овај свет је пун разноврсних могућности и има прилично високе шансе да крене да се развија у позитивном смеру, али то би се десило само уколико бисмо ми као читав људски народ кренули да размишљамо дубље. Баш из тог разлога бих за ову прилику одабрао „Хамлета“. Та трагедија указује на разна дубока питања о смислу живота и људи, али и показује како

предуго премишљање може да доведе трагичне последице. Такво дело би покренуло потпуно нов начин размишљања код људи, што би помогло ка побољшању овог света. Живот је испуњен разним ризицима и неизвесношћу, али то не значи да треба да одустајемо од наших снова.

Библиографија:

<https://srednjeskole.edukacija.rs/biografije-poznatih-licnosti/vilijam-sekspir>
<https://www.biografija.org/knjizevnost/vilijam-sekspir/> <https://www.kontekst.io/hrvatski/karijera>

Илустрација 1: Вилијам Шекспир (Georgievski, 2021b)

ШЕКСПИР У МОМ ВИЂЕЊУ

ЧУДЕСНИ ИНТЕРВЈУ СА ВИЛИЈАМОМ ШЕКСПИРОМ

Где добити инспирацију за писање рада о Вилијаму Шекспиру него у граду у ком је он оставио значајан печат на драмску уметност. Била сам одушевљена када су ми родитељи рекли да путујемо у Лондон. Кренула сам да листам и ишчитавам разне чланке, библиографије и занимљиве информације везане за његов животни век. Једна од првих ствари коју сам отишла да видим је био Глоуб театар, чувено позориште у ком су се изводиле представе Вилијама Шекспира. Позориште су конструисала два брата, Катберт Барбиц и Ричард Барбиц 1599. године, која су поседовала половину деоница, док су другу половину делили Шекспир и чланови групе "Људи лорда Чемберлена".

Театар је осмоугласто висока грађевина, са отвореним кровом и капацитетом од три хиљаде гледалаца. Године 1613. 29. јуна, позориште је изгорело током извођења представе „Хенри Осми“. Димњак, коришћен током представе је букнуо, запаливши дрвене греде од којих је кров био саграђен. Глоуб је био обновљен 1614. године, али касније, 1644. године, позориште је затворено и срушено због изградњи нових зграда.

Илустрација 2: Глоуб театар (Servis, 2021b)

Средином 1980-тих, амерички глумац и редитељ Сам Вонамејкер, затражио је реконструкцију Глоуб театра у Лондону у близини места на којем је позориште стајало у 17. веку.

Илустрација 3: Глоуб театар (Šekspirov Globe Teatar, n.d.-b)

Када сам ушла у Глоуб, одушевила сам се духом прошлости које је чувало позориште. Театар је конструисан изузетно аутентично, да ми је деловало као да је сваки детаљ и сваки стуб одисао историјом и уметношћу. Атмосфера је била неописива. Моји родитељи су покушали да купе карте за било коју представу, али нажалост су све биле продате. Због тога, погледали смо неколико представа у различитим позориштима и нешто потпуно необично се десило када сам гледала драму „Хари Потер и уклето дете“ у Палас Театру, где су се главни ликови враћали кроз време са потребом да промене ток историје. Током паузе, између два чина, док су многи људи изашли да оду до тоалета, или по храну, била сам знатижељна и одлучила сам да истражим позорницу и околину. Одувек сам волела и била очарана позориштима, па сам разгледала у тишини. У том тренутку, у ћошку сцене сам приметила машину која је представљала справу за путовање кроз време, главни реквизит потребан глумцима како би дочарали публици причу. Сјај који је имала ми је привукло пажњу. То је био моменат када је други чин ускоро кретао, због чега сам имала само мало времена да истражим ову сићушну справу. Поиграла сам се и изговорила како желим да упознам Шекспира и да се нађем у његовом времену. Када сам стиснула један од дугмади, справа је необично задрхтала, и након тога се све око мене променило. Вратила сам се у 1615. годину, у Глоуб театар, где су се глумци спремали за играње познате Шекспирове драме „Краљ Леар“. Нисам могла да верујем. Приметила сам да су мушкарци играли женске

улоге и присетила се да је женама било забрањено да играју у драмским комадима. На средини позорнице је стајао Вилијам Шекспир. Била сам много узбуђена, али и преплашена да ме неко не види. Размишљала сам шта да урадим и како да му приђем. Сетила сам се филма „Заљубљени Шекспир“, у ком је Гвинет Палтроу играла мушку улогу, и дошла сам до идеје. Завезала сам косу, узела шешир који је био закачен на дрвеном чивилуку, и прерушила се.

Софиа: Ух... Добар дан Вилијаме, или Шекспире, нисам сигурна како желите да Вам се обратим. Извините, много сам узбуђена.

Вилијам Шекспир: Добар дан? Ко сте ви? Могу ли некако да Вам помогнем?

Софиа: Бићу брза. Хтела сам да кажем да ми је задовољство што сам добила прилику да разговарам са Вама и да не могу да верујем да стојим испред чувеног Вилијама Шекспира. Много, много, невероватно ми је драго!

Вилијам Шекспир: Збуњујете ме, а и немам времена за ове глупости. Молим Вас, ако Вам ништа не треба, врата су Вам са леве стране низ ходник.

Софиа: Слушајте, мислим, молим Вас ме саслушајте. Гледала сам неку представу, и за време паузе између два чина отишла сам да разгледам сцену и видела сам у ћошку један реквизит, коришћен у представи, који представља неку машину за враћање у прошлост. Ја сам иначе веома знатижељна особа и много ме је привлачила справа, па сам морала да

је истражим. Видите сад, игром случаја, можда сам споменула како бих желела да дођем у године ваше каријере и упознам Вас, и...

Вилијам Шекспир: Молим Вас, шта хоћете?!

Софиа: Укратко, нисам из овог времена, долазим из 2025. године.

Вилијам Шекспир: Молим!?

Софиа: Не верујем да имам много времена да Вам објасним. Не желим да Вас повредим, нити ми је циљ да променим ток историје. Када већ имам прилику, желим само да Вас питам неколико питања.

Вилијам Шекспир: Ништа ми није јасно, нити сте ми Ви јасни. Ако ће неколико питања да Вас отера у Ваше време, шта год то значило, питајте ме.

Софиа: Хвала, хвала Вам много! Кратка ћу бити, обећавам. Да почнемо онда. Да ли бисте могли да ми испричате о вашој младости и опишете како је изгледало ваше детињство?

Вилијам Шекспир: Родио сам се 23. априла 1564. године у Стратфорду на Ејвону, малом граду у Енглеској. Моји родитељи су били веома утицајни људи. Отац ми је био трговац и имао је битну улогу у градској власти. Мајка ми је била дивна жена, долазила је из земљопоседничке породице. Нажалост, обоје су преминули пре коју годину. Цело своје детињство сам провео у том малом граду, у ком сам и похађао школу.

Софиа: Како је кренула Ваша драмска каријера у Лондону?

Вилијам Шекспир: Преселио сам се у Лондон негде око 1580. године. Сећам се мојих првих радова, као да сам их писао јуче. Били су одобрени и веома брзо сам се учланио у драмску групу „Људи лорда Чемберлена“. Првобитно сам био глумац, а касније тек постао драмски писац, и након тога један од власника овог позоришта. Моји први драмски комади су били историјски, тек касније сам добио инспирацију посматрајући људске емоције, и почео да пишем комедије и трагедије.

Софиа: Ваше драме су достигле невероватан значај и читане су широм света. Поприлично сте битна фаца у 20. веку. Да ли постоји неколико дела које бисте хтели да издвојите, или која су Вама омиљена?

Вилијам Шекспир: Много ми је тешко изабрати, али судећи по гледаоцима, „Хамлет“, „Макбет“, „Отело“, као и „Ромео и Јулија“, су најупадљивије трагедије које сам написао. Међу комедијама, славне су „Сан летње ноћи“, „Како вам драго“, и „Веселе жене надзорске“. Такође, једне од првих радова које сам написао, „Хенри Пети“ и „Ричард Трећи“, су историјске драме које су оставиле касније значајне утиске на публику. Издвојио сам неколико комада које сам приметио да су се допадале гледаоцима, али сваки рад који сам написао има циљ да остави посебну поуку.

Софиа: Многи су очарани вашим идејама и задивљени дубином коју користите при креирању сваког лика. Одакле сте покупили инспирацију за толико сложене ликове?

Вилијам Шекспир: Инспирацију сам проналазио свуда, у историји, у делима римских и грчких писаца, у животним искуствима, и посматрању људских емоција. Начин на који се човек понаша је безграничан извор идеја. Трагедије су показатељ човекове рањивости, док су комедије симбол људске племенитости и духовитости. Верујте ми, многе ликове које сам креирао су инспирисани људима које сам срео, а и упознао, али сам био обазрив и давао универзалне особине које су виђене у сваком времену.

Софиа: Да ли сматрате да су Вам лични живот и свакодневна искуства утицала на Ваша дела?

Вилијам Шекспир: Како да не. Сматрам да сваки писац у својим делима оставља отисак свог погледа на свет. Иако нисам увек писао директно о својим емоцијама и животним искуствима, моје дилеме и страсти се одражавају у свим ликовима које сам креирао. Однос који сам имао са родитељима и супругом Еном Хатавеј, као и дуги низ година које сам проводио од своје куће, су утицали на многа моја дела која причају о љубав и опраштању.

Софиа: Постављају се разне теорије и данас о вашем идентитету. Да ли бисте могли да ми кажете Ваше мишљење о томе?

Вилијам Шекспир: Та питања добијам свакодневно! Да ли је могуће да у 21. веку се и даље измишљају теорије? Потпуно ми је јасно да је многим необично што постоје године где нема никаквих података о мојој активности, али могу Вас једно уверити – ја сам писац свих својих радова. Схватам да је веома захтевно поверовати да је човек способан да креира велики број дела, али то је баш био одраз мог рада. Начин на који сам писао, језик који сам користио, поуке које сам ширио, то су све симболи мог интелекта.

Софиа: Сада када знате да су ваша дела преживела векове и оставила огроман утицај на светску књижевност, како се осећате?

Вилијам Шекспир: Морам да Вам признам, док сам писао своје драмске комаде, нисам могао ни да поверујем да ће постати толико запамћена и читана. Велико ми је задовољство што су моја дела донела инспирацију будућим писцима, глумцима и редитељима широм планете. Надам се да су од ликова које сам створио настали универзални одрази човекове природе, и да је језик који сам користио оплеменио друге језике. Надам се да се моји драмски комади изводе у многих позориштима и да остављају сваком гледаоцу печат на срцу.

Софиа: Рећи ћу Вам да...

Вилијам Шекспир: Не, немојте да ми кажете! Не желим да знам више од овога што сте ми рекли. Довољно ми је да живим са чињеницом да сам постао велика фаца.

Софиа: Нисам ни хтела да Вам откријем све, али верујте ми, не бисте се разочарали. Да завршимо. Као последње питање, да ли бисте хтели нешто да кажете, или поручите људима који читају ваша дела?

Време је кренуло да ми истиче. Почело је све да се врти око мене. Схватила сам да је крај. Кроз маглу сам чула Шекспиров глас који је изговорио: Читав свет је позорница, на којој свако игра своју улогу.

Његов лик је нестао и поново сам се нашла у позоришту гледајући Харија Потера.

Библиографија:

1. 24sedam, R. (2021, June 29). *Dan kada je gorelo Šekspirovo pozorište: Kobna scena u popularnoj predstavi*. 24sedam. <https://24sedam.rs/kultura/24-sata-kulture/35313/dan-kada-je-gorelo-sekspirovo-pozoriste-kobna-scena-u-popularnoj-predstavi/vest>
2. B. (n.d.). "Svako igra svoju ulogu": *Ako niste posetili Šekspirov teatar niste posetili ni London*. B92.net. https://www.b92.net/o/putovanja/moj_put?nav_id=1630787
3. Georgievski, J. (2021, April 23). *Velika Britanija i književnost: Vilijem Šekspir, „čarobnjak u razumevanju ljudske duše” i pet vekova kasnije*. BBC News Na Srpskom. <https://www.bbc.com/serbian/lat/svet-56835332.amp>
4. Servis, J. (2021, October 7). *Šekspirov Teatar Gloub (The Globe Theatre)*. Javni Servis. <https://javniservis.net/sekcije/zabava-i-turizam/sekspirov-teatar-gloub-the-globe-theatre/>

Софиа Трифуновић 16

ВИЛИЈАМ ШЕКСПИР: ЖИВОТ ПУН МИСТЕРИЈА

Вилијам Шекспир је био енглески драматичар и песник а остао је запамћен као највећи. Рођен је 1564. године у градићу по имену Страдфорд на Ејвону, а његова дела иако написана пре скоро пола миленијума чине један значајан део светске књижевности. Његове трагедије, комедије и сонети, о којима се зна много, су оставили невероватан печат на литератури, док његов живот остаје обавијен мистеријом. О Шекспировом животу зна се веома мало, док је остатак пун теорија и претпоставки, тај недостатак информација о тако великој личности не престаје да интригира људе широм света.

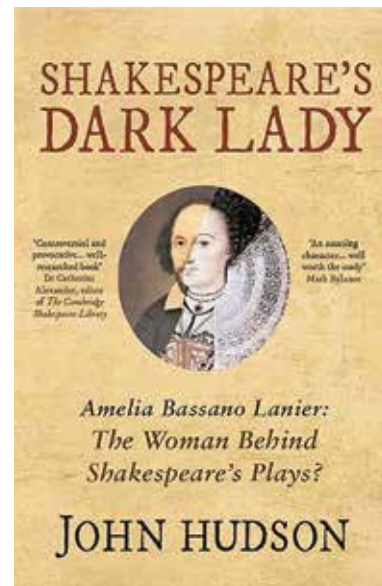
ПИСАЦ БЕЗ ОБРАЗОВАЊА ?

Не постоји пуно информација о Шекспировом детињству а и многе информације које имамо изазивају сумњу. Многе занима, да ли је Шекспир, који је рођен у породици трговца, имао довољно образовања да напише своја комплексна дела. Не постоје писани докази да је похађао универзитет као ни докази о његовом претходном школовању, мђутим се верује да је похађао школу у Страдфорду. Зато се поставља питање како је неко са тако оскудним образовањем, ако је уопште постојало, био способан да напише дела тог нивоа и такве тежине.

ДА ЛИ ЈЕ ЗАИСТА ОН ПИСАО ?

Веома позната теорија о Шекспиру је она која доводи у питање његов ауторски интегритет, ова теорија се појавила тек у 19. веку. Познати песници и интелектуалци, тврдили су да Шекспир није био способан да напише своја дела јер није имао адекватно образовања а ни искуства за тако нешто. Најпознатији кандидати за "правог" аутора били су Фресис Беџон, Едвард де Вер, и Кристофер Марлов, чак постоји и теорија да је аутор била краљица Елизабета I. Према овој теорији, Шекспир је био маска али можда и псеудоним за образованијег аутора који је желео да његов идентитет остане тајна. Иако многи тврде да је ово само прича без чврстих доказа, чињеница је да не постоји никаквих списа или личних докумената који би Шекспира повезали са његовим

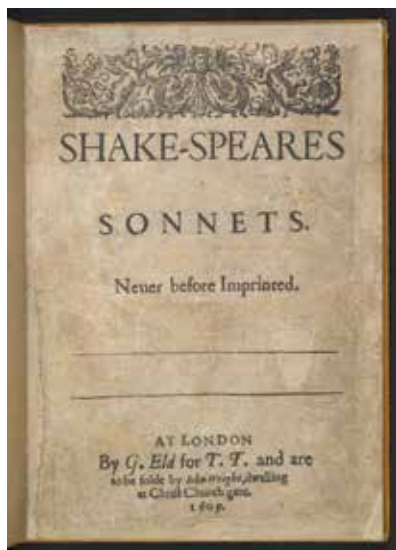
радовима у периоду када су настали. То свакако остаје једна од највећих мистерија у историји књижевности. Питање ауторског интегритета, иако често оспоравано, и даље остаје популарно.

ЗАГОНЕТНИ ЉУБАВНИ ЖИВОТ

Чак ни Шекспиров љубавни живот нас не оставља равнодушним. У 18. години, оженио се Аном Хатавеј, са којом је имао троје деце. Међутим, његов брак је био далеко од савршеног, иако се зна да је био посвећен породици постоји много прича о његовом љубавном животу. Једна од таквих теорија односи се на „господју Дарк Ладу“, о којој је Шекспир писао у својим најлепшим сонетима. Многи његови сонети посвећени су овој мистериозној жени, за коју се претпоставља да је

била једна од његових љубавница. Иако је идентитет ове жене и даље непознат, истраживачи и књижевни теоретичари годинама покушавају да докуче да ли је Шекспир заиста био заљубљен у ову жену и да ли је она заправо постојала или је она само била симбол у његовим песмама.

СОНЕТИ ПОСВЕЋЕНИ МУШКАРЦУ, ИСТИНА ИЛИ ТЕОРИЈА ?

Приче да су неки љубавни сонети Вилијама Шекспира посвећени мушкарцима је привукла велику пажњу. Према речима професорке са Универзитета у Џорџтауну, Лени Орлин, Шекспир је сонете писао и за мушкарце и за жене.

„Шекспиров велики таленат се између осталог огледао и у томе што је умео својом маштом да оживи различите ликове, што је радио у својим сонетима“, објашњава Лени

Орлин, професорка са Универзитета у Џорџтауну, која додаје да сонети нису љубавна писма која је неко пронашао на тавану, већ песме које је он објављивао. Никад није утврђено да је Шекспир идеје за своје песме налазио у личном животу те се не може доказати да је заправо био хомосексуалац.

„Шекспир је волео понекад да упућује песме младим мушкарцима, а некада младим женама. Но, иако је тешко установити ко су ти људи којима се Шекспир обраћао, не мора да значи да су они заиста постојали“, рекла је Лени Орлин.

ШЕКСПИР ЈЕ МРЗЕО СВОЈУ ЖЕНУ?

Веровање да је Шекспир мрзео своју жену је тек настало у 19. веку, кад је на његовом тестаменту у којем је Ана поменута једанпут и то на наводно погрдан начин. Наиме, Шекспир је својој супрузи тестаментом оставио

„сецонд бест бед“, што може да указује на превару и нескладан брак, али се може протумачити као знак мржње. Међутим противници ове теорије, као што је професорка Орлин, кажу да је овај израз био уобичајен у том периоду у писању тестамена, такође кажу да је Ана по закону имала право на трећину његовог поседа, који је и добила након његове смрти и да је Шекспир знао да ће она бити добро збринута.

ТАЈНЕ ШЕКСПИРОВОГ ПОВЛАЧЕЊА

Након што је Шекспир стекао славу у Лондону као драмски писац, одлучио је да се повуче из јавног живота. Вратио се у место где је одрастао, Страдфорд на Ејвону, где је живео до своје смрти 1616. године. Постоје многе теорије о томе зашто је напустио Лондон. Неки сматрају да је био под стресом због политичких и друштвених несугласица, док други тврде да је отишао због личних разлога или несугласица са власницима позоришта. Оно што оставља траг у његовом повратку у Страдфорд је чињеница да се ни тада није повукао у потпуности. Иако се повукао из позоришта, Шекспир је наставио да пише и управља имањем у Страдфорду. Његова опорука, која је оставила значајну суму новца, укључујући и једну необичну тачку у којој је оставио своју „другу најбољу постељу“ Ану Хатавеј, поставила је темеље за многе спекулације и покушаје да се дешифрује његова стварна веза са супругом. Вилијам Шекспир је умро 23. априла 1616. године, а његов гроб у

Стратфорд на Ејвону постао је једно од најпосећенијих места из света књижевности. На његовом епитафу стоји стих који је постао симбол његове непобитне и вечне вредности: “Благословен је ко овде лежи.” Шекспирова дела оставила су неизбрисив траг на позориште, а његов допринос развоју драме и поезије и даље инспирише уметнике широм света. Занимљиво је да се дан његове смрти као и дан смрти аутора познатог дела “Дон Кихот”, Мигела де Сервантеса, 23. април, слави као Светски дан књиге, у част њиховог наслеђа.

Аутор: Моника Васић, 1а

уторак, 18.
фебруар
2025.

Ренесансни гласник

Од Стратфордске улице до лондонске
сцене

Нађа Шејић 16

Иза седам гора и седам мора негде у Енглеској...

Давне 1564. године, на Светски дан књиге (23. април), на Ејвону у Стратфорду рођен је свима познати песник и драмски писац. Поред седморо браће и сестара, своје место у овој, у почетку имућној породици пронашао је и он. Иако се породица касније суочила са финансијским потешкоћама, стекао је богатство и угледа током свог живота, као и културолошку вредност захваљујући свом стваралаштву. Од оца Џона могао је доста научити услед његовог познања више сфера, почевши од трговине па све до политике. Мери Арден, његова мајка, ипак је била стуб породице наследивши велико имање од свог оца што је значајно породици уливало наду док су пролазили кроз тежак период. Ипак, колико год тежак период може одузети осмех са лица или материјално богатство, знање никада неће. Знање, једном када се стече заувек остаје ту, зато је овај песник и драмски писац похађао Краљевску граматичку школу у Стратфорду, где је имао прилику да стече знање граматике, латинског језика, античке књижевности и реторике. Не постоје докази о његовом похађању универзитета за разлику од осталих савременика као што су Бен Џонсон или Кристофер Марло. Данас нам је познато да је он одрастао у руралном и трговачком окружењу што се и остварило на његов каснији рад, укључујући теме и ликове његових дела, вечности коју је несвесно исписивао на листу папира, један једини, Вилијам Шекспир.

Рођна кућа Вилијама Шекспира, Стратфери, Енглеска
<https://www.shakespeare.org.uk/visit/shakespeare-birthplace/>

Када глумац скине своју маску

Сигурна сам да је неким Шекспир познат као творца чувених драма и савета, док је другима познат као само још један човек са чијим делом су се помучили у школи, а коме је познат као заљубљен? Вероватно никоме тако није био познат све до 1998. године када је снимљен истинити филм. Ту су први пут откривена права осећања једног песника, драматурга и глумца која су се крила иза маски ликова дуго, дуго времена.

1582. године Вилијам Шекспир своју љубав са женом свог живота, Ен Хатавеј овековечева браком. Убрзо након венчања, добијају троје деце: Сузану Шекспир и близанце Хамнета и Џудит Шекспир. Због грађења каријере, Шекспир напушта Стратфорд и сели се у Лондон, остављајући своју жену и децу у Стратфорду. Иако је већину времена био одвојен од своје породице због стваралаштва и улога на лондонским сценама, ипак, једна улога му је била најважнија, улога оца. Са ћеркама Сузаном и Џудит говори се да је имао добар однос, док је прерана смрт сина, Хамнета на њега оставила јак утисак, што се може видети кроз елегичне елементе неких од његових најпознатијих дела, као што су „Хамлет“, „Краљ Лир“, „Магбет“ и „Отело“. Иако је давне 1596. године његов син преминуо, захваљујући Шекспиру, кроз његова дела живи и данас. После тако трагичног догађаја, Шекспир одлучује да више уложи у поседе у Стратфорду, постепено се удаљава од позорнице сцене... оваквим чином можемо предпоставити Шекспирову жељу да обезбеди светлу будућност својој породици.

Перо које се уписало у вечност

Како су године пролазиле, Шекспирова жеља за каријером у позоришту је расла, као и потреба за издржавањем многочлане породице што је довело до једног од кључних догађаја у Шекспировом животу, селидба у Лондон. Лондон као престоница Енглеске пружао је разноврсне могућности почевши од најбоље могућности за успех у позоришту (чији покровитељ је била краљица Елизабета I) све до контаката са племством и финансијске стабилности. Полако улазимо у период његове селидбе између 1585. и 1592. године, који је такође познатији као период „изгубљених година“ због недостатка личних списа и службених записа из тог периода.

Лорд Шекспирово дружина

<https://richnovotney.com/tag/lord-chamberlains-men/>

У ранијем периоду Шекспирових стварања, публика је највише имала прилику да се упозна са његовим историјским драмама (као што су: „Хенри VI“ и „Ричард III“), трагедијама (попут „Тит Андроник“, његове прве трагедије инспирисане римским драмама) и комедијама („Два племића из Вероне“, „Комедија забута“ и „Укроћена горопад“). Дrame Вилијама Шекспира сврставају се у три главне категорије: трагедије (где се главни јунак често суочава са трагичном судбином, обично водећи до смрти, док је фокус на излази, амбицији, освети...), комедије (испуњене духовитости и игри речи, често водећи ка срећном исходу) и историјске драме (базиране на правним историјским догађајима и личностима), а потом је додата и четврта категорија под називом романсе (позне драме, пратећи елементе фантастике, опроштаја и магије).

Глоб театар - <https://javniervis.net/sekcije/zabava-i-turizam/sekspirov-teatar-glob-the-globe-theatre/>

Иако је Шекспир познат по својим драмама, спектар његовог стваралаштва био је шири. 1609. године објавио је чак 154 сонета, који су данас цењени као једни од најзначајнијих доприноса енглеској поезији. Испуњени су мотивима љубави, времена, смрти, лепоте, док је онај који се највише истакао међу осталих 153. Сонет 18 („Да ли да те упоредим са летљивим даном?“). Ово није крај разноликости Шекспирових стварања, поред сонета писао је и неколико дугачких наративних поема, попут „Венера и Адонис“ и „Силовање Лукреције“, које су посебну пажњу привлачиле племству. Овакве, поред свих ових дела, током његовог живота највише су се истицале драме као што су: „Ричард III“, „Ромео и Јулија“, „Хамлет“, али и комедије „Много буке ни око чега“ и „Веселе жене виндзорске“ (по легенди написане на захтев краљице Елизабете I). Израдања Глоб театра, 1599. године доводи до успона у Шекспировој каријери, наиме, театар је основан од стране глумачке трупе „Lord Chamberlain's Men“ чији је сувласник био баш он. Израдања му је омогућила већи уметнички и финансијски успех, јер су његове драме могле бити играње пред великом публиком (око 3000 гледалаца).

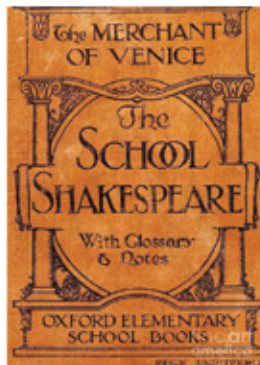
„Да ли да те упоредим са...?“

Због свог језика и стила који је применавао, универзалних тема, емоционалне дубине ликова, разноврсности жанрова, позоришне иновације и још много тога, сигурна сам да Шекспира не можемо упоредити ни са једним другим писцем тих времена. Широм света пењем је као највећи у историји због трага који је оставио за собом. Кроз своја дела успео је да истражи дубину људске природе, као и да обогати енглески језик мноштвом речи и израза које су и данас у употреби. Још увек је најизвођенији аутор чије су драме преведене на стотине језика како би се различитим културама приближио заједнички мотив, његова дела, поред тога што се изводе широм света, адаптирају се у филмове, серије и књиге. Ово су само докази величине једног писца не само свог времена, већ највећег писца свих времена. Вилијам Шекспир је на енглески језик оставио свој, неизбрисиви утицај тиме што је увео преко 1700 нових речи, тиме што је популаризовао изразе и фразе, увео њих у граматичких иновација, игром речи и метафора, флексибилности реченичних структура... Унапредно је енглески језик у сваком смислу и прикључио му лакши и модернији приступ.

Шекспирова вечна загонетка

Критикујући и обликујући културу и политику елизабетанског и јакобинског доба, Шекспирове драме одржавале су страхове, амбиције и вредности времена у којем су настале. Шекспирове историјске драме, као што су „Ричард III“ и „Хенри V“ биле су у складу са веровањем у божанско право краљева (подржавале су национализам и представљале су владаре као фигуре божанске правде). Елизабетанска Енглеска била је испуњена строгим хијерархијом, али и великом жељом за променама у друштву што се и јасно осликало на неке од Шекспирових комедија у којима су приказане класне разлике, родне улоге и питање моћи, често их исмевајући (комедије као што су „Како вам драго“ и „Сан летње ноћи“). Доласком краља шкотског порекла на власт, краља Џејмса I, Шекспир у својим драмама уводи још више политичког значења кроз драму „Макбет“ која је написана у част новом краљу, а одражавала је страхове од завере и издаје, поготово након неуспеха Барутне завере 1605. године. Шекспирове драме дискутовале су односе између власти и народа, што их не чини само уметношћу, већ и огледалом друштва.

Иако су Шекспирове драме биле популарни извор забаве, са којима се свако могао поистоветити (од обичних грађана до племетства), нису биле сматране „високом уметношћу“. После његове смрти, током Пуританске ере (1642-1660) Шекспирова популарност знатно је опала, међутим, већ у 18. и 19. веку поново је признат као највећи енглески писац, ово признање је ту и дан данас. Његове драме изводе се широм света, адаптирају се у филмове, серије и књиге, поред тога, његова дела анализирају се у школама, али и на универзитетима.

<https://pixels.com/featured/shakespeare-book-cover-photo-sara-adams.html>

Теорије завере...

Ко би рекао да је могуће да се доводе у питање о ауторству Шекспирових дела, вероватно нико до једног тренутка када је дебата започела... Сумња се да су Френсис Бекон (философ и писац), Едвард де Вер-граф од Оксфорда (аристократа) или Кристофер Марлоу (драматург) заслужни за ауторство неких од дела која се приписују Шекспиру. Упркос томе, већина научника ипак сматра да је Шекспир заиста аутор својих дела, због историјских докумената, укључујући правне записе и сведочанства савременика, па се дела зато ипак приписују Вилијаму Шекспиру због недовољних доказа алтернативних теорија. Поред ове дебате, доста се дискутовало и о Шекспировим такозваним „изгубљеним годинама“, о периоду између 1585-1592. године који није добро документован. Неки мисле да је у том периоду путовао по Европи, други да радио као учитељ, трећи да је био војник или морнар, четврти да је радио у позоришту или да је бежао од закона, али опет ни једна теорија није доказана. Нажалост, ограничена документација о његовом животу резултирала је Шекспирова друштвена позиција (није био племић, већ драматург и глумац), позоришни живот и губитак докумената, услед великог пожара у Лондону 1666. године када су потенцијалне архиве могле бити уништене. 23. априла 1616. године, иако је тачан узрок непознат, Вилијам Шекспир умире. Његов гроб налази се у његовом родном месту, у Стратфорду на Ејвону, у цркви Светог Тројства. Епитаф на његовом гробу проклиње онога ко помери његове кости, а благослови онога који поштеди те камене. Епитаф на Шекспировом гробу носи симболичко и религијско значење, пратећи идеју о вечном миру.

НОВИНСКИ ЧЛАНАК О ШЕКСПИРУ

ЗАБЛУДЕ О ШЕКСПИРУ: ДА ЛИ ЈЕ ОН ЗАПРАВО ПИСАО СВОЈА ДЕЛА?

Теорије завере о Шекспиру и оригиналности његових дела

Истражује: Уна Џавић, 16

- Шекспир је био енглески песник, драматург и глумац 16. века. Многи би га назвали најбољим песником и драматургом свих времена, а његове песме и представе ће заувек остати упамћене. Нека од његових најпознатијих дела укључују „Хамлет“, „Ромеа и Јулију“, „Много вике ни око чега“ и још много њих. Док су песници тог времена писали о филозофији, апстрактним идејама и историјским темама, Шекспир се посветио томе да пише о људским осећањима, искуствима и конфликтима, што га је издвојило од других песника и писаца тог времена. Његова дела су остала безвременска јер је писао представе о реалним животним ситуацијама с којим је публика могла да се поистовети. Иако је био један од најбољих песника и драматурга свих времена, већина његовог живота је остала мистерија. Тада су историчари кренули да смишљају разне теорије завере, а једна од њих је **да ли је он стварно писао своја дела?**

- Зашто људи сумњају у ауторство Шекспира? Постоји више разлога из којих људи мисле да Шекспир заправо није писао дела која је објављивао. Први и основни разлог је то што не постоји никакав доказ да је Шекспир похађао неку вишу школу или универзитет. Пошто не постоје никакви документи који доказују његово даље школовање, људи мисле да Шекспир сам није могао да стекне знање потребно за писање, поготово јер је писао о темама као што су медицина, политика итд. Он је такође одрастао у скромним условима, и не постоје никакви докази да је Шекспир путовао ван Енглеске, иако његова дела садрже описе разних земаља као што су Италија, Француска и Данска. Због тога су се многи запитали како је он, који никада није путовао ван Енглеске, могао тако детаљно опише изглед и културу тих земаља? Још један разлог за сумњу у вези Шекспировог ауторства је што је приликом писања користио разне изразе који се користе у праву које није могао да зна с обзиром да није завршио никакву вишу школу или универзитет. Такве изразе је могао да разуме и напише образован човек, па су настале тврдње да су његова дела писали племићи, писци, или филозофи који можда нису хтели да се њихово име појављује у јавности или да имају везе са позориштем.

- Ко су могући аутори Шекспирових дела?

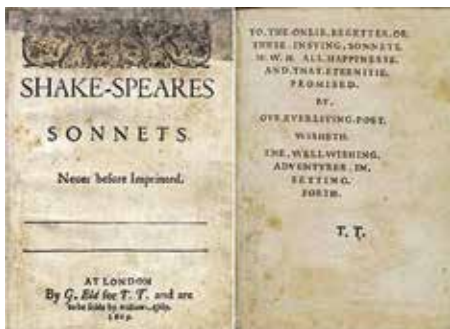
Francis Bacon (енглески филозоф, есејиста и државник) је човек за ког се највише сумња да је писао

Шекспирова дела. Он је значајно допринео развоју науке и логичког размишљања у Енглеској. Он је такође осмислио теорију која каже да: „научно сазнање мора доћи из пажљивог посматрања природе филтрираног кроз индуктивно расуђивање“ (Francis Bacon / Philosophy, Contributions, and Legacy – Study.com). Људи који су упознати са његовим ликом и делом тврде да његов стил писања јако личи на Шекспиров. Али зашто би Франсис допустио Шекспиру да његова дела представља као своја? Главни аргумент за ову теорију је да Франсис није хтео да има јавну везу са позориштем јер му његова професија то не дозвољава. С обзиром да је био државник, учешће у писању представа бу се сматрало неприкладно за некога на његовом положају.

Christopher Marlowe био је један од најпознатијих драмских писаца у Енглеској у време када се Шекспир тек појавио. Наводно, његов живот се трагично завршио у његовој 29. години када је убијен у кафани због свађе око новца. Међутим, према неким истраживањима, Марлоу је исценирао своју смрт да не би био прогнан из свог града због оптужби за криминална дела. Тврде да је након тога Марлоу наставио да пише али под Шекспировим именом. Људи који су упознати са Марлоуом тврде да постоје сличности између његових и Шекспирових ранијих дела, и да се Шекспир тек прославио након Малроуове смрти.

Edward de vere grof od Oxforda је био је племић, аристократа али и песник који је много времена провео на двору краљице Елизабете I. Његово широко образовање, племићко порекло и искуство на енглеском двору, довело је до сумње да је он писао за Шекспира, па чак и „Оксфордјанске теорије“ верују да он стоји иза Шекспирових дела. Током свог живота, Едвард је често путовао у државе које се спомињу у Шекспировим делима, а и његов стил писања је подсећао на Шекспиров, по мишљењу неких истраживача. За њега се такође сматра да није хтео да пише у своје име јер је било непримерено да племић пише драме. Потрага за доказима ових теорија траје већ 400 година, ипак историчари признају Вилијама Шекспира као

правог аутора својих дела. Без обзира на то ко је писао Шекспирова дела, њихова вредност и утицај остају исти, и даље су познати широм света.

- Зашто Шекспир ипак јесте аутор?

Иако постоје многе теорије које преиспитују ауторство Шекспирових дела, историчари и књижевници свеједно наводе Шекспира као аутора његових дела. Чињеница је да постоје документи да је Шекспир приликом писања представа сарађивао са другим писцима као на пример са Џон Флечером, који је написао многе драме попут „Два племића из Вероне“ и „Хенри VIII“. Шекспир је највише сарађивао са њим, што је било уобичајено за писце у Елизабетанском периоду. Шекспир је био активан на позоришној сцени, и писао је и глумио заједно са другим људима који се такође баве тим послом и због тога се туђи стил писања види у његовим делима. Шекспир је такође сарађивао са Малроуом, једним од највећих енглеских драмских писаца. Историчари и књижевници су приметили сличности између дела ова два аутора па је настала теорија да је заправо Малроу писао Шекспирова дела, али они су заправо заједно радили на представама па има смисла да постоје сличности.

- Постоје разне теорије завере везане за Шекспира, ауторство његових дела и тајном аутору који се крије иза њих. Потрага за доказима траје више од 400 година, али истраживачи не успевају да пронађу довољно детаља о Шекспировом животу да би открили истину која се крије иза ове велике мистерије. Можда се прави аутор Шекспирових сонета и драма не зна, али њихова ванвременска вредност се и даље цени. Због недовољно доказа и детаља, Шекспир остаје званични аутор ненадмашене уметности и утицаја на светску књижевност. Његово име остаје познато у позоришним круговима и оставља неизбрисив траг у књижевној уметности.

Ресурси:

- <https://www.britannica.com/biography/William-Shakespeare>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Shakespeare_authorship_question
- <https://www.theguardian.com/culture/2010/mar/14/who-wrote-shakespeare-james-shapiro>
- <https://study.com/academy/lesson/francis-bacon-history-ideas-and-legacy.html>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Marlovian_theory_of_Shakespeare_authorship
- <https://nosweatshakespeare.com/blog/was-edward-de-vere-shakespeare/>

БАЈКЕ

Када у литератури говоримо о теми одрастања, незаобилазно је да се увек подсетимо једног од најстаријих жанрова књижевности – а то је бајка. Често проткане основним мотивом, а то је борба (како против антагонисте, или вишње силе, или неке животне препреке), као симбол промене и сазревања, бајке представљају пут јунака ка личном развоју. Оне нису само забавне приче, већ носе дубоку симболику и поруке. С тим у вези, у претходном столећу руски теоретичар књижевности и фолклориста Владимир Пропп посебно се бавио тзв. „морфологијом бајке“, истражујући да је то прича сложене структуре, исписана дубоким порукама. Пропп је закључио да све бајке имају заједничку унутрашњу грађу, састављену од одређених „функција“, тј. радњи које се понављају у истом редоследу (идентификовао је 31 такву функцију). Исто тако, Пропп је показао да бајке немају дубоку психолошку карактеризацију ликова, већ су они дефинисани својим улогама: јунак, зликовац, дародавац, помагач, лажни јунак итд. Функције се могу прескакати, али редослед којим се јављају остаје исти. Према Проппу, бајке имају корене у обредима иницијације – ритуалима којима су млади улазили у свет одраслих. Зато се у бајкама често јављају мотиви одласка, опасности, борбе и награде. Задатак наших ученика било је да по узору на народну бајку покушају да осмисле своју оригиналну бајку која ће наликовати традиционалним наративима. Задате су биле следеће кључне речи: забрана

и кршење забране, протагониста и антагониста, помагач и магично средство, фантастично биће, временска и просторна локализација, борба (мегдан), победа протагонисте, кажњавање противника, циљ протагонисте.

Ученици су у овом пројекту били инспирисани различитим народним традицијама и митологијама, те није ни чудо што се у овим причама јављају разноврсни мотиви, али и имена и локалитети.

Надам се да ћете уживати у креативним причама наших ученика.

Стефан Тодоровић,
Наставник српског језика и књижевности

„НЕБЕСКА КРУНА“

У далеком краљевству, међу стрмин планинама постојала је небеска круна, која даје неограничену моћ и мудрост. Круну је смео носити само прави владар, а онај који је стави пре њега, биће проклет. Сваки младић имао је огромну жељу да на својој глави носи управо ову круну, али се нико од њих није усудио да је украде. Принц Леиф, син краља Аларика, нестрпљив и похлепан, жели моћ одмах, док је његов старији брат Ронан, стрпљив и правичан, наследник престола. Леиф, тако нестрпљив и млад, покушаће на све начине да стигне до круне пре Ронана, али је брат неће пустити тек тако.

Леиф одлази код вештице Моране, моли и тражи од ње напитак којим би успавао свог брата Ронана. Ноћу, Леиф се ушуња у краљевску одају, подметне брату напиток и ставља круну на главу. Истог момента, собу преплављује ледени ветар. Пламенови свећа трепере, а сенке на зидовима почињу да се померају као да су живе. Леиф почиње да осећа тежину у грудима, али не само физичку, већ и ону невидљиву, која је га сабија. Одједном, кроз главу му пролећу гласови. Хиљаде њих, неки шапућу, неки вичу, а неки певају мрачне песме давно забољављених владара. Иако је одувек желео моћ, сада, када је напokon добио оно што је желео, осећа као да губи себе. У

Егор Сиделников Ила

том тренутку, врата се нагло отварају. Ронан стоји на прагу, поглед му је оштар, али у очима му се види забринутост. „Скини круну, Леифе. Још увек није касно!“ Леиф се само насмеши и одговори: „Касно је, брате. Моћ ме је већ ухватила!“ Ронан схвата да нема времена за преговоре. Ако га сада не заустави, Леиф ће постати нешто много страшније од краља.

Док Леиф покушава да скине круну, она се не да лако. Уместо да попусти, њена моћ се појачава, тамне сенке излазе из ње и обавијају му тело. Леиф вришти, али не од болова. Покушава да се избави из својих лоших поступака, али круна се не предаје тако лако. Више није сигуран где се завршава он, а где почињу духови прошлих владара. Ронан гледа како братово тело подрхтава, како се његове руке стежу у псенице, како му очи постају тамне као ноћ. „Леифе, избори се!“, виче, али сада није сигуран да ли га брат чује. У једном тренутку, Леиф престаје да се опире. Његове усне се развлаче у хладан осмех. „Брате..“, проговара, али то више није његов мио глас, већ дубок, храпав, препун злокобне моћи. То је тренутак када Ронана схвата истину: ако нешто не учини одмах, изгубиће брата заувек.

Ронан скаче ка њему, покушавајући да му стргне круну, али Леиф подиже руке и невидљива сила да одбацује назад. Ронан се подиже са тла о хвата мач, али оно није обична борба. Не може победити Леифа силом, већ мора пронаћи начин да га врати себи. Тада се сети речи свог оца Аларика: „Круна не бира наследника

само по снази, већ и по срцу!“ Ако жели да га спасе, мора да га подсети ко је он заправо. Ронан одлаже мач и прилази Леифу без оружја. „Сећаш ли се када смо као деца трчали кроз поље?“, упита тихо. „Сећаш ли се прича које нам је мајка причала пред спавање? Сећаш ли се, Леифе, ко си био пре него што си пожелео ову моћ?“. Леиф се на тренутак трзне. Очи му затрепере, као да се у њему води борба. Гласови у његовој глави вичу, неки ћуте.

Леиф врисну и зграби круну, покушавајући да је скрине. Она се опире и стеже се јаче око његове главе. Ронан му приђе и хвата га за руку. „Ниси сам, Леифе. Ја сам овде.“ Тамна светлост из круне се распршује, а Леиф коначно успева да је скине. Чим падне на под, круна пуца на два дела, ослобађајући језиве крике духова који су вековима боравили у њој. Леиф пада на колена, дрхтећи: „Шта сам учинио?“, прошапуће поражено. Ронан му пружа руку: „Вратио си се, брате!“ Споља први зраци сунца осветљају дворац. Круна је уништена, а са њом и сенка која је претила да ће их заувек раздвојити.

Таша Лукић, la

„ВУК И СВЕТЛУЦАВИ ЗЕЦ“

Једнога дана, у једној далекој шуми, живео је светлуцави зец по имену Бели. Бели није био обичан зец, његово крзно је светлuczало по месечини попут сребра. Његова

Yeva Ghazaryan la

доброта и позитиван дух га је издвајало од свих осталих зечева у тој шуми. У истој далекој шуми је живела мудра сова Луна. Она је била задужена да надгледа целу шуму и пази на остале животиње. Једне вечери, док су сакупљали лешнике, сова је рекла Белом: „Запамти, Бели, никада не смеш више отићи до заборављеног потока на крају шуме. Тамо сада живи црни вук, који зло створење које се храни душама оних који сјаје. А ти си му нарочито примамљив“, рече Луна.

Од тог тренутка Белог су кренуле да занимају неке ствари. Зашто је вуку баш он примамљив? Како он изгледа? Зашто чини лоше другима? Ипак, Бели је обећао Луни да никада неће крочити близу заборављеног потока. Данима је размишљао о

причи коју је чуо о потоку. Али дани су пролазили, и дошао је и тај пун месец. Те ноћи, Бели је чуо плач који је долазио из далека. Забринуо се и запутио тамо куда га је глас одвео. Само што Бели није знао да се заправо упутио ка заборављеном потоку. Ипак је морао да спаси особу у невољи. Када је стигао до потока, видео је малу склупчану животињу како јеца. Пришао је ближе, а тада је схватио да је та животиња у ствари црни вук. Вук је тада скочио на њега! Бели се уплашио, али се сетио речи сове Луне: „Ако ти вук приђе, само га погледај право у очи и помисли на све оне које волиш“. Бели је исто то и урадио, погледао вука и помислио на сову, на све животиње у шуми и своју породицу. Вук се заледио, није знао шта му се дешава. Он тада креће да се тресе, црна сенка се одваја од његовог тела и зечева светлост је отопила вукову таму. Црни вук је након тога био проклет да лута међу сенкама, неспособан да приђе било чијем срцу. Његова моћ је нестала заједно с тамом коју је покушао да прошири. Бели се вратио у шуму као херој, причајући свима шта је успео да уради.

Сви су славили његову победу а Луна се највише радовала. Пришла му је и рекла: „Показао си да права снага не лежи у величини тела, већ у светлости душе.“

Уна Џавић, 16

Анђела Вучковић IV6

„ЧАРОБНО ДРВО“

На планини Заувари, далеко од грађана града Зрнова, налазило се посебно необично дрво. Гране су му биле златне, а лишће и цветови шарени и миришљави. Легенда каже онако који дотакне златну грану, мође пожелети једну жељу, само ако му срце нема зле намере. О дрвету су једино знали старији становници Зрнова, па се тајна преносила на њихове потомке. Вила Силвана је била чуварка дрвета; тајанствена, лепа, великог срца.

Једне тамне кишовите ноћи, Силвана је шетала по Зауварима као сваког дана, ништа јој није било необично док није угледала неко непознато лице у близини дрвета. Била је

збуњена и помало уплашена јер је увек знала сваког на планини. Имала је лош осећај за њега од почетка, али знала је да је њена одговорност била да га удаљи од дрвета. Киша је пљуштала, постојало је све тмурније, ветар је кренуо да дува јаче, па је вили на уво шапнуо човеково име и намеру. Вилиндар, човек пун мржње и беса, давно је пожелео неку жељу, али дрво није желело да му је оствари јер је био сувише себичан и ружан. Тада је његова мржња према дрвету почела да расте, са жељом да га уништи. Да би га зауставила, Силвана је морала да употреби своју магију како би направила непробојни вео магле око дрвета, знајући да ће само чиста срца моћи да пронађу пут кроз густу маглу. Вилиндар се пробијао кроз маглу, користећи све

моћи да је распрши. Упорност и снага су се исплатили и довели су га до чаробног дрвета. Када је угледао дрво, у очима му се видело усхићење, не слутећи да ће ту срећу уништити Силвана. Она му је препречила пут, тресући се од страха. „Стани, не смеш да повредиш дрво, превише си зао за то да га дотакнеш“, рече вила одлучно. „Склони ми се с пута, да те ја не бих склонио одавде!“, изговори је он љутито, вадећи други, оштар, уклети мач. Замахнуо је ка Силвани и рекао јој је да поздрави од овог малог веселог живота. Кроз плач, она изговори своју давно неискоришћену жељу. Вилиндар се стопи у прах са мачем и благи ветар га продува са собом, а Силвана оста сама не могавши да верује шта види својим очима, док се полако претварала у прекрасни цвет чаробног дрвета. Њена жеља ју је спасила од смрти. И није била било која жеља, већ она која је искрена и од срца – пожелела је да дрво преживи и жртвовала је себе ради тога.

Одједном, магла је нестала и сунце је засијало град Зрнов. Вест се брзо проширила и становници града су истрчали из домова. Дрво је опет засијало, а поред њега растао је његов изданак, цвет који су назвали Силвана. Од тога дана, ветрови су само ширили храбре приче о Силвани и њеном заштитничком поступку.

Емилија Симић, 1а

„ЗЛАТНА ШУМА“

У давна времена, када су виле шапутале ветровима, а змајеви још увек летели изнад планинских врхова, постојала је тајанствена Златна шума. Њено име долазило је од лишћа које је, обасјано сунцем, сијало попут злата. У срцу те шуме налазио се чаробни извор, из којег је текла вода способна да подари вечну мудрост и здравље ономе ко је попије. Међутим, тај извор је био под заштитом виле Василисе, моћног бића које је поставило строгу забрану: „Ко год узме воду из извора, биће проклет!“

У подножју златне шуме, у малом селу, живео је младић Вукан, сироче племенитог срца. Његова млађа сестра Дарија, коју су сви знали по њеном најлепшем осмеху, лежала је на постељи, бледа и немоћна. Ниједан травар у селу није могао да јој помогне. Стари мудрац из села рекао је Вукоти да једино вода из Златне шуме може да је излечи. Знајући за забрану, али са великом жељом да је спаси, Вукота је одлучио да се упуту у шуму и узме воду, без обзира на последице.

Док је корачао кроз густе, сеновите стазе Златне шуме, Вукота је наишао на вука. Његово крзно било је сребрнасто, а очи дубоке попут ноћног неба. Вук му се обратио људским гласом: „Знам зашто си овде, младићу, али знаш ли шта те чека? Пут до извора није једноставан. Тамо стражари змај Гвозден, чувар шуме, стар хиљаду година, а још нико

није успео да га надмудри и узме воду са чаробног извора.“ Видевши Вукоту одлучног да пође у жељи да помогне својој сестри, Вук је само климнуо главом и пружио му мач искован од звезданог гвожђа. „Овај мач може да пробије сваку магију, али само ако га користиш мудрошћу, а не само мишићима.“ Вукота се захвалио и наставио пут, све док није стигао до пећине у којој је спавао змај Гвозден.

Када се упутуио ка пећини, у којој се налазио извор, змај је отворио своје огромне жуте очи и рикнуо: „Ко се усуђује да приђе чаробном извору!“ „Овде сам да узмем воду за своју сестру!“, одговорио је Вукота храбро. Гвозден се подигао, раширио крила и полетео ка младићу. Борба је била силовита. Змај је бљувао ватру, а младић је користио мач који му је дао вук како би се одбранио. Змај је био моћан и користио је магију како би стварао илузије у којима се Вукота изгубио. Почео је да губи снагу. Међутим, сетио се речи вука и схватио да победа не долази из сирове снаге, већ из мудрости. Уместо да нападне, затворио је очи и ослушао. У једном тренутку, препознао је сенку змаја међу илузијама и замахнуо мачем. Мач је засијао, зауставио магију и ослободио шуму од Гвозденове моћи. Змај се срушио, тело му је било тешко и непомично, као да су све силе из њега нестале. Лежао је без даха, његов громогласни хук утишан, а магија која га је до сада покретала, нестала је, остављајући га пораженог.

Вукота је узео воду из извора и отрчао назад у село. Када је њоме напојио своју сестру, њени образи су постали ружичасти, а снага се вратила у њене руке. Видео јој се осмех. Здравље јој се брзо вратило, као да је магија воде отерала ову слабост. Снажно сусе загрлили и убрзо је цео нардо сазнао за дивне вести. Сви су славили Вукотину храброст и мудрост. Вила Василиса се појавила пред њим и рекла му: „Прекршио си моју забрану! Али си показао храброст и разборитост. Змај није убијен, већ ослобођен магије. Због тога, уместо казне, дајем ти благослов. Од данас ће твоје име живети заувек.“

Гвозден је, ослобођен клетве, постао чувар шуме, али сада као њен заштитник, а не страшни господар. Вукота је оставо упамћен као јунак, а Златна шума је заувек остала место где мудрост и храброст награђени, а сила никад није била изнад правде.

София Трифуновић, 16

Маша Алевиновић IV 6

МОЋ ТИШИНЕ

Кјара је била једна од оних девојака које сви знају, иако је никад нису упознали. Живела је на врху града, у великој, белој кући са стакленим прозорима и погледом на главну улицу. Увек је носила светле боје, имала косу која се пресијавала на сунцу и говорила је тихо, као да сваку реч прво проба у глави па је онда пусти да изађе. Сви су је волели и очекивали од ње да буде савршена.

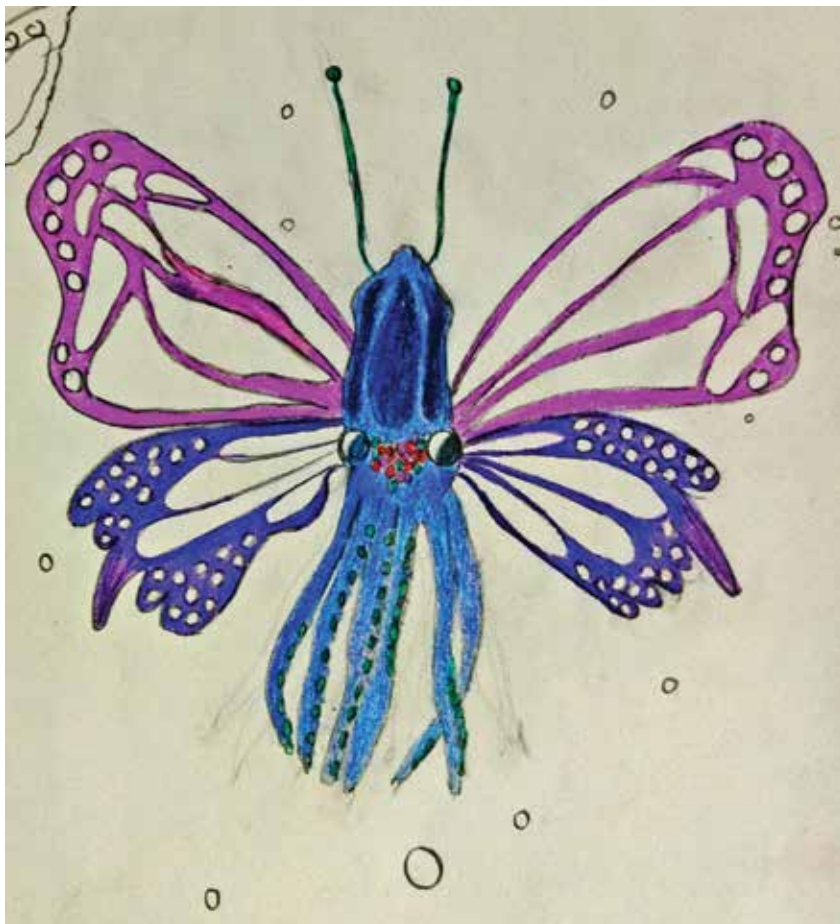
Од Ное нико није нигде имао очекивања. Имао је поцепане патике и увек је миришао на боју у спреју. Био је замишљен тип дечака који на часу црта по свескама уместо да слуша. Није био популаран, већ миран о повучен.

Упознали су се у градској библиотеци. Она је тражила књиге, а он је седео и сатима цртао. Његов цртеж је пао, а она га је подигла и задржала поглед мало дуже. Тако је почело. Нису се виђали по кафићима. Њихова меса су била напуштена игралишта, стари мост код реке, кроз зграде, где су гледали звезде. Причали су искрено о стварима које не причају никоме. Кјарине родитеље није било брига што Ноа воли да црта. Водели су само дечка из „лошег краја“. Забрањили су јој да га виђа. Одузели јој телефон, слали викендом код тетке, или психологу. Кад су видели да и даље не одустаје, послали су је заувек. Отишла је без поруке, поздрава. Ноа је остао. Сваког дана је долазио на мост. Годину дана касније, вратила

се. Имала је другачији поглед који више није сијао, био је тих. Прво што је урадила је био одлазак на мост. Тамо, кредом на зиду, још је стајала његова порука. Није га затекла. Али, остала је да седи гледајући у звезде. Људи су пролазили поред ње. Неки су је препознали, неки не. Она није тражила пажњу, већ њега.

Кажу да је Ноа негде у другом граду. Да црта звезде по зидовима, оставља поруке кредом на местима које нико не гледа. Кажу да није заборавио. Сваке године када падају звезде, Кјара долази на мост. Сама. И сви знају да није због жеља. Него због једне жеље... Која још гори.

Никита Јовановић, 1а

Лена Малићевећ 1а

УТИСАК О ФИЛМУ „РОМЕО И ЈУЛИЈА“

Вилијам Шекспир, један од познатијих писаца свих времена, током 16. века написао је многе познате трагедије попут „Хамлета“, комедије попут „Сан летње ноћи“, велики број сонета и слично. Поред „Хамлета“, Шекспирово најпознатије дело јесте „Ромео и Јулија“, а тема ове трагедије је љубав између двоје младих, Ромео Монтагија и Јулије Капулет, деце из ривалских породица које се међусобно мрзе, али се сплетом околности упознају на маскембалу, где Ромео прилази

Јулији и њих двоје се заљубљују. Временом, упркос свим препрекама Ромео и Јулија успевају да остваре шта су хтели, али ово дело се нажалост завршава трагично, обоје младих умиру, што на крају доводи до тога да се њихове породице коначно помире.

Ово је трагедија са којом смо се већ упознали кроз лектуру на часовима књижевности, а сада сам као задатак добио да одгледам и филм рађен по књизи. Дело је написано пре неколико векова, али се и даље праве филмови базирани на истом. Након што сам прочитао лектуру, мишљење ми је било измешано, био сам мало звуњен, али и даље сам разумео дешавање. Поред књиге, одлучио сам да погледам и филм. Постоје разне верзије и издања филма, ја сам погледао верзију из 2013. године од Карла Карлеиа.

На самом почетку филма, упознајемо породице Монтеги и Капулет, који гледају трку коњаника (Меркуција из Монтагија и Тибалта из Капулета), у којој Меркуцио односи победу. Капулети организују маскембал на коме Ромео и Јулија уочавају једно друго, где се на први поглед заљубљују знајући да то што раде може заиста да им шкоди због односа њихових породица. Ромео и Јулија се у међувремену венчају уз помоћ Фратара Лоренца, али на крају Јулија испија отров, који јој је Фратар Лоренцо дао да је лажно убије, што је заборавио да каже Ромеу, затим када Ромео угледа Јулију „мртву“ и он сам

испија прави отров који га заправо убија, а Јулија се буди и видевши њега мртвог, узима му мач и убија се, те заједно умиру загрљени.

Гледајући филм, доживео сам разне емоције, док сам читао књигу замишљао сам сцене, али филмом ми је све било много јасније, али у исто време и тужније. Осетио тугу на крају када млади умиру, напетост када Тибалт убија Меркуција, страх када Ромео тајно прилази Јулији на тераси, радост када су се тајно венчали. Глума у филму ми се јако свидела, јер по мом мишљењу сваки лик тумачен је скоро идентично као у књизи. Још јачи утисак и уживљавање у овај филм доприноси музика која је понекад напета понекад тужна, и тачно даје филму оно што је потребно да га чини скоро савршеним.

Све у свему, иако сам ја већи љубитељ књига него филмова, морам признати, овај филм ми је оставио већи утисак него књига. Ово је само једна од верзија филмова ове драме, али волео бих да погледам и неке старије па онда да упоредим све заједно са књигом.

Матеја Трифуновић, Ia

Извор фотографије:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_\(2013_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_(2013_film))

ИНТЕРНАЦИОНАЛНА STEMCO ОЛИМПИЈАДА

Наш ученик Петар Толимир, као члан Регионалног Центра за Таленте Београд 2, представљао је Србију у јесењем циклусу интернационалне StemCO олимпијаде. На овом такмичењу имао је конкуренцију од око хиљаду ученика из 46 земаља, у три различите научне дисциплине. Освојио је златну медаљу у области физике, сребрну у математици и бронзану медаљу из области биологије. Честитамо Петру и његовим наставницима на овом успеху.

НАГРАДА САНУ

Као део иницијативе за подршку младим талентима који су учествовали на интернационалним такмичењима, ученик друге године гимназије Петар Толимир номинован је за награду Српске академије наука и уметности. Заједно са осталим изабраним ученицима, награду му је уручио председник САНУ, академик Зоран Кнежевић, у току свечаног пријема 24. децембра 2024. године. За пријем ове награде одабран је због освојеног првог места на Европској географској олимпијади и златне медаље из физике на интернационалној StemCo олимпијади.

БИСЕРИ

- * Да ли је то што аутор живи у Пожези хипербола?
- * Вода је састављена од воде.
- * Имена из Чича Гория су Паоро, Де ни Сингир, госпођа Вотер.
- * Госпођа Воле (Вокер) је Американка.
- * Чича Горио се бавио тестом.
- * Управо сам у календар ставио календар да бих испланирао дан.
- * Остали имају ту бригу док Чича (Чича Горио) нема.
- * Ежен је правни ђак.
- * Чича Горио је главни лик у роману Евгенија Гранде.
- * Плетисанко моје душе је нови стих који је наша ученица осмислила тумачећи стихове Лазе Костића.
- * Дидаскалације.
- * У роману „Оноре де Балзак“....

ПРАВОПИСНА ПРАВИЛА

Писање небеских тела

Великим почетним словом пишу се **имена небеских тела и сазвежђа**: Бик, Лав, Велики медвед, Венера, Даница, Халејева комета.

И **хороскопски знаци** се пишу великим словом.

Малим словима пишу се земља, сунце, месец када имају карактер заједничке именице.

Нема рода на земљи. Не кују се коњи по месецу. Пробија се сунце кроз облаке. Вечерас је млад месец

Стручно-астрономске речи ће се писати великим словом. Утицај Месеца на Земљину путању.

Нису видљиве Сунчеве пеге.

Растављање речи на крају реда

Када се цела реч не може написати у једном реду у коме је започета, она се прекида, а преостали њен део преноси се у следећи ред. Уз последње слово на крају реда ставља се ЦРТИЦА.

Основна правила

- Не преноси се једно слово никада у следећи ред,
- Не растављају се једносложне речи
- Ако је на месту прелома постојала цртица из полусложенице (ауто-пут) онда цртица се пише на крају и на почетку реда.
- У латиници се не раздвајају двојна слова.
- Када се сугласник нађе између два вокала, он припада слогу који иде у нови ред.
- Списак сугласничких група које не би требало делити (налази се у табели).

Писање одричних заменица

Ни од кога, ни са чим, ни за кога...

Проверите своје знање правописа и размислите о учешћу на такмичењу из српског језика и језичке културе следеће године.

Припремила Катарина Урошевић, наставница српског језика и књижевности

ГОСПОЋА МИНИСТАРКА

Глумици и глумице су за Светог Саву, школску славу, припремили представу Бранислава Нушића „Госпођа министарка“. Изузетна глума која је попут професионалних позоришта, одушевила је све присутне. Одигране су две представе – за гимназију и за основну школу. На завршној приредби гледаћете Брилијантин, глумци су веома узбуђени.

ЗА И ПРОТИВ

- Посветлити целу страну садржаја и укључити бројеве страница
- Наћи бољи фонт
- Направити другачији распоред слика и текста
- Ако се већ стављају различите ствари на једну страну, морају да се некако одвоје
- Текст треба да се одваја у параграфе када га има много. Можда и сликама пресецати текст.
- Додати још слика ако је у питању интерактиван садржај
- Поправити тест опште културе (досадно изгледа), додати слике
- Користити другачије боје за сваки кутак

Марија Бозало IV6

Дамир Омрчен

Драги читаоци,

Надам се да сте уживали у овом издању „Соколских новина“ и да сте нашли нешто што вас је насмејало, инспирисало или навело на размишљање. И овог пута смо припремили један занимљив интервју који осветљава посебну причу из наше школе, а трудићемо се да у сваком броју доносимо све више таквих садржаја.

Поред тога, већ сада почињемо да радимо на новој визуелној форми новина за наредну школску годину. Имамо тим, имамо идеје и имамо велику жељу да наше новине изгледају савременије, динамичније и прегледније. Верујем да ће промене које припремамо допринети да „Соколске новине“ буду још читаније и ближе свим ученицима.

Срдачно,
Александар Василић,
Главни и одговорни ученик уредник

Драги читаоци и читатељке,

На крају ове школске године опраштамо се од 22 генерације матураната. То је још једна посебна Руђер генерација за коју смо се везали нитима које никад не попусте. И ма колико се деци чинило да једва чекају да се заврши школа, увек радо обиђу своје сигурно место.

Година је била тешка, пуна изазова, али и лепа. Обишли смо различите културне догађаје, бавили се науком, угостили неке занимљиве предаваче, покренули неке нове пројекте, на драмској направили две велике представе – Госпођу министарку и Grease.

Овај број доноси два интервјуа – са Бојаном Илићем, професором физичког и песником, и Софиом Трифуновић, ученицом наше школе и глумицом чији таленат можемо да гледамо и у позоришту и на филмском платну. Као и увек у нашем часопису нашли су се и приче о часовима који су показали колико је важан процес учења као и начин на који се организује настава у нашој школи. Завирите у кутке нашег часописа и видите шта има ново у психологији, лингвистици...

Постаните грађанин света говорећи француски, енглески, српски, италијански, сналазите се са латинским, научите сентенце због опште културе, прочитајте и неку књигу коју нам је препоручила библиотекарка Милена. (Ја већ читам Након Бога, Америка.)

Прочитајте путописе са наших путовања, опробајте се у решавању главоломки, уживајте у радовима наших креативаца, упознајте се са начином на који помажу локалној заједници наши алтруисти. Занимљиво је да је рубрика Алтруиста убедљиво најбогатија вестима и сликама што чини поносним CAS и SA координаторке. Прелиставајте и читајте свој часопис и уживајте у оном што је и ваших руку дело.

До следећег броја,
Главна и надасве одговорна уредница
Катарина Урошевић

илустрација: Дамир Омрчен

Борђе Омрчен

София-Никол Головина IIa

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

373.5(497.11)

СОКОЛСКЕ новине : лист ученика Гимназије "Руђер Бошковић" / главни и одговорни уредник Катарина Урошевић
. - 2003, бр. 1 (дец.) - . - Београд : Гимназија "Руђер Бошковић"
, 2003- (Београд : Скрипта Интернационал). - 22 cm

Доступно и на: <https://osboskovic.edu.rs/publikacije>. - Полугодишње.
ISSN 2787-0502 = Соколске новине
COBISS.SR-ID 36980233